Fk 118-3
373
VIIK

A BUDAPESTI VIII. KERÜLETI

KÖZSÉGI

FŐREÁLISKOLA

B 373/7

NEGYVENKETTEDIK

ÉVI ÉRTESÍTŐJE.

1912—1913.

SZERKESZTETTE
dr. HORVÁTH CYRILL
IGAZGATÓ.

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS
HÁZINYOMDÁJA — 1913. —

B 373/7
13619

1885

2012

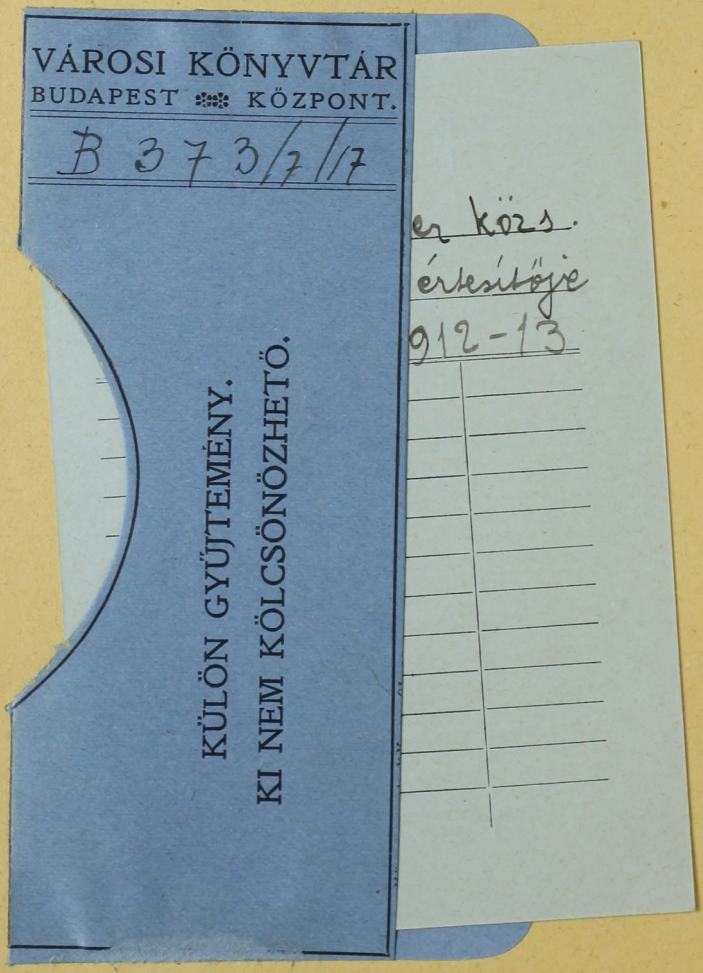

LELTÁROZVA 1963

A BUDAPESTI VIII. KERÜLETI

KÖZSÉGI

FŐREÁLISKOLA

NEGYVENKETTEDIK

ÉVI ÉRTESÍTŐJE.

1912—1913.

SZERKESZTETTE
dr. HORVÁTH CYRILL
IGAZGATÓ.

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS
HÁZINYOMDÁJA — 1913. —

976

B 373/Z
13619

4074
1913

Tartalomjegyzék.

		Lap
	Birkás Géza, Racine és az újabb francia kritika	5
I.	Adatok az iskola történetéhez	15
II.	Az intézet hatósága és személyzete	23
III.	Végzett anyag	32
IV.	A szertárak gyarapodása 1912/13-ban	45
V.	Iskolaorvosi jelentés	50
VI.	Az ifjúsági egyesületek működése	51
VII.	Ösztön- és segélydíjas tanulók	55
VIII.	Kisebb segélyezések	56
IX.	Jutalmazott tanulók	57
X.	A tanulók érdemsorozata	58
XI.	Érettségi vizsgálatok	77
XII.	Statisztikai kimutatások	81
XIII.	Tájékoztató a jövő iskolai évre	90
XIV.	Függelék. Az intézet fegyelmi szabályzata	94

Racine és az újabb francia kritika.

Racine a francia irodalom egyik legrejtélyesebb alakja. Egyéniségéről és költészetéről két és félszáz év óta a legellentétesebb vélemények alakultak ki és kerültek forgalomba. Már kortársai két nagy táborra oszlottak, megvoltak a maga lelkes pártfogói, kik nagy buzgósággal védelmezték a támadások ellen s fanatikus ellenségei, kik mindent elkövettek drámáinak megbuktatására és jellemének befeketítésére.[1]) Fő pártfogója maga XIV. Lajos király volt, aki bizalmas környezetébe fogadta, fényes fizetésben és jövedelmekben részesítette, versaillesi palotájában lakosztályt adott neki és 1677-ben udvari történetírójává nevezte ki. Igen jó viszonyban volt Colbertal, aki írói pályája kezdetén a királyi adományokat közvetítette számára s Boileauval együtt később gyakran meghívta sceauxi kastélyába. Colbert egyik veje, Chevreuse herceg Port-Royalban tanulótársa volt s élete végéig fenntartotta vele a barátságot. A nagy Condé is lelkes bámulója és védelmezője volt. Chantillyi kastélyában gyakran látta vendégül és szeretett vele irodalmi kérdésekről vitatkozni. A kor nagy írói közül Boileauval és Lafontaine-nal állott bizalmasabb barátságban. Buzgó pártfogói voltak azonkívül korának híres és befolyásos előkelő asszonyai, mint Henriette d'Angleterre, Fülöp orléansi hercegnek, XIV. Lajos fivérének fiatalon elhalt felesége, kinek „Andromaque" című tragédiáját ajánlotta, Mme de Montespan és nővérei: Marie-Madeleine de Rochechouart és Mme de Thianges, azután Mme de Sévigné szellemes unokahuga, Mme de Coulanges és végül Mme de Maintenon. Különösen sokat köszönhetett az utóbbinak, aki a királynál gyakran közbenjárt érdekében s kinek kérelmére „Esther" és „Athalie" című tragédiáit írta.

Azonban ellenségei is nagy számban voltak. Ármánykodtak ellene elsősorban a sikereire irigy drámairók: Boyer, a Corneille-fivérek, Pradon, Boursault és Le Clerc és általában a régi nemzedék írói, akik Corneille bámulatában nőttek fel. Ménage, ki annak idején a Rambouillet-palotában olyan nagy szerepet játszott s kinek szalonja a XVII. század második felében a régimódi írók és kritikusok gyülekező helye volt, Racinenak is, Boileaunak is esküdt ellensége volt. Hasonló szellem uralkodott Mme de Scudéry és Mme de Pelissari szalonjaiban, melyeknek Ménage, Cottin, Chapelain, Fontenelle, Gilles Boileau, a kritikus fivére, Quinault, Benserade, Perrault és Tallemant des Réaux voltak rendes vendégei. E Racine-ellenes írók uralkodtak a Francia Akadémiában is és hosszú ideig meg is akadályozták Racine bejutását. Voltak ellenségei a főrangú világban is, mint például Nevers herceg, Bouillon hercegné, Mme Deshoulières, Mme de Sévigné s még többen. Racine minde támadások ellen hevesen, kíméletlenül védekezett, nem válogatott az eszközökben.

Két táborra oszlanak Racine kritikusai azóta is. Kialakult két ellentétes felfogás, melyek mindegyikének vannak még jelenleg is képviselői. Az egyik felfogás szerint Racine érzékeny, finom, gyengéd, szelid, vallásos lélek volt, királyának és az egyháznak hűséges, alázatos szolgája, jó családapa és sze-

[1]) Deltour: Les ennemis de Racine, Paris 1859 (e mű azóta hat kiadást ért).

rető rokon, aki egész életén át a Port-Royal kolostorban töltött évek hatása alatt állott. Voltak ugyan tévedései, fiatal korában egy ideig nem tudott vérének parancsolni, a Port-Royal tagjaival össze is veszett, csakhamar azonban megtért és élete végéig az egyháznak engedelmes és szolgálatkész fia volt. Racine gyengéd áhítatos lelkének megnyilatkozásai tragédiái is, szóval e kritikusok szerint egyéniségének és költészetének főjellemvonása az érzékenység, a sensibilité. E felfogásnak hívei a költő Lajos fiának emlékirataira[1]) támaszkodnak, vagy önkénytelenül ezek hatása alatt állanak. Ez a felfogás ment át a közvéleménybe s a kézikönyvekbe is.

A másik felfogás homlokegyenest ellenkező. Eszerint Racine heves, erőszakos, érzékies, ingerlékeny, önző, nyugtalan, álszenteskedő gúnyolódó és áskálódó természetű ember volt s tragédiáiban is az előkelő, finom, diszkrét lepel alatt az embert önmagából teljesen kivetkőztető és vadállattá aljasító végzetes szenvedélyek lappanganak. Ezen álláspont hívei hivatkoznak Racine kortársaira és kétségbevonják fia emlékiratainak hitelességét.

Újabb időben a francia kritika és irodalomtörténetírás ismét előszeretettel foglalkozik Racine-nal. Az utolsó évtizedben önálló művek és folyóiratokban megjelent értekezések egész serege igyekszik életének homályos részleteit felderíteni, rejtélyeit, ellenmondásait megmagyarázni, költészete forrásait kikutatni és egyéb rávonatkozó problémákat megoldani. Ez újabb gazdag Racine-irodalomból Gazier, Lemaître és Masson-Forestier munkásságát fogom e helyen bővebben ismertetni.

Adolphe Gazier, a Sorbonne tanára a Port-Royal-zárda történetének és a XVII. századi francia irodalom és vallási élet viszonyának szorgalmas kutatója.[2]) Racinera vonatkozó munkáiban törekvése az, hogy a költőt minél több kötelékkel fűzze a híres zárdához. „R. et Port-Royal" című tanulmányában sorba veszi Racine ifjú-, férfi- és öregkorát és mindenütt igyekszik befolyást, kapcsolatot felfedezni. Tétele a következő: „la destinée, ou pour mieux dire la Providence unit Racine à Port-Royal par des liens plus forts que la mort. Il lui appartenait dès avant sa naissance, il lui appartient encore au delà la tombe" [3]) „Il lui appartenait par sa naissance, par son éducation, par le caractère de son génie à toutes les époques de sa vie, et enfin par les généreux sentiments de ses vingt dernières années." [4])

Lássuk, hogyan tudja tételét bizonyítani. Tanulmánya első fejezetében elmondja, hogy a költő, mielőtt Port-Royalba került, a beuavaisi kollégiumban már kitünő tanításban részesült. Elég későn, tizenhat éves korában került oda. Már ekkor jól tudott latinul és görögül, Port-Royal csak gyarapította gazdag ismereteit. Racineról tehát G. szerint nem mondhatjuk, hogy Port-Royal „csodálatos pedagógiája „csinált belőle embert, hiszen középiskoláját már elvégezte, mikor odakerült. „Racine fut à Port-Royal un étudiant-en-lettres, et nullement un écolier." [5]) Rendszeres tanításban ott nem igen volt része s az ott töltött három esztendőbe beleesik egy üldözteté is, mely a zárda lakóinak nagy részét távozásra kényszerítette. Maga Racine sem ott lakott egy ideig, hanem Luynes herceg vaumurieri kastélyában. Port-Royalban sokat olvasott, különösen görög és latin költőket, sokat bolyongott a közeli erdőkben, verselgetett és írói dicsőségről ábrándozott. Párizsba kerülve nem nagyon ízlett neki a filozófia, melyet a collège d'Harcourtban tanultattak vele s titokban már szinházba járt. Uzès-ben való tartózkodását, hova egy kanonok nagybátyjához küldték theologiát

[1]) Louis Racine: Mémoires sur la vie de Jean Racine. Lausanne et Genève, 1747.

[2]) R.-ra vonatkozó művei: R. et Port-Royal, Revue d'histoire littéraire, Paris, 1900, ez a tanulmány megjelent Mélanges de littérature et d'histoire, Paris, 1904. c. munkájában; Jean Racine: Abrégé de l'histoire de Port-Royal avec un avant-propos, un appendice, des notes et un essai bibliographique par A. G. Paris, 1908; Port-Royal au XVII e siècle, images et portraits avec des notices historiques et iconographiques, Paris 1909.

[3]) Mélanges, 129. l.

[4]) U. o. 95. l.

[5]) U. o. 97. l.

tanulni, leveleiből már jól ismerjük. Ha e leveleket figyelmesen elolvassuk, nagyon elcsodálkozunk G. e mondásán: „Quand il rendit à son grand-père Sconin le jeune Racine âgé de vingt ans, Port-Royal pouvait se dire avec justice qu'il avait tout fait pour préparer ce brillant jeune homme à jouer un rôle dans le monde; il avait jeté dans son âme les semences de vertu qui font les grands chrétiens, et d'autre part il lui avait donné la politesse exquise et l'instruction à la fois solide et variée qui faisaient au XVIIe siècle ce qu'on appelait un honnête homme." [1]) Honnan tudja mindezt G.? Racine írt ugyan nehány vallásos és a Port-Royalt dicsőitő kezdetleges költeményt, az az epizód azonban, melyet atyja Port-Royal-beli tartózkodásáról Louis Racine elmesél s melyet azóta annyian ismételtek, inkább dacos, indulatos természetéről tesz tanuságot: jámborságáról, szelídségéről tanuskodó adataink pedig nincsenek. Ifjúkori, különösen Uzèsből írt levelei arról tesznek tanuságot, hogy vagy teljesen hatástalanok, vagy nagyon mulékony hatásúak voltak a Port-Royalban töltött évek. E levelek írója ugyanis egy nagyon józan, gúnyolódó, szabadszájú, cseppet sem gyengéd, dicsvágyó ifjú, aki papnak készül és theológiát kellene tanulnia, titokban azonban galáns verseket ír s a költők és az asszonyok jobban érdeklik, mint aquinói Sz. Tamás. Vallásosságának semmi nyoma bennük, sőt Port-Royalról némi gúnnyal beszél, [2]) és panaszkodik, hogy kénytelen a vallásosságot szinlelni. [2]) Ami pedig az udvarias és alázatos modort illeti, dicséri a délfranciaországi szokásokat, melyeket ő is igyekszik eltanulni. „J'ai un peu appris", írja egyik levelében Levasseur barátjának, egy verselgető és világias életet élő fiatal párizsi abbénak, „à me contraindre et à faire beaucoup de révérences et de compliments, à la mode de ce pays-ci". [4]) Elfelejtette tehát a Port-Royalban G. szerint egész életére eltanult „kiváló udvarias modort"? Az élesszemű Sainte Beuvenek figyelmét e levelek hangja nem kerülte el, és ő megütközik azon, hogy Racine volt mestereinek szerencsétlen sorsáról, az 1661-iki üldöztetés idején, milyen könnyedén, meghatottság nélkül beszél („très à la légère et en disciple très-peu touché"). [5])

Elmondhatjuk tehát, hogy Racine ifjúkorában Port-Royal fontos szerepet nem játszott. Nincsenek adataink, melyek e befolyásról tanuskodnának, levelei azt bizonyítják, hogy a híres zárdában töltött évek majdnem nyomtalanul vonultak el felette, lelki, érzelmi fejlődését semmi tekintetben nem befolyásolták.

G. második fejezetének címe: La révolte. Ebben Racinenak Port-Royalhoz tragédiairói működése alatt való viszonyát fejtegeti. Ez idő alatt a költő nyilt harcban van a janzenistákkal és pamfleteket ír ellenük, melyek közül az elsőnek szerzőségét gyáván letagadja. [6]) G. igyekszik védeni, de kénytelen bevallani, hogy „l'ancien elève de Port-Royal était bien alors, suivant la doctrine augustinienne, un de ces justes, auxquels la grâce manque absolument et qui deviennent ainsi de grands coupables." [7]) Tragédiáiban azonban Racine G. szerint a janzenisták lélektani elméleteit és erkölcsi tanait alkalmazza, nekik köszönheti, hogy a görök forrásokból meríthet s hogy szerkeszteni és írni tud. A bővebb bizonyítással és érvekkel azonban G. adós marad.

A harmadik fejezetet a szerző Racine megtérésének szenteli. Ennek oka szerinte nem a „Phèdre" bukása volt, hanem egy lelki válság, mely már évek óta lappangott benne. Belátta, hogy tévútra sodródott, megszólalt a lelkiismerete, felébredtek ifjúkori emlékei és benyomásai, vagyis olyan lelki átváltozáson ment keresztül, mint e század egyéb nagy, bűnbánói: Pascal, Mme de Longueville, Conti herceg stb. Életének utolsó huszonkét évét arra használta fel, hogy a Port-Royallal szemben elkövetett hibáit helyrepótolja. Két utolsó

---

[1]) U. o. 102. l.
[2]) R.: Oeuvres, Paris, Lefébre, 1835, 430. l.
[3]) U. o. 442. l.
[4]) R.: Oeuvres, id. kiad. 444. l.
[5]) Sainte-Beuve: Port Royal, Paris, 1878, VI. k. 96. és 100. l.
[6]) R.: Oeuvres, Hachette, 1872, VIII. és Gazier: Mélanges, 110. l.
[7]) Mélanges, 109. l.

tragédiája telve van erre vonatkozó célzásokkal. Véleményünk szerint G. itt is elfogulttá válik. Az bizonyos, hogy Racine életének két utolsó évtizedében vallásos ember volt, de hogy vallásos hite mennyire volt őszinte s mennyi volt esetleg benne abból a kétszínűségből, mely XIV. Lajos udvarát uralkodásának utolsó szakában jellemezte, azt bajos eldönteni. Az bizonyos, hogy Racine a G.-idézte nagy bűnbánók példájára nem vonult vissza a világtól, nem tartotta távol magát az udvartól, nem zárkózott el kolostorba, hanem az volt a főgondja, hogy megmaradhasson a király kegyeiben és élvezhesse a magas pártfogás anyagi és erkölcsi gyümölcseit. A janzenisták iránt rokonszenvét inkább csak akkor nyilvánította, mikor nem üldözte őket a király; mihelyt a jezsuiták kerekedtek felül és a janzenisták üldöztetéseknek voltak kitéve, Racine bölcsen hallgatott, s nem igen merte érdekükben szavát a királynál felemelni, sőt 1698-ban Mme de Maintenonhoz írt egyik levelében ékesszólóan tiltakozik a janzenizmus vádja ellen.[1] Port-Royal történetét is titokban írta meg, kézirata létezését még fiaival sem közölte, nehogy bajba keverje őket vele. Végrendelete is arról tanuskodik, hogy ő maga is érezte, hogy Port-Royallal szemben elkövetett hibáit nem hozta helyre. „Je désire", mondja benne „qu'après ma mort mon corps soit porté à Port-Royal des Champs et qu'il y soit inhumé dans le cimetière . . . quoique je m'en reconnaisse très indigne, et par les scandales de ma vie passée, et par le peu d'usage que j'ai fait de l'excellente éducation que j'ai reçue autrefois dans cette maison et des grands exemples de piété et de pénitence que j'y ai vus et dont je n'ai été qu'un stérile admirateur".[2] Racine jellembeli gyengesége s életének e nagy ellenmondása Sainte-Beuvenek nem kerülte el figyelmét.[3] Igen érdekesen fejtegeti Racine megtérését s általában pszichológiai fejlődését Truc legújabb tanulmányában.[4] Ő sem fogadja el G. feltevését és így ír: „il s'agit moins d'une crise morale que d'un usage et bientôt d'une mode dans ces multiples retours à Dieu. (II. r. 570. l.) „Il (Racine) était las, dégoûté, de lui comme des autres, peut-être usé." (II. r. 576. l.) „Cette fameuse conversion ne fut que la fin naturelle d'une jeunesse orageuse." (U. o.)

Hasznos szolgálatot tett Gazier Racine Port-Royal történetét tárgyaló művének kiadásával. E műnek érdekes története van. Racine élete utolsó éveiben, G. szerint 1697 körül, írta. Kézirata nem volt hátramaradt írásai közt. Fiai tehát nagyon meg voltak lepetve, midőn atyjuk e műve 1742-ben Kölnben megjelent. Az idősebbik fiú, Jean-Baptiste csak akkor emlékezett vissza, hogy atyja pár nappal halála előtt Dodart nevű barátjának átadott egy kézirat-tekercset. Valószínű, hogy e kézirat Port-Royal története volt. Jean-Baptiste-nak sikerült megszereznie atyja kéziratát és pedig a második részt is, mely a kölni kiadásban nem volt meg. Elkészítette az egészet a nyomda részére, azonban csak 1767-ben jelent meg, négy évvel Louis Racine halála s a jezsuitáknak Franciaországból való kiűzetése után. 1770-ben még egy kiadást ért, azóta önállóan nem lett kiadva, csakis Racine összes művei közt. Gazier kiadása az eredeti kézirat alapján történt s előszót, igen tanulságos jegyzeteket és könyvészeti vázlatot írt hozzá. Racine műve Port-Royalnak első, eredeti okmányok alapján készült, teljesen hiteles története s igen érdekes és kellemes olvasmány. Kiadásával tehát G. Port-Royal barátainak igazán szolgálatot tett.

Jules Lemaître igen szellemes, ötletes kritikus, ki az utóbbi években Párisban a Société des conférences megbízásából nagy francia írókról sorozatos előadásokat szokott tartani. Eddig Rousseaura, Racinera, Bossuetre, Chateaubriandra került reá a sor. Lemaître egyúttal nacionalista politikus is, aki újabban még kritikai munkáit is felhasználja arra, hogy kifejezze a

[1] R.: Oeuvres, id. kiad. 535. l.
[2] G.: Mélanges, 127. l.
[3] Sainte-Revue: Port-Royal, VIII. k. Appendice, 265. l.
[4] Truc: Le cas Racine. Revue d'histoire littéraire, 1910. és 1911. évf.

francia forradalom és a köztársaság iránt való ellenszenvét s a monarchikus érzelmű és hű-katholikus XVII. század iránt való előszeretetét. Racine-nal kapcsolatban sem mulasztja el, hogy néhány szellemes vágást ne mérjen a harmadik köztársaságra. (163. és 324—325. l.).

Racineról írt könyve [1]) a nagy tragédia-költőről tartott tíz felolvasását tartalmazza. Az egyes felolvasások megjelentek a Revue hebdomadaire 1907-iki évfolyamában is. Részletesen elemzi bennük Racine tragédiáit és közbeiktatja az életrajzot. Louis Racine, Sainte-Beuve, Mesnard és Gazier voltak a főforrásai, új életrajzi adatokat nem nyújt, néhány vitás kérdéshez azonban érdekesen szól hozzá. Racine műveit igen finoman elemzi s van egynéhány érdekes megfigyelése. Sajnos, mint egyéb munkáiban, úgy e művében is impresszionista módszerének hibái gyakran jelentkeznek, ebben is megelégszik benyomásainak puszta papirra-vetésével s egy-egy szellemes mondás, egy-egy jó ötlet kedvéért szívesen feláldozza az igazságot és nem haboz önmagával ellentétbe jönni.

Racine-nak nagy bámulója, Corneillet ellenben csak mérsékelten élvezi. Drámabírálataiban egy Corneille-előadás után ezt írta: „il faut un courage presque cornélien pour s'enfermer avec Corneille quand on est si bien dehors, et c'est là un de ces actes qui font honneur à la nature humaine".[2]) Racine jelleméről és költészetéről azonban a legnagyobb lelkesedéssel beszél. Szerinte is Racine a XVII. század legérzékenyebb írója.[3]) E felfogással ellentétbe jut, midőn könyve más helyén „une âme dévorante"-nak, költészetét pedig „sa ménagerie de fauves bien-disants"-nak nevezi.[4]) Könyve 316. lapján fejtegeti, hogy Racine drámáiban milyen kevés a keresztény elem. „Il n'y a dans les caractères nul christianisme prémédité. Ils n'ont de chrétien que ce que le poète, produit lui-même d'une civilisation chrétienne, en a fait couler sans eux, sans le savoir. La tragédie de R. n'est crétienne que dans la mesure où peuvent passer pour chrétiennes les Réflexions ou Sentences et Maximes morales de La Rochefoucauld." Ennek teljesen ellentéte az, amit a 310. lapon mond: „le theâtre de R. est la fleur profane et imprévue du grand travail de méditation religieuse et de perfektionnement intérieur qui s'est accompli jadis à Port-Royal."

Levelei alapján részletesen fejtegeti a költő ifjúkori fejlődését. Több ízben hangsúlyozza Port-Royal eltörölhetetlen hatását az ifjú Racine-ra, az 50. lapon azonban ez a váratlan megjegyzés ötlik szemünkbe: „Ce Racine de vingt-deux ans — qui attend le titre d'abbé et qui n'échappe à la tonsure préalable que parce qu'il avait oublié d'apporter avec lui le „démissoire" dont il avait besoin — ce Racine semble tout entier „en réaction" contre son éducation première. Il parle de toutes choses avec une liberté allègre".

A drámaírástól való visszavonulását a régi motivumokkal magyarázza Szerinte is Racine tehetsége teljes erejében, a dicsőség tetőpontján, tragédiaterveinek és töredékeinek hősies feláldozásával mondott le a tragédiaírásról. Igen hangzatosan fejtegeti, hogy e lemondás milyen nagy lelki küzdelembe kerülhetett. Sőt arra is gondol szerinte a költő, hogy karthauzi-barátnak áll be, annyira gyötri a bünbánat és furdalja a lelkiismeret erkölcstelen életmódja és költői működése miatt. L. elfogadja tehát Louis Racine magyarázatát, érveket nem keres, sőt ezt mondja: „Racine avait ses tiroirs pleins de beaux projets de tragédies". Honnan tudja ezt L.? Racine drámatöredékeiről és terveiről nem sokat tudunk, Louis Racine sem tud róluk, mindössze egy Iphigénie en Tauride című tragédiának tervét találta atyjának írásai közt.[5]) Az sem felel

---

[1]) J. L.: Jean Racine, Paris, 1908. V. ö. J. L.: Impressions de théâtre, Paris, 1888—1898 I., II., IV., VII., VIII. k.
[2]) Impressions de théâtre, I. k. 25. l.
[3]) Jean Racine, 309. l.
[4]) U. o. 222. és 234. l., „le plus sensible et le plus féroce des poètes", 192. l.
[5]) Louis Racine: Mémoires J. R. Oeuvres, id. kiad. XIX.

meg teljesen a valóságnak, hogy a dicsőség tetőpontján vonul vissza a színpadtól. Alexandre és Andromaque kivételével tragédiái a színpadon nem értek el nagy sikert, s úgy a színen, mint nyomtatásban nagyon keveset jövedelmeztek.[1]) Anyagi ügyei nagyon rosszul álltak. Valószínű tehát, hogy Racine visszavonulását nem csupán a L. említette okokra (dégoût, scrupule, remords), hanem főleg egy kevésbé ideális, kevésbé magasztos körülményre kell visszavezetni. Anyagi ügyeit akarta rendezni, jövőjét akarta biztos alapra fektetni. Akárcsak Shakespeare, Voltaire és Victor Hugo, ő is, mint későbbi életpályája mutatja, igen ügyes üzletember volt,[2]) a bohém-társaságokkal és a színpaddal szakított, gazdagon nősült s a királyi udvarhoz fordult, mely ekkor minden kegynek, szerencsének és boldogulásnak forrása volt. L. nagyon eszményíti Racine-t. Ellenfele Pradon iránt ellenben igazságtalanná válik, nemcsak „Phèdre" című tragédiáját szólja le, s a leggyengébb helyeket idézi belőle, hanem kereken kijelenti róla: „c'était réellement un imbécile" (261. l.) Különben, úgy látszik, L. Sévignénével és leányával sincs nagy barátságban, mert egy helyen ilyen udvariatlan módon ír róluk: „la grosse Sévigné, après avoir assez vivement admiré Bajazet, n'osa plus le faire, quand son odieuse fille l'en eut réprimandée" (221. l.).

Igen érdekesen fejtegeti Racine Andromaque-jának fontosságát, mellyel a francia tragédiába a lélektani realizmus, a szenvedélyes szerelem festése és egy új drámai rendszer vonul be. Nagyon tanulságos az is, amit Racine tragédiáinak történeti hűségéről mond Idézi Saint-Évremondnak egy levelét, melyben csirájában benne van már a Taine-féle milieu-elmélet. Érdekes az is, amit Racine hősnőinek s a modern színpad és regény nagy szerelmeseinek viszonyáról mond. Racine asszonyait teljesen elvakítja, vesztükbe sodorja a végzetes, ösztönszerű, ellenállhatatlan szenvedély, de ő nem a szerelem érzéki oldalát jellemzi, hanem bonyolult pszichológiai mechanizmusát állítja elénk. Az ő nagy szerelmesei tiszták, nem buknak el, multjuk szeplőtelen.

Bérénice keletkezésére nézve [3]) L. valószínűnek tartja a hagyományos felfogást, mely szerint Corneille és Racine Henriette d'Anglettere buzdítására írtak Béréniceről tragédiát. Épúgy védelmezi a Racine kegyvesztéséről és haláláról szóló legendát is. Fia emlékiratai szerint Racine titokban írt egy beadványt, amelyben a király előtt feltárta a szegény francia név nyomorúságos helyzetét és orvoslást kért reá. Ezt a király egy ízben Mme de Maintenonnál elolvasta s megneheztelt miatta Racinera. A királyi kegy meghűlése volt részben halálának is oka. Gaillardin[4]) és újabban Michaud[5]) kimutatták, hogy e feltevés félreértésen alapszik.

Az utóbbi években különösen a nemrég elhúnyt Masson-Forestier vonta magára a figyelmet Racinera vonatkozó tanulmányaival és egy vaskos könyvével.[6]) Ez utóbbinak megjelenését nagy reklám előzte meg, úgy beszéltek róla, mint olyan korszakalkotó munkáról, mely halomra dönti az eddigi véleményeket s feltevéseket s új adatok, új felfedezések alapján egy egészen új, eddigelé ismeretlen Racinet mutat be a világnak. A nagy várakozást nagy csalódás követte. Masson-Forestier könyve, nem hiába novellaíró a szerzője, igen mulatságos, érdekfeszítő, akárcsak valami regény, s Racineja különbözik is az eddigiektől, azonban M. F. nem eddigelé ismeretlen adatok alapján konstruálta meg, hanem fantáziája segítségével és az eddigi kutatók adatainak sajátságos eltorzításával. Igen heves, elfogult, temperamentumos író, akiből az

[1]) U. o XXI.
[2]) Truc: id. ért., II. r. 581. l.
[3]) Milhaud: La Bérénice de Racine, Paris, 1907.
[4]) Histoire du règne de Louis XIV. Paris, 1876. VI. k. 3. l.
[5]) La vérité sur la disgrâce de Racine, Bulletin de la Société Archéologique de Saissons, 1878.
[6]) La Ferté-Milon et Racine, Revue bleue, 1899; Les sources d'Athalie, Correspondant, 1910. Autour d'un Racine ignoré, Paris, 1910; Les deux Racine de M. Faguet, Revue des deux mondes, 1911. V. ö. Faguet: La découverte de Racine, Revue des deux mondes, 1910; Lanson: Racine retrouvé, La Revue 1911.

igazi kritikus higgadtsága, fegyelmezettsége és tárgyilagossága teljesen hiányzik. Rokoni kötelékek fűzik Racinehoz s mégis épen az ellenkező végletbe esik bele, mint azok, kik Racinet túlságosan eszményítették. Nagyon kegyetlen és igazságtalan iránta. Mint költőt nagyra becsüli, mint embert azonban igyekszik felruházni minden elképzelhető rossz tulajdonsággal. Szerinte Racine erőszakos, vad, pénzsóvár, álszenteskedő, szárazlelkű, szeretetre, gyengédségre és barátságra képtelen ember volt, kinek minden szava és cselekedete mögött önzés és színlelés lappang. Tragédiáinak hősei is csupa vérszomjas fenevadak, mint ő maga. M. F. munkája tehát tele van túlzásokkal és paradoxonokkal, az az érdeme azonban megvan, hogy ismét felbolygatta a Racine-kérdést és heves támadásaival egyszersmindenkorra eloszlatott néhány balvéleményt.

Ámde lássuk közelebbről magát a könyvet! Két részre oszlik: La préparation d'un Racine és Ce que fut Racine. Az első részben, ahelyett hogy megállapítaná a költő pontos családfáját, megírja családjának és szülőföldjének fantasztikus és zavaros történetét, melynek olvasásába egészen belekábul a fejünk. Taine módszerét követi, aprólékos részletességgel elénk állítja azt a környezetet, melyből Racine kikerült, de beleesik Taine követőinek hibájába: önkényesen, képzeletétől vezérelve megalkot egy milieut, melyben teljesen elvész az egyén. Nagykomolyan kutatja, mennyi a költőben a germán s a kelta, illetve római vér, s mindegyiknek minő nyilvánulásai jelentkeznek nála. Atyai ősei állítólag latinok voltak, jelentéktelen, vakbuzgó, korlátolt, de művészi hajlamú „kis emberek“[1]) anyai ősei, a Sconinok ellenben hatalmas, szép, erőteljes germánok. Az utóbbira nincsen tulajdonképen más bizonyítéka, mint Sconin[2]) név etimológiája, tehát egy nagyon bizonytalan ingatag valami[3]) s mégis nagy súlyt helyez arra, hogy Racine ereiben anyjától örökölt germán vér folyt s ebből magyarázza heves, erőszakos természetét. A Le terroir d'origine, La-Ferté-Milon d'autrefois és La vie milonaise című fejezetekben részletesen megrajzolja szülővárosának, La-Ferté-Milonnak és Valois tartományának multját. Valois szerinte az epikus költészet tipikus földje volt, itt születtik meg a chanson de geste-ek és a tragédiák, itt keletkezett a gótikus stil. Néha úgy tünteti fel, mint valami különös, Isten-áldotta tartományt, néha pedig egy kalap alá vonja Artois-val, Normandiával, Burgundiával, melyek épen olyan „epikus területek“, mint Valois. E tartományból került ki Calvin, Robespierre, Dumas père és Jules Verne. Nagy túlzás azt mondani, hogy a chanson de geste-ek idézték elő a keresztes hadjáratokat. Azt sem tudjuk, minő alapon állítja, hogy Attila a magyarországi legendákban szentként szerepel.

Racine szülővárosa La-Ferté-Milon erényes, komor, papi város volt, környékét Racine idejében hatalmas erdők, nagyszerű középkori műemlékek és romok borították. Lakói büszkék voltak gallo-román eredetükre és városukra, mely mindig meg tudta őrizni a maga függetlenségét s nem vegyült össze a vidéken, falukban lakó germán eredetű lakossággal. Ebből magyarázza szerzőnk Racine gőgjét, melyet némely kortársai szemére hánytak. Sőt még tovább megy és tragédiái hőseinek fölényes, büszke modorát is erre vezeti vissza (65. l.).

Bajazet és Athalie című tragédiáit is a költőnek gyermekkori benyomásaival magyarázza. Eddig úgy tudtuk s ez a magyarázat kielégített bennünket, hogy, mint maga Racine Bajazet előszavában mondja, tragédiájának meséjét Cézy gróf, konstantinápolyi nagykövet elbeszéléséből merítette. M. F.-t e magyarázat nem elégíti ki. Ime az ő magyarázata: „le Valois se flattait ... d'avoir fourni les suprêmes titulaires de l'empire latin d'Orient. En effet,

[1]) Autour d'un R. ignoré, 121—138. l.
[2]) U. o. 138—163. l.
[3]) „Saconin, au moyen-âge Saconi, remonte clairement á un type Sacconiacus: rien de germanique là-dedans en tous cas.“ Antoine Thomas nézete, id. Lanson: Racine retrouvé 180 l.

Charles de Valois, hérita du premier empereur latin de Constantinople, Jean de Brienne. Aussi, à La Ferté . . . on avait toujours les yeux Byzance, et sur les sultans, ces instrus, ces usurpateurs, qui occupaient, au détriment du Valois, le plus étincelant des trônes" (62—63. l.). Igazi délibábos kritika!

La-Ferté-Milon lakóinak latin eredetére nézve pozitiv bizonyítékai nincsenek. Hivatkozik arra, hogy a Milès, Millet név ma is nagyon el van terjedve köztük s némely utaknak és utcáknak latin nevük van, például rue de la Chaussée romaine, s végül hogy lakosai ma is általában barnák, soványok, eleven szeműek és modorukat, viselkedésüket az önérzetesség s a szolgai munkáktól való tartózkodás jellemzi. Azt hiszem, ezzel az okoskodással Franciaország valamennyi városáról ki lehetne mutatni a latin eredetet.

A második rész első fejezetében a szerző felsorolja a XVII. századtól kezdve napjainkig a Racinera vonatkozó véleményeket. Ez igen tanulságos fejezet volna, ha nem volna annyira megbízhatatlan. Idézetei nem pontosak és megvetve minden filológiai pedánsságot, melynek hiányát Lemaîtrenek és Racine többi kritikusainak annyiszor szemére hányja, forrásait sehol sem nevezi meg. Nem talál senkit, aki Racinet a XVII. században „gyendéd, szelid, érzékeny lelkű" embernek tartaná. Ebben igaza van, de teljesen hamis, amit Boileauról mond. Boileaunak Racinere vonatkozó véleményét ebben a sajátságos mondatban összegezi: „pour le talent il n'est pas un des grands écrivains du siècle et pas comparable à Corneille et à Molière, ni même à moi Boileau." Boileau sokkal többre becsülte Racinet, mint ahogy M. F. el akarja velünk hitetni; azonban óvatos, józan kritikus volt és ezt írta Racineról és Corneilleról: „Corneille est celui de tous nos poètes qui a fait le plus d'éclat en notre temps; et on ne croyait pas qu'il pût jamais y avoir en France un poète digne de lui être égalé . . . Tout son mérite pourtant, à l'heure qu'il est, ayant été mis par le temps comme dans un creuset, se réduit à huit ou neuf pièces de théâtre qu'on admire . . . Ainsi non seulement on ne trouve point mauvais qu'on lui compare aujourd'hui Racine; mais il se trouve même quantité de gens qui le lui préfèrent. La postérité jugera qui vaut le mieux des deux. Car je suis persuadé que les écrits de l'un et de l'autre passeront, aux siècles suivants. Mais jusque-là ni l'un ni l'autre ne doit être mis en parallèle avec Euripide et avec Sophocle: puisque leurs ouvrages n'ont point encore eu le sceau, qu'ont les ouvrages d'Euripide et de Sophocle, je veux dire, l'approbation de plusieurs siècles." (Réflexions critiques sur quelques passages de Longin, VII. Réflexion.) Ez egészen más, mint, amit a szerző Boileaunak tulajdonít és ma is szóról-szóra egyetérthetünk vele. Idézi azután Saint-Simont, Spanheimot, Primi Viscontit, Dangeaut, Valincourt, Saint-Évremond-t, La Bruyèret, Sainte-Beuve-öt, Goethét, Taine-t s még másokat, mindenütt a forrás pontos megjelölése nélkül.

Racine erőszakos jellemére következtet abból, hogy tragédiáit gesztusokkal adatta elő. (R. dans quelques manifestations, gestes, écriture, larmes című fejezet.) Ime a magyarázat! Racine atyai ágon frank volt. A frankok hevesek, gyorsan cselekszenek, mozdulataik a gyűlöletet fejezik ki. Ezért kedvelte Racine a gesztusokat, ezért honosította meg a színpadon őket. Corneillenek, a flegmatikus normannak nem volt szüksége gesztusokra. Amellett Racine midőn tragédiáit írta, igen viharos életet élt, kimerült, ideges volt, az ideges emberek pedig kedvelik a gesztusokat. Ez utóbbira egyébb bizonyítéka azonban a szerzőnek nincs, mint Racine ez időbeli arcképe, ezen alapszik az egész feltevés.

Érdeme, hogy ha nem fedezte is fel, de felhívta a figyelmét Racinenak erre az igen jellemzetes fiatalkori arcképére. Ez De Troy festő műve, a langresi múzeumban van és teljesen hiteles. Eredetileg valószínűleg Champmeslé színésznőnek tulajdona volt. Tőle került Racine birtokába s Louis Racine adta langresi rokonainak. Ez a festmény a költőt a harminc és negyven év közt ábrázolta. Sovány, elegáns, mélyreható nézésű, vékony ajkú fiatal ember, kissé fáradt, kiélt arccal és szatirikus tekintettel.

A Racine jugé d'après ses personnages című fejezetben azt fejtegeti a szerző, hogy Racine erőszakos, szenvedélyes jellemét mutatja az is, hogy tragédiáinak hősei csupa frenetikus, rendellenes, gőgös, az önérzet túltengésében szenvedő alakok. Ez az egész fejezet hamis feltevésen alapszik. Egy költő jelleme és a képzeletében élő és általa megteremtett drámai és epikai hősök közt van ugyan némi kapcsolat, de ezt mathematikai pontossággal megállapítani lehetetlen feladat. Hiszen ezen az alapon Shakespeareről vagy Hugóról is be lehetne bizonyítani, hogy olyan „vérszomjas fenevadak" voltak, mint Racine s viszont Bernardin de Saint-Pierreről, az idillikus „Paul et Virginie" szerzőjéről, aki tudvalevőleg nagyon összeférhetetlen, civakodó, haragtartó, embergyűlölő lény volt, ki lehetne mutatni, hogy lágy, szelid, ábrándos és jóságos léleknek kellett lennie.[1]) Az is alapnélküli állítás, hogy Racine személyei csupa szenvedélyes, abnormális, veszedelmes alakok. Vannak neki szelidlelkű, lemondó, passzív, melancholikus hősei és hősnői is. A tragédia természetéből következik, hogy ezek másodrendű szerepet játszanak nála, a nagy tragikus alakok mellet háttérbe szorulnak, de létezésüket tagadni nem lehet. Hermione, Roxane, Phèdre, a nagy szerelmesek, a tisztán szenvedélyüknek élő „nőtigrisek", Bérénice már lágyabb, szelidebb nő, Junie, Iphigénie, Monime. Aricie, Atalide pedig az ábrándos, önfeláldozó szerelem különböző árnyalatait képviselik. Ugyanilyen változatosságot találunk Racine férfialakjaiban is.[2])

Racinenak a színpadtól való visszavonulását M. F. igen érdekesen fejtegeti. Megtérésében nem hisz s a költő életváltoztatását és a költészetről való lemondását kimerülésének tulajdonítja. Már Phèdre mutatja szerinte a hanyatlás jeleit, mert telve van plágiumokkal és szerkezeti hibákkal. Racinet kimerítette kicsapongó életmódja. Ennek oka az, hogy ebben az időben, 1677 táján valóságos „fiziológiai válságon" megy át s ennek tulajdonítható teremtő erejének megfogyatkozása. Érezte a közönség ízlésének megváltozását is. Az udvar ugyanis szenteskedővé vált, a színházban pedig a polgári osztály kezdett teret foglalni s ez a közönség unta a tragédiákat és könnyebb, frivolabb élvezetek után vágyott. Racine megtérésének szerinte semmi alapja, ő maga nem tudott róla, sohasem tett reá célzást és kortársainak sem volt róla tudomása. Az egész nem egyéb, mint Louis Racine misztifikációja. M. F. e kérdésben is túlzásba megy, s egy jegyzetben önmaga jónak látja enyhíteni a dolgot. „Je ne nie pas la conversion de Racine", írja a 402. l. alján, „seulement je la situe quelques vingt années plus tard."

Racine életének tehát vannak homályos részletei, melyekre az újabb kutatások talán majd fényt fognak deríteni, melyek azonban, lehetséges, mindörökre homályosak maradnak. Különösen kevéssé ismerjük életének legfontosabb szakát, az 1663-tól 1686-ig terjedő időközt. Ez időbeli feljegyzéseit, leveleit ő maga, vagy csupa kegyeletből fia, jónak látta megsemmisíteni; az is lehetséges, hogy valahol lappanganak. Gyermek- és ifjúkorát, a Beauvaisban, Port-Royalban és Uzèsben töltött éveket elég jól ismerjük, életének azt a részét azonban, mely legjobban érdekelne bennünket, midőn halhatatlan remekműveit írta s a francia irodalom történetében szinte páratlan visszavonulásának körülményeit és okait homály fedi. Életének husz utolsó esztendejéből bőven maradtak levelek és egyéb okmányok, némely elejtett nyilatkozatai, kortársainak célzásai azonban arra engednek következtetni, hogy lelki élete nem volt olyan nyugodt és harmónikus, mint felületes szemléletre látszik.

Még mindig nincs teljesen tisztázva Racine-nak a Port-Royalhoz való viszonya. Helytelenül jártak el azok, kik Louis Racine példájára mindenütt a hatás nyomait látták és kutatták. Az bizonyos, hogy Racinet a janzenistákhoz sok mindenféle szál fűzi, de azért nem Port-Royal csinált belőle nagy költőt, hanem azzá tette veleszületett lángesze, melyet neveltetése, környezete és

[1]) Lanson, id. ért. 84. l.
[2]) Larroumet: Jean Racine, Paris, 1908, Les Caractères c. fejezet 168—185. l.

életkörülményei nem tudtak benne elfojtani. Ő szembetűnő példa arra, mennyire egyoldalú a milieu-elmélet s mennyire rejtélyes, megmagyarázhatatlan jelenség a remekművek keletkezése. Nagyon tanulságos lenne mégis pontosan, nyomról-nyomra kikutatni és megállapítani, hogy akarata ellenére a janzenisták világnézete s az emberről, az életről, lélekről való felfogásuk milyen hatással volt a tragédia-író Racinera. Erre már Gazier, Lemaître, Larroumet, Lanson s mások is rámutattak, alapos kifejtése, esetleg megcáfolása azonban még mindig hátra van.

Racine is, mint a francia klasszicizmus egyéb nagy írói, a legujabb időkig nagyon eszményi, emberfeletti, magasztos, nem eléggé reális megvilágításban élt a kritika és a közönség szemében. „Depuis tantôt deux cents ans qu'ils ne sont plus", írja Brunetière[1] „nous avons en quelque sorte immobilisé ces grands hommes du XVIIe siècle dans une attitude de génie et de majesté. Ils sont pour nous des demi-dieux classiques . . . et nous mêlons malgré nous à notre admiration réfléchie je ne sais quel respect superstitieux qui semble gêner la liberté de nos jugements . . . ce n'est pas la bonne manière de les admirer." Az újabb történeti kutatások az egész „nagy századról" lerántották a leplet. Ma már tudjuk, hogy e kor élete nem volt csupa fény, szépség, finomság és udvariasság. A versaillesi palotában járva a nagyszerű velencei tükrök, gobelinek, aranyozott bútorok nem vakítanak el bennünket, eszünkbe jut az is, hogy e fényes palotának nem volt csatornázása, nagy volt benne tehát a bűz és piszok; tudjuk, hogy a finom, udvarias formák az emberekben aljas szenvedélyeket rejtegettek, hogy az emberi életnek milyen csekély volt az értéke s hogy, míg néhány ezer ember dúskált a földi jókban, addig a nép milliói nyomorult, agyongyötört barmok módjára éltek.

Ne feledjük, hogy Racine is e kor fia volt, nem jobb és nem rosszabb kortársai átlagánál, jó és rossz tulajdonságok vegyüléke, húsból-vérből való ember. Nem valószínű, amivel megvádolták, hogy t. i. megmérgezte volna Duparc színésznőt, de az bizonyos, hogy akár frankok, akár kelták voltak ősei, heves, szenvedélyes temperamentumú ember volt, kit indulatai fiatalkorában is, később is gyakran elragadtak s hálátlan, kiméletlen, igazságtalan cselekvényekbe sodortak. A tömeg azonban szereti az illuziókat, szereti a nagy költőket feltétlenül jó, tiszta, nemes alakoknak elképzelni. Az életrajzírók is szeretik írójukat eszményíteni és működésének jelentőségét túlozni.[2] Az olyan igazságtalan, ellenkező végletbe eső könyveknek, mint aminő Masson-Forestieré, hibáik dacára megvan az az érdemük, hogy újabb meg újabb kutatásokra és elmélkedésekre ösztönöznek és hozzájárulnak a hamis illuziók eloszlásához.

Birkás Géza.

---

[1] Études critiques, Paris, 1880. 214. l.

[2] Racine-nak csak egy, forrástanulmányokon alapuló, tudományos becsű életrajza van, Mesnardtól. (Grands écrivains de la France, Hachette, 1865—1870. I. k.) Larroumet és Lemaître művei pedig kellemes olvasmányok ugyan, de teljesen a kitaposott nyomokon haladnak.

I.

Adatok az intézet történetéhez.

I. Személyi változások a tanári testületben. Az 1912—13. isk. évben jelentékeny változások érték az intézet tanártestületét. A fölöttes hatóság még a beírások megkezdése előtt más iskolákhoz helyezte át Déri Zsigmod és Sebesta Ottó tanárokat, nemkülönben Dinics Ödön óraadó tornatanítót, a fiatal oktató-nevelő nemzedéknek rokonszenves, derék tagjait; egyúttal búcsút mondott az intézetnek kiváló tornamesterünk, Újhelyi Sándor, aki ezt az iskolát tizenkét évig, továbbá ismert nevű iskolaorvosunk, Juba Adolf dr., egyet. magántanár, aki növendékeink egészségügyét s egészségtani tudását több mint nyolc esztendőn át szolgálta példás buzgósággal és dicséretre méltó eredménnyel. A távozók sora azonban még ezzel sem ért véget. Október elején kivált az intézet kötelékéből dr. Gragger Róbert r. tanár is, aki nagy tudásával és jeles irodalmi működésével méltó büszkesége volt tanártestületünknek.

Az eltávozottak helyét a székesfőváros tanácsának intézkedése folytán a következő új erők foglalták el: Lenkei Lehel főreálisk. r. tanár, Záborszky Sándor r. tornatanító, dr. Kräuter Ferenc és Tárkányi Jenő középisk. okl. tanár, Fillinger Ferenc dr. orvos, egészségtani int. asszisztens, aki az intézetben az egészségtant már az előző évben is tanította és most Juba Adolf örökébe lépett; végül: Holics Ödön óraadó tornatanító.

Marton József el. isk. tanító, aki az igazgatói irodában segédkezett, ugyancsak október havában, szintén megvált eddigi munkakörétől, melyet több éven át elismerésre méltóan töltött be; utódává a szfőv. tanács Mátray Vilma szfőv. tanítónőt rendelte, aki a hétnek három délelőttjén itt, három délelőttjén pedig hasonló minőségben a IV. ker. közs. főreáliskolában teljesít szolgálatot.

Május 20-án a tekintetes székesfővárosi tanács főreáliskolai rendes tanárrá választotta Velledits Lajos felső ker. isk. rendes tanárt, továbbá Kräuter Ferenc és Tárkányi Jenő id. tanárokat, kiket ez alkalomból itt is szeretettel üdvözlünk.

2. Az 1912/1913. iskolai év kezdete és lefolyása. A tanári testület augusztus hó 31-én tartotta meg alakuló értekezletét, amely után a javító- és pótlóvizsgálatokat, d. u. pedig a különbözeti vizsgákat tartottuk. Javító vizsgálatra egy tárgyból 57, két tárgyból 15 tanuló jelent meg; az előbbiek közül 49, az utóbbiak közül 13 tette le sikerrel a vizsgálatot. Pótlóvizsgálatra 1 tanulót bocsátottunk: felsőbb osztályba tellépett. Különbözeti vizsgálatra összesen 20 tanuló jelentkezett és soroztatott a vizsgálat sikeréhez képest a megfelelő osztályokba.

A tanulók rendes felvétele június hó végén és folytatólagosan szeptember hó 2., 3. és 4. napjain ment végbe. Az iskolai év elején és az évközben igazolás mellett fölvett tanulók száma 599; ezek közül nyilvános tanuló 585, magántanuló 14. A tanulók létszáma tehát a mult évihez képest szaporodott. Az alsó négy osztály mellett egy-egy párhuzamos osztály s így összesen 12 osztály volt az intézetben.

Az iskolai évet szeptember hó 6-án az intézet dísztermében nyitottuk meg ünnepiesen. Az igazgató ez alkalommal munkára, erkölcsösségre, nem szavakban nyilatkozó, hanem egész életünket irányító emberszeretetre, vallásosságra és hazafiságra serkentette az ifjúságot; majd fölolvastuk s magyarázatokkal kisértük az iskolai rendtartás szabályait. A megnyitás után az osztályfőnökök szétválasztották a párhuzamos osztályokba sorolt növendékeket, elrendezték osztályaikat s kihirdették a leckerendet. A tanítás a rendes tárgyakból szeptember hó 7-én, a rendkívüliekből szeptember hó 15-én kezdődött és az engedélyezett szünetek kivételével június hó 3-ig, illetőleg a rendkívüli tárgyakból ugyanezen hó 5-ig tartott.

Szeptember 24-től október 11-ig Holics Ödönt, aki a székesfővárosi tanács intézkedése folytán Münchenben játéktanfolyamon vett részt, Holics Gábor tornatanító helyettesítette.

Január 11-től február 12-ig dr. Toborffy Zoltánt tartotta távol az iskolától a családjában előfordult ragályos betegség. Ugyanő május közepén külföldi tanulmányútra ment, amelyről csupán a jövő isk. évre szándékozik hazatérni. Helyettesítéséről mindkét ízben a szfőváros tek. tanácsa gondoskodott és óráinak ellátására az első alkalommal Balassa Géza, a második esetben Sarbó Vilmos okl. tanárt rendelte az intézethez.

Az iskolai évzáró osztályvizsgálatokat a VIII. osztályban május hó 13., 14. és 15. a többi osztályokban június hó 9—17. napjain tartottuk. Ugyancsak június havában a tanulók szabadkézi és geometriai rajzaiból kiállítást rendeztünk, amely az egész évi munkálkodást felölelte. A hittani vizsgálat a VIII. osztályban május hó 10-én, a többi osztályokban június 6. és 7. napjain ment végbe. A róm. kath. tanulók vizsgálatain dr. Trikál József egyet. magántanár, érseki biztos, az

izraelitákéin a VIII. osztályban dr. Hevesi Simon, főrabbi, a többi osztályokban az izr. hitközség oktatási ügyosztályától kiküldött biztosok elnököltek. A rendkívüli tárgyak vizsgálatai május 3-án, június hó 3. és 5., az évvégi magánvizsgálatok június hó 18., 19. és 20. napjain voltak.

3. Az ifjúság erkölcsi és fegyelmi állapota. Tanulóink erkölcsi és fegyelmi magatartása az egész éven át megfelelt a Rendtartásnak és a fegyelmi szabályoknak; nagyobb vétség, amely szigorúbb intézkedéseket kívánt volna, nem fordult elő. A tanári testület a Rendtartás szellemében s a középiskolai törvényben megállapított fegyelmi eszközök felhasználásával lelkiismeretesen munkálkodott az ifjúság vallás-erkölcsi érzésének és jellemének fejlesztésén, s a vallás-erkölcsi nevelésre mindvégig különös gondot fordított. A róm. kath. tanulók, mint az előző években is, vasár- és ünnepnapokon — a karácsonyi, husvéti és pünkösdi ünnepek kivételével — az igazgató és megbízott tanárok felügyelete mellett a Jézus Sz. Szíve egyházában misét hallgattak, mely alatt az intézet egyházi kara énekelt. Az I—III. és a IV—VIII. osztály növendékei kéthetenkint az intézetben szentbeszédet hallgattak. A husvéti szentgyakorlatokat az I—III. osztályú tanulókkal intézeti hitoktatónk és hitszónokunk, a IV—VIII. osztálybeliekkel ft. Jehlicska Ferenc egyet. magántanár úr, az esztergomi főegyházmegye áldozópapja tartotta, kinek buzgó fáradozásáért ezen a helyen is őszinte hálánkat tolmácsoljuk. Ugyancsak a róm. kath. tanulók az iskolai évben négyszer végeztek gyónást és járultak a szent áldozáshoz. — Az izr. vallású tanulók kéthetenkint szombaton d. u. 3 órakor több intézettel együttesen a Dohány-utcai templomba jártak istentiszteletre. Emellett az I. és II. osztálybeliek dr. Leipniker Márk hitoktató vezetésével az intézetben hetenkint egy-egy órában liturgiai gyakorlatokat tartottak s a II. osztályúakat nov., dec. és január havában Singer S. énektanár liturgiai énekoktatásban részesítette. — A ref. növendékek szintén az intézetben gyűltek össze vasárnaponkint — egyéb intézetek ref. tanulóival együtt — istentiszteletre; a többi felekezet hitoktatói viszont saját hatáskörükben intézkedtek, hogy tanítványaik vallási kötelmeiket teljesítsék. Mulasztás vagy erkölcsi magaviselet tekintetében panasz az igazgatósághoz egész éven át nem érkezett.

4. Az oktatás menete és eredménye. A tanítás az érvényben levő tanterv alapján az előírt utasítások szellemében folyt. A leckeórák — beleértve a róm. katholikus, református és izraelita növendékek vallásóráit is — az intézet helyiségeiben tartattak; a gör. kel. és ág. hitv. evang. tanulók vallástani órái az illető hitfelekezetektől kijelölt helyeken voltak.

Az elméleti oktatást az iskolai gyűjteményeken és szertárakon kívül a Nemzeti Szinház klasszikus előadásai, az Uránia-szinház,

a tanárok vezetése mellett egyes osztályok tanulóival tett kirándulások, műintézetek és gyártelepek látogatása és megtekintése támogatták. A Nemzeti Szinház és a M. kir. Operaház igazgatósága a klasszikus előadásokra kedvezményes áron bocsátott jegyeket a tanuló ifjúság rendelkezésére. Az Uránia-szinházban kétszer volt az intézet: december 3-án és január 4-én, amikor is az „Olimpiász“ és „A föld mélyének titkai“ című darabok kerültek színre. A két előadás költségeit a szemléltető oktatás céljaira szánt összegből fedeztük, melyhez a tanulók a beírások alkalmával egy-egy koronát fizetnek.

A zenei érzék ápolását célozták az időnkint rendezett szimfónikus ifjúsági hangversenyek, amelyekhez kellő számú belépő-jegyet bocsátottak rendelkezésünkre. A légköri tünemények és a csillagos ég iránt való érdeklődés fölkeltésére s ébrentartására a M. Kir. Orsz. Meteorologiai és Földmágnességi Intézet térképes napi sürgönyjelentését Magyarország időjárásáról és a M. Kir. Természettudományi Társulat havi előzetes jelentéseit a csillagos ég állásáról, amelyet a társulat közlönyéből mint külön lenyomatot bocsátott rendelkezésünkre, keretbe foglalva, az iskola folyosóján közszemlére kifüggesztettük.

A latin nyelvet tanulóink az intézetben, de a IV. ker. közs. főreáliskola növendékeivel együtt tanulták. A négy tanfolyamra a mieinkből 34, a testvérintézetből 13, összesen 47 tanuló vétetett fel. Vizsgálatot tett összesen 45, és pedig intézetünkből 32, a IV. kerületi főreáliskolából 13 tanuló.

Az egészségtani előadásokat a VII. oszt. összes növendékei közül 33 hallgatta; a vegytani gyakorlatokban összesen 31 tanuló vett részt az év végéig.

A gyorsíró tanfolyamra, melyen a Gabelsberger-Markovits-féle rendszert adták elő, 33 tanuló jelentkezett. Vizsgálatot tett az év végén 32, kimaradt 1 tanuló.

Az énekre jelentkezett növendékek közül 75 járt az év végéig. A kezdők hetenkint egy órában elméleti oktatásban részesültek; az énekkar pedig hetenkint egyszer, szükség esetén kétszer gyakorolt.

A székesfővárosi tanács által létesített hegedű- és zongoratanfolyamra az intézetből 26 tanuló iratkozott be, akik közül az év végéig Faragó Lajos és László Sándor zenetanítók vezetése alatt 14-en tanultak.

Vizsgálatra került 564 nyilvános és 14 magántanuló. Kimaradt az év folyamán 19, vagyis a fölvett tanulók 3·13 százaléka; osztályozatlan maradt 1 mt.

A kimaradások oka részint betegség volt, részint a szükséges szellemi képesség hiánya és a tanulmányi előmenetelnek ettől származott elégtelensége.

5. Testi nevelés. A testgyakorlást az ifjúság, mint az előző években is, a Nemzeti Tornaegylet csarnokában végezte. A játékdélutánokat a Budapesti Egyet. Atlétikai Klub lágymányosi pályáján (I., Fehérvári-út 60.), továbbá az intézet befásított udvarán tartottuk. E délutánokra két-két osztály növendékeit egy-egy s így az összes ifjúságot 6 csoportba soroztuk (I. A és I. B, II. A és II. B, III. A és B, IV. A és B, V. és VI., VII. és VIII. oszt.). Egy-egy csoport hetenkint egyszer, még pedig az alsó osztályok szerdán, a többiek kedden és szombaton játszottak másfél-másfél órában.

Magának a testgyakorlásnak anyagát svéd és atlétikai rendszerű gyakorlatok alkották.

Május 29-én a IV. ker. közs. főreáliskolával atletikai versenyt tartottunk, melynek zsűrijében a szfőv. tankerületi főigazgató úr engedélyével a szfőv. VII. tanácsi ügyosztály szakértői is helyet foglaltak. A mérkőzés dr. Déri Ferenc szfőv. tanácsos úr jelenlétében folyt le és 29:9 arányban a VIII. ker. főreáliskola győzelmével végződött, minek következtében a székesfőváros közönségétől adományozott vándordíj, egy csinos atléta-szobor, ez első alkalommal intézetünknek jutott ideiglenes birtokába.

6. Az iskola közegészségi állapota. A tanuló ifjúság egészségi állapota egész éven át kedvező volt. Az iskolaorvos szeptember végén megvizsgálta az összes tanulókat; följegyezte a hibás szeműeket és fülűeket s ellátta őket kellő utasításokkal. Ezenkívül egész éven át figyelemmel kisérte a növendékek egészségét 5 hetenkint csütörtökön 12 órakor rendelő órát tartott.

Az iskolai év elején a testgyakorlás alól az igazgató 3, a tankerületi kir. főigazgatóság 12 tanulót mentett föl teljesen; az év folyamán teljesen még 7, részben és rövidebb időre pedig az iskolaorvos tanácsára 15 tanulót kellett fölmenteni. A teljesen fölmentettek száma az év végén összesen 23 volt, vagyis az összes tanulók 3·98%-a.

Heveny- és fertőző betegség a tanulók között 6 esetben fordult elő. 4 tanuló volt vörhenyben, 1 bárányhimlőben, 1 kanyaróban, 1 fültőmirigyben; ezenkívül a ker. tiszti orvosok még 20 tanulót tiltottak el 2—6 hétre az iskolába járástól, mivel velök egy lakáson levő hozzátartozóik közül valaki fertőző betegségben szenvedett.

Szomorú lélekkel kell megemlítenünk, hogy az iskolai év folyamán két kedves és derék növendékünket ragadott el a halál. Október 22-én Hortobágyi László V., március 8-án pedig Boross Sándor III. B) oszt. tanuló halt meg. Osztálytársaik koszorút tettek koporsójukra.

A himlő ellen való újraoltást dr. Barta Gábor ker. orvos, május 5-én végezte az intézetben.

A tanári testület tagjai közül az iskolai év folyamán mindössze rövidebb, egy-két napi és könnyebb természetű betegeskedések fordultak elő s a szükséges helyettesítéseket egytől-egyig az intézet saját tanerői végezték.

7. Iskolai ünnepélyek. Iskolai ünnepeinket a tanuló ifjúsággal, mint az előző években, a lefolyt iskolai évben is, két csoportra oszolva tartottuk. A felsőbb osztályok tanulóinál az intézeti igazgató, a kisebb növendékeknél dr. Chovancsák István, a tanártestület széniora elnökölt. — Ünneppel nyitottuk meg az iskolai évet szept. 7-én s ugyane hó 8-án a r. kath. tanulók a Jézus Szent Szíve templomában ünnepélyes „Veni Sancte"-re gyültek össze. Október 4-én Ő Felsége nevenapját ünnepeltük. Október 6-án, a nemzeti gyász évfordulóján, gyászünnepélyt rendeztünk, amelynek műsora a következő volt: 1. Himnusz. 2. Ünnepi beszéd. Mondotta Nyilasi Lajos tanár. 3. Velencei gondoladdal. Előadta hegedűn Beifeld Ferenc, zongorán Radó Sándor VIII. o. t. 4. Zalár József, Búcsú Damjanichtól. Szavalta Fischer Dezső VIII., Steiner Izsó VIII. és Minár József VI. o. t. 5. Beethoven, Gyászinduló. Zongorán előadta Pacher István VII. o. t. 6. Szózat.

Március 15-én következő műsorú ünnepet tartottunk: 1. Himnusz. 2. Ünnepi beszéd. Mondotta dr. Kräuter Ferenc tanár. 3. Mendelssohn, Concert F moll, II. r. Előadták: hegedűn Szenes Ernő V. és zongorán Berger Pál VII. o. t. 4. Illyés B., A szabadság ünnepén. Szavalta Antal István VII. o. t. 5. Magyar dalok. Énekelte az ifjúság vegyeskara. 6. Petőfi, Ismét magyar lett a magyar. Szavalta Minár József VI. o. t. 7. Popper, Magyar rapszódia. Előadták: gordonkán Lukátsovits János IV. A), zongorán Berger Pál VII. o. t. 8. Szózat.

Június 8-án, a koronázás évfordulóján, az ifjúság a tanári testülettel együtt ünnepi hálaadó istentiszteleten vett részt; június 28-án évzáró ünnepet tartottunk, melyen egyúttal a segélydíjakat és a székesfőváros tanácsától ajándékozott jutalomkönyveket kiosztottuk. Ugyanez alkalommal szeretettel ünnepeltük Weninger Lászlót, a tanárt és kartársat, aki ebben az iskolai évben ért nevelőpályájának negyedszázados fordulójához.

Szivesen ragadjuk meg az alkalmat, hogy ezen a helyen is tolmácsoljuk az intézet őszinte ragaszkodását nevelésügyünk nemes munkása iránt, aki életének negyedszázadát áldozta a VIII. ker. főreáliskolának és jóságos, szerető szivével tanítványait és tanártársait egyaránt magához kapcsolta. A Mindenható áldása kísérje

csöndes, munkás élete ösvényén és az igazak s hívek boldogsága legyen jutalma!

8. Hivatalos látogatások. Fest Aladár kir. tanácsos, tank. főigazgató úr, az isk. év folyamán 6 alkalommal 25 leckeórán volt jelen az intézetben s a febr. 5-én tartott értekezleten közölte észrevételeit a tanári testülettel.

9. Az intézet jótevői. Igaz köszönettel adózunk e helyen is mindazon jóakaróinknak, akik szertáraink gyűjteményeit gyarapítani vagy egyéb adományaikkal tanítványainkat buzdítani, avagy segélyezni szíveskedtek. Az egyes adományokat az illető szertáraknál részletesen mutatjuk ki, de különösen ki kell emelnünk a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületet, mely szegény tanulók segélyezésére, mint az előző években, úgy ez évben is 200 koronát adott, és az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztárt, amely millenniumi segélyalapítványunkat ez évben is 100 koronával gyarapította.

10. Érkezett fontosabb rendeletek és határozatok.

a) Budapest székesfőváros tanácsától.

1. Szeptember 10. — 77.792/1912—VII. sz. — Bútormázolásra 600 K. engedélyeztetik s a XIII. üo. felhivatik, hogy a munkát hajtassa végre. (Ikt. 63.)
2. Szeptember 27. — 12.1775/1912—VII. sz. — A felterjesztett tandíjmentesítés egész terjedelmében jóváhagyatik. (Ikt. 67.)
3. Október 15. — 122.215/1912—VII. sz. — A fizikai és chemiai helyiségek céljaira a jövő 1913. évi költségvetésbe 7713 K 46 f vétetik fel. (Ikt. 68.)
4. Szeptember 23. — 106.821/1912—VII. sz. — Benkő Gyula, a Grill-féle könyvkereskedés tulajdonosa a katonai térképeket a közs. iskoláknak katonai áron adhatja. (Ikt. 81.)
5. Október 24. — 127.473/1912—VII. sz. — Az igazg. iroda részére irógép engedélyeztetik. (Ikt. 134.)
6. Október 23. — 132.538/1912—VII. sz. — A Szilágyi István alapítványból 50 K utalványoztatik. (Ikt. 146.)
7. November 7. — 126.549 1912—VII. sz. — A bpesti ref. egyház az igazgatótól kijelölt termekben hetenkint 3-szor vallástani órákat és vasárnap d. e. valláserkölcsi előadásokat tarthat. (Ikt. 157.)
8. Február 8. — 14.677/1913—VII. sz. — A tandíjmentesség kedvezményét elveszített tanulókról. (Ikt. 255.)
9. Február 13. — 118.335/1912—VII. sz. A Millenniumi Segélyalapítványnak 1912-re rendelkezésre álló kamata, 262 K 17 f, kiutalványoztatik (Ikt. 290.)
10. Február 6. — 145.919/1912—VII sz. — A „Darwin“ c. folyóirat az isk. számára megrendeltetett. (Ikt. 291.)
11. Február 13. — 146.78/1913—VII. sz. — A tanulm. kirándulás céljaira 500 K utalványoztatik. (Ikt. 294.)

12. Aprilis 17. — 41.217/1913—VII. sz. — A fizikai és kémiai terme villamos fölszerelésére 7713 K 44 f utalványoztatik. (Ikt. 363.)

13. Április 17. — 47.898/1913—VII. sz. — Az 1911/12. isk. évi tandíjszámadás rendben találtatván, az igazgatónak a felmentvény megadatik. (Ikt. 383.)

14. Május 5. — 55.482/1913—VII. sz. — Az isk. év végén kiosztandó jutalomkönyvekre 200 K utalványoztatik. (Ikt. 409.)

15. Május 22. — 61.196/1913—VII. sz. — A Felsmann József alapítványnak 1913. évre rendelkezésre álló kamatösszege (516 K) kiutaltatik. Ikt. 415.)

16. Május 22. — 61.192/1913—VII. sz. A millenniumi alapítványnak 1913-ra rendelkezésre álló kamatai összesen 230 K 10 f, kiutaltatik (Ikt. 417.)

17. Május 29. — 65.130/1913—VII. sz. — A fizikai és kémiai termek felszerelésére 3611+680+379 K utalványoztatik (Ikt. 416.)

b) A székesfővárosi tankerület főigazgatóságától.

1. Január 11. — 2250. sz. — A VKM. az intézeti önképzőkör szabályait 1912. december 27. kelt 177395. sz. rendeletével jóváhagyta. (Ikt. 136.)

2. Január 10. — 2238. sz. — A lelkigyakorlatok idejéről.

3. Január 31. — 2341. sz. — A növendékek az intézet kebelén kívül álló minden torna- és sportegyesülettől szigorúan távol tartandók. Iskolai sportkörök alakítása. (Ikt. 265.)

4. Február 17. — 2696. sz. — A biologiai gyakorlatokról. (Ikt. 288.)

5. Március 10. — 2784. sz. — Az ifj. könyvtár revíziójáról. (Ikt. 310.)

6. Április 21. — 3245. sz. — A jövő évben használandó tankönyvek jegyzékének jóváhagyása. (Ikt. 331.)

7. Április 15. — 331. eln. sz. — A szóbeli érettségi vizsgálatok idejéről. (Ikt. 345.)

8. Április 29. — 3444. sz. — A tankerület f. é. szeptemberi főreáliskolai érettségi vizsgálatai az intézetben tartatnak. Az írásbeli vizsgálatok ideje: szeptember 4—6. napja; a szóbeli vizsgálatok kezdete: szeptember 9. (Ikt. 361. sz.)

II.

Az intézet hatósága és személyzete.

a) HATÓSÁGOK.

Az intézet felett a főhatóságot Budapest székesfőváros törvényhatósága, illetőleg tanácsa gyakorolja. A székesfőváros tanácsa választja az igazgatót s a tanárokat és vezeti az intézet gazdasági ügyeit. A közvetetlen igazgatás a tanács közoktatási ügyosztályának jogköréhez tartozik, amelynek vezetője jelenleg *dr. Déri Ferenc* tanácsnok. Véleményező testületek: a székesfőváros közoktatásügyi bizottsága és ennek reál- és szakiskolai albizottsága.

Tanulmányi tekintetben az intézet a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium és a fő- és székvárosi tankerület főigazgatója, *dr. Erődi Béla, udv. tan.* vezetése és felügyelete alatt áll.

b) TANÁRI TESTÜLET.

Igazgató.

1. *Dr. Horváth Cyrill*, bölcs. doktor, okleveles középiskolai tanár; szaktárgyai: a magyar és latin nyelv és irodalom. A budapesti kir. m. Tudomány-Egyetemen a régi magyar irodalom történetének magántanára; az Országos Ismeretterjesztő Társulat választmányi, a M. Tud. Akadémia lev. tagja. Szolgálati éveinek száma 22; a székesfővárosnál 8, ennél az intézetnél 2. — Lakása az intézetben van (VIII., Horánszky-u. 11.).

Rendes tárgyak tanárai.

2. *Dr. Birkás Géza*, bölcs. doktor, rendes tanár; szaktárgyai: a francia és a magyar nyelv és irodalom. — Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél 9, a székesfővárosnál összesen 11. — Lakik: I., Attila-utca 7.

3. *Bognár János*, rendes tanár, szaktárgyai: a történelem és a földrajz. — Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél 5, a székesfővárosnál összesen 11. — Lakik: IX., Tompa-utca 14. sz.

4. *Dr. Chovancsák István*, bölcs. doktor, rendes tanár, cimz. igazgató; szaktárgyai: a francia és a magyar nyelv és irodalom és a történelem. Az Orsz. Középiskolai Tanáregyesület rendes tagja, a Katholikus Középiskolai Tanáregyesület előadó tanácsnoka, a Société des Professeurs de langues vivantes rendes tagja, a Bureau International de Renseignements à l'usage des Professeurs de langues vivantes budapesti megbízottja. — Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél és a székesfővárosnál összesen 32. — Lakik: Mátyásföld, Rózsa-utca 9. sz.

5. *Dr. Glatz Károly*, bölcs. doktor, rendes tanár, szaktárgyai: a magyar és német nyelv és irodalom. Az Orsz. Középiskolai Tanáregyesület rendes tagja. — Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél és a székesfővárosnál 7. — Lakik: IX., Boráros-tér 6. sz.

6. *Holics Ödön*, okleveles tornatan. — Szolg. éveinek száma: 6, ennél az intézetnél: 1. — Lakik: VII., Dembinszky-utca 43.

7. *Dr. Koren Dénes*, bölcs. doktor, rendes tanár, szaktárgyai: mennyiségtan és természettan. A Mathematikai és Physikai Társulat és a Kir. Magy. Természettudományi Társulat rendes tagja. — Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél 3, a székesfővárosnál összesen 4. — Lakik: IX., Kinizsi-utca 29. sz.

8. *Dr. Kräuter Ferenc*, bölcs. doktor, rendes tanár, szaktárgyai: a magyar, német és francia nyelv és irodalom. A Magyar Nyelvtudományi Társaság, Magyar Irodalomtörténeti Társaság, a Budapesti Philogógiai Társaság rendes tagja. Szolgálati éveinek száma 5, a székesfővárosnál 2. — Lakik: VII., Peterdi-utca 5.

9. *Lenkei Lehel*, az ábrázoló geometria és mennyiségtan rendes tanára, okl. tornatanító. A Magyar Paedagógiai Társulat külső, a Mathematikai és Physikai Társulat, Országos Középiskolai Tanáregyesület, Budapesti Tanítók Segélyzőegyesületének rendes, a Nemzeti Torna-Egyesület választmányi tagja és előtornásza. Szolgálati éveinek száma ennél az intézetnél 1, a székesfővárosnál 8. — Lakik: VII., Felsőerdősor 31. sz.

10. *Dr. Nyilasi Lajos,* bölcs. doktor, rendes tanár, szaktárgyai: a magyar, a latin és a német nyelv és irodalom. Az Országos Középiskolai Tanáregyesület tagja. — Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél és a székesfővárosnál 6. — Lakik: X., Simor-utca 7. sz.

11. *Priváry József,* rendes tanár, szaktárgyai: a mathematika és a természettan. — Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél 7, a székesfővárosnál összesen 8. — Lakik: VIII., József-körút 53. sz.

12. *Rapcsányi István,* rendes tanár, szaktárgyai: a történelem és a földrajz és a magyar nyelv és irodalom. — Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél 11, a székesfőváros szolgálatában összesen 32. — Lakik: P.-Szt.-Lőrinc, Batthyány-utca 53. sz. Pest vármegye.

13. *Dr. Meggyesi Somogyi István,* bölcs. doktor, rendes tanár, szaktárgyai: a természetrajz és a földrajz. A Kir. Magy. Természettudományi Társulat rendes tagja. — Szolgálati éveinek száma a szombathelyi kir. kath. főgimnáziumban 10, ezen intézetnél 11, a székesfőváros szolgálatában összesen 20. — Lakik: IX., Üllői-út 119. sz.

14. *Dr. Szabó Viktor,* bölcs. doktor, rendes tanár, szaktárgyai: a német és a latin nyelv és irodalom. A budai ág. h. ev. egyháztanács, a Budapesti Philologiai Társaság, a Magyar Nyelvtudományi Társaság, a Budapesti Tanítók Turista egyesületének, a Klotild-szeretetház és a Budapesti, valamint a Budai Tanítók Segélyegyesületének tagja. — Szolgálati éveinek száma a budai evang. egyház iskolájában 12, ezen intézetnél 9, a székesfővárosnál összesen 11. — Lakik: II., Lánchíd-utca 6. sz.

15. *Szerényi Géza,* rendes tanár, szaktárgyai: az ábrázoló geometria és a matematika. A Kir. Magy. Természettudományi Társulatnak, a Mathematikai és Physikai Társulatnak, az Orsz. Magyar Szövetségnek és az Orsz. Középiskolai Tanáregyesületnek rendes tagja. — Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél és a székesfővárosnál 13. — Lakik: I., Átlós-út 26. sz.

16. *Tattay Ferenc,* rendes tanár, szaktárgyai: a szabadkézi rajz és a rajzoló geometria. A Magyar Iparművészeti Társulat, a Magyar Rajztanárok Országos Egyesületének rendes tagja és az Orsz. Kerékpáros Szövetség elnöke, a Magyar Olympiai bizottság eln. tagja. — Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél 9, a székesfővárosnál 16. — Lakik: VIII. ker., Gólya-utca 22. sz.

17. *Tárkányi Jenő,* rendes tanár, szaktárgyai: a mennyiségtan és ábrázoló geometria. — Szolgálati éveinek száma a székesfővárosnál 6 év. — Lakik: V., Korall-utca 10. sz.

18. *Dr. Toborffy Zoltán*, bölcs. doktor, a budapesti kir. magy. Tudomány-Egyetemen a kristálymorfológia magántanára, rendes tanár, szaktárgyai: a vegytan és természetrajz. A Kir. Magyar Természettudományi Társulat, a Magyarhoni Földtani Társulat és az Orsz. Középiskolai Tanáregyesület rendes, a Főiskolai Természetrajzi Szövetség levelező tagja. — Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél és a székesfővárosnál 5. — Lakik: VIII., Gyulai Pál-utca 16. sz.

19. *Dr. Velledits Lajos*, bölcs. doktor, felső keresk. isk. rendes tanár, szaktárgyai: magyar, német és francia nyelv és irodalom. A Budapesti Philologiai Társaság, a Magyar Nyelvtudományi Társaság, az Orsz. Középisk. Tanáregyesület, a Magyar Paedagógiai Társaság és az Irodalomtörténeti Társaság rendes tagja. — Szolgálati éveinek száma a székesfővárosnál és ennél az intézetnél 4. — Lakik: IX., Ernő-utca 5. sz.

20. *Dr. Weninger László*, bölcs. doktor, rendes tanár, szaktárgyai: a német és a francia nyelv és irodalom. A Katholikus Középiskolai Tanáregyesület rendes, a Magyar Turista-Egyesület budapesti osztálya, a Deutsch.-Österr. Alpenverein Section Austria és a Club Alpino Friulano választmányi tagja. — Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél és a székesfővárosnál 25. — Lakik: I., Döbrentei-utca 16. II. em. 6.

21. *Záborszky Sándor*, a testgyakorlás rendes tanára. — Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél 1, a székesfővárosnál összesen 6. — Lakik: IX., Haller-utca 88.

Vallástanárok.

22. *Algöver Andor*, ág. h. evang. vallástanár. — Lakik: VIII., József-körút 85. sz.

23. *Bikar Radivoj*, budapest-belvárosi gör. kel. szerb plébános. — Lakik: IV., Váci-utca 66. sz.

24. *Bogoeviciu Gy. Genádie*, budapesti gör. kel. román plébános-hitoktató. — Lakik: VII., Holló-utca 8. sz.

25. *Dr. Leipniker Márk*, okl. rabbi és hitoktató. — Lakik: VII., Jósika-utca 10. sz.

26. *Nagy Dénes*, reform. lelkész és hitoktató. — Lakik: IX., Kálvin-tér 7. sz.

27. *Sass Béla*, ág. hitv. ev. vallástanár. — Lakik: I., Ménesi-út 66. sz.

28. *Dr. Scheiber Lajos*, okl. rabbi és hitoktató. — Lakik: VIII., Vas-utca 15/b. sz.

29. *Dr. Töttössy Miklós*, esztergom-főegyházmegyei áldozópap, teológiai doktor, egyházmegyei cenzor, az Orsz. Szabadoktatási Tanács tagja, az. Orsz. Közp. Kath. Legényegyesület II. elnöke. — Lakik: VII., Rottenbiller-utca 20—22. sz.

Rendkívüli tárgyak tanárai.

Latin nyelv.

30. *Dr. Szabó Viktor*, intézetünk rendes tanára. — Lásd 15. sz. a.

31. *Dr. Nyilasi Lajos*, intézetünk rendes tanára. — Lásd 12. szám alatt.

Egészségtan.

32. *Dr. Fillinger Ferenc*, orvosdoktor, okl. gyógyszerész, egyet. tanársegéd, iskolaorvos és egészségtan-tanár, kp. tiszti orvos, a Természettudományi Társulat tagja. — Lakik: II., Fhg Albrecht-út 12. sz.

Gyorsírás.

33. *Bódogh János*, posta- és távirda-fölügyelő, okl. gyorsírástanár, a gyorsírástanítókat és tanítónőket vizsgáló min. bizottság póttagja. — Lakik: IX., Ferenc-körút 32. sz.

Ének.

34. *Dr. Velledits Lajos*, intézetünk tanára. — Lásd 25. sz. a.

c) ISKOLASZOLGÁK.

Ládi Mihály, Jablonszky János, Mészáros Mihály, Szalay Józsefné és *Vitálos István*. A téli időszakra fűtőszolga *Prauda Mihály*.

d) A tanárok működési köre.

Folyó szám	A tanár neve s állása	Tárgyak, melyeket tanított	Osztályok, melyekben tanított	Heti óraszám	Egyéb tisztség
1	**Algöver Andor** hitoktató.	Ág. h. ev. vallástan	I—IV.	4	
2	**Bikar Radivoj** hitoktató	Gör. kel. (szerb) vallástan	IV. B	—	
3	**Dr. Birkás Géza** rendes tanár	Francia nyelv Magyar nyelv	III. A (5). IV. B (5), VII. (3) IV. B (3)	16	A tanári könyvtár őre.
4	**Bódogh János** rendkív. tanár	Gyorsírás	III—VIII.	2	
5	**Bogoeviciu Gy. Genádie** hitoktató	Gör. kel. román vallástan	IV. A, B.	—	
6	**Bognár János** rendes tanár	Történelem Földrajz Szépirás	III. A (2), III. B (2), IV. B (3), V. (3), VIII. (3) II. A (3) II. A (1)	17	Az V. oszt. főnöke A földrajzi szertár őre.
7	**Dr. Chovancsák I.** rendes tanár	Francia nyelv	IV. A (5), V. (4), VI. (3), VIII. (4)	16	A IV. A oszt. főnöke.
8	**Dr. Fillinger Ferenc** rendk. tanár	Egészségtan	VII.	2	Iskolaorvos.
9	**Dr. Glatz Károly** rendes tanár	Magyar nyelv Német nyelv	I. B (5), V. (3), VII. (3) I. B (5)	16	Az I. B oszt. főnöke.
10	**Holics Ödön** óraadó tanár	Testgyakorlás	I. B (2), IV. A (2)	4	

Folyó szám	A tanár neve s állása	Tárgyak, melyeket tanított	Osztályok, melyekben tanított	Heti óraszám	Egyéb tisztség
11	**Dr. Horváth Cyrill** rendes tanár	Bölcs. előtan	VIII.	3	Igazgató.
12	**Dr. Koren Dénes** rendes tanár	Természettan Mathematika	VII. (4), VIII. (4), II. A (4), V. (5)	16	A VIII. oszt. főnöke A természettani szertár őre.
13	**Dr. Kräuter Ferenc** ker. rendes tanár	Magyar nyelv Német nyelv Francia nyelv	III. A (3) III. A (3), V. (3), VII. (2) III. B (5)	16	A III. A oszt. főnöke.
14	**Dr. Leipniker Márk** hitoktató	Izr. vallástan	I—III. és VIII.	8	
15	**Lenkei Lehel** rendes tanár	Mathematika R. és ábrázoló geometria	II. B (4) I. B (4), III. A (2) VI. (3)	2	A II. B oszt. főnöke.
16	**Nagy Dénes** hitoktató	Reform. vallástan	I—IV., VI., VII.	6	
17	**Dr. Nyilasi Lajos** rendes tanár	Magyar nyelv Német „ Latin nyelv	II. A (5), VI. (3), VIII. (3) II. A (5) I. évf. (3), III. évf. (3)	16 6	A II. A oszt. főnöke. A latin nyelv rendk. tan. Az önképzőkör vezetője.
18	**Priváry József** rendes tanár	Mathematika Szépírás	III. A (3), VI. (4), II. A (4), VII. (4) II. A (1)	15	A VIII. oszt. főnöke.
19	**Rapcsányi István** rendes tanár	Történelem Földrajz	IV. A (3), VI. (3), VII. (3) II. B (3), III. A (2), III. B (2)	17	A történelmi szertár és az éremgyűjtemény őre.
20	**Sass Béla** hitoktató	Ág. h. ev. vallástan	V—VIII.	16	
21	**Dr. Scheiber Lajos** hitoktató	Izr. vallástan	IV—VII.	8	

Folyó szám	A tanár neve s állása	Tárgyak, melyeket tanított	Osztályok, melyekben tanított	Heti óraszám	Egyéb tisztség
22	**Dr. Somogyi István** rendes tanár	Természetrajz Földrajz	I. A, B (4), II. A, B (4), V. (3), VI. (3) I. A (3)	17	A természetrajzi szertár őre.
23	**Dr. Szabó Viktor** rendes tanár	Magyar nyelv Német nyelv Szépírás Latin nyelv	II. B (5), III. B. (3) III. B (3), VI. (2), VIII. (2) II. B (1) I. évf. (4), IV. évf. (3)	16 7	A III. B oszt. főnöke Módszeres tanácskozmányi jegyző. A latin nyelv rendkív. tanára.
24	**Szerényi Géza** rendes tanár	Rajzoló geom. Ábrázoló „ Szépírás	I. A (4), II. A (4), III. B (2), VIII. (2) VII. (3) I. B (1)	16	A geometriai szertár őre.
25	**Tattay Ferenc** rendes tanár	Rajzoló geom. Szabadk. rajz	IV. B (2) III—VIII. (16)	18	A szabadkézi rajzi szertár őre.
26	**Dr. Toborffy Zoltán** rendes tanár	Számtan Chemia	II. A (4), III. B (3) V. (3), VI. (3), VII. (2)	15	Tanácskozmányi jegyző A chemiai szertár őre. — A chemiai gyakorlatok vezetője.
27	**Dr. Töttössy Miklós** hitoktató	Róm. kath. vallástan	I—VIII.	16	A róm. kath. ifjúság hitszónoka.
28	**Dr. Velledits Lajos** felső keresk. isk. rendes tanár	Magyar nyelv Német nyelv Szépírás	I. A (5) IV. A (3), I. A (5), IV. A (2) I. A (1)	17	Az I. A oszt. főnöke. Az ének rendk. tanára Az ifj. és segélyző könyvtár őre.
29	**Dr. Weninger László** rendes tanár	Német nyelv Földrajz Fizikai földrajz	II. B (5), IV. B (3), I. B (3), IV. A (2), VI. B. (2)	15	IV. B osztály főnöke.
30	**Záborszky Sándor** rendes tanár	Testgyakorlás	I. A, II. A, B, III. A, B. IV. B. V—VIII.	20	

e) A tanárok irodalmi és közművelődési működése az 1912—13. iskolai évben.

Birkás Géza felolvasást tartott a Magyar Néprajzi Társaságban a Toldi-mondáról s értekezéseket, kisebb cikkeket és birálatokat írt az Ethnographia, Egyet. Philológiai Közlöny és Új Élet c. folyóiratokba.

Dr. Horváth Cyrill értekezést írt a Sz. Krisztina Életéről és irodalomtörténeti cikkeket a Révai Testvérek Nagy Lexikonába.

Dr. Kräuter Ferenc felolvasást tartott a Magyar Nyelvtudományi Társaságban „A vá-vé rag kérdéséhez“ címmel. „Adalékok a magyar történeti hangtan“-hoz címmel közölt a Magyar Nyelv c. folyóiratban három értekezést (I. Az ú- enyésztő névszók MNy. IX. 17—25, II. A v- tövű igék MNy. IX. 74—76, III. A -tyú, -tyű képző eredete MNy. IX. 119—124.) — Sajtó alatt van „A v- tövű igékről“ szóló értekezése, amely a Nyelvtudományi Közleményekben, és egy „Deutsche Mandarten Ungarns“ című, amely az Ungarische Rundschau-ban jelenik meg.

Lenkei Lehel: Ábrázoló geometria II. rész polgári fiúiskolák IV. oszt. számára. Athenaeum 1913. — Módszeres Geometria polgári fiúiskolák III. oszt. számára. Lampel Róbert 1913. — Gyakorlati geometria polgári fiúiskolák IV. oszt. számára. Lampel Róbert 1913. — Előadást tartott az „Országos Középiskolai Tanáregyesület“ közgyűlésén „Hogyan képezzük tornatanárainkat“ címmel. (Megjelent a Tanáregyesületi Közlöny 1912—4. számában.) Értekezést írt „A testgyakorlatok rendezése“ címmel a „Tornaügy“ című folyóiratba.

Dr. Toborffy Zoltán: Mineralogiai szakmunkák hazai és külföldi folyóiratokban. Népszerű cikkek a természettudományok köréből.

Dr. Töltössy Miklós cikkeket írt az „Egyházi Közlöny“, „Katholikus Nevelés“, „Magyar Kultura“ című folyóiratokba és könyvismertetéseket a „Katholikus Szemlé“-be. Szerkeszti a „Katholikus Legényegyesületek Országos Szövetségének Hivatalos Közlönyét.“

Dr. Weninger László: A sziklamászás technikája. (Turisták Lapja) Über die Sagen des Stoderbales (Steirischer Gebirgsbote). A Mitteilungen des d. u. Oest. Alpenvereines, a Tanítók Lapja r. munkatársa. A diák pályamunkák biráló bizottságának előadója.

III.

Végzett tananyag.

I. RENDES TÁRGYAK.

Vallástan. *a*) **Róm. kath.** Tanár valamennyi osztályban: *dr. Töttössy Miklós.*

I. A és B osztály. Hetenkint 2—2 óra. — A hitről, parancsolatokról és malaszteszközökről. — Tankönyv: Róm. kath. nagyobb katekizmus.

II. A és B osztály. Hetenkint 2—2 óra. — Az ó-szövetség története a világ teremtésétől a megváltásig. A katekizmusból a hitről szóló szakasz ismétlése. — Tankönyv: *Pokorny E.*, Ó-szövetségi bibliai történetek.

III. A és B osztály. Hetenkint 2 óra. — Az új-szövetség története: Jézusnak és apostolainak élete és tanítása. A katekizmusból a parancsolatokról szóló szakasz ismétlése. — Tankönyv: *Pokorny E.*, Új-szövetségi bibliai történetek.

IV. A és B osztály. A templom és berendezése; a szentmise és a szentségek; az ünnepek. — Tankönyv: *Gerely József*, Róm. kath. szertartástan.

V. osztály. Hetenkint 2 óra. — A kereszténység isteni eredetének és a kath. egyház isteni alapításának bizonyítása; a hit forrásai. A hitágazatok. A kegyelem és eszközei. — Tankönyv: *Uhlyárik J.*, Kath. hittan.

VI. osztály. Hetenkint 2 óra. — Erkölcsi alapfogalmak. Az erkölcsiségnek s a szeretet parancsolatának érvényesülése Isten, mi magunk és felebarátaink iránt. — Tankönyv: *Dr. Aubermann Miklós*, Erkölcstan.

VII. osztály. Hetenkint 2 óra. — Az Egyház története különös tekintettel Magyarországra. — Tankönyv: *Dr. Aubermann Miklós*, A római kath. egyház története.

VIII. osztály. Hetenkint 2 óra. — Isten léte; embertan; a vallásról általában; Jézus Krisztus és Anyaszentegyháza. — Tankönyv: *Uhlyárik J.*, Apologétika.

b) **Izraelita.** Tanár az I—III. és VIII. osztályban *dr. Leipniker Márk*, a IV—VII. osztályban *dr. Scheiber Lajos.*

I. A és B osztály. Hetenkint 2 óra. — Bibliai történet a világ teremtésétől Mózes haláláig. Héber szemelvények. — Szemelvények az imakönyvből és Mózes 5 könyvéből. — Tankönyv: *Dékány G.*, Bibliai olvasmányok. I. rész. Izráel története, I. rész.

II. A és B osztály. Hetenkint 2 óra. — Izráel története a honfoglalástól a babiloni fogságig. — Szemelvények Mózes 5 könyvéből és az imakönyvből. — Tankönyv: *Weisz Miksa*, Bibliai olvasmányok, II. rész.

III. A és B osztály. Hetenkint 2 óra. — Héber imák s bibliai szemelvények fordítása. Liturgia. A zsidók története a babiloni fogságtól a Talmud befejezéséig. — Tankönyv: *Schön Dávid*, A zsidók története.

IV. A és B. osztály. Hetenkint 2 óra. — A zsidók története. A Talmud korától napjainkig. — Tankönyv: *Büchler Sándor*, A zsidók története. II. rész. — Szemelvények a liturgiai zsoltárokból s M. V. k.-ből.

V. osztály Hetenkint 2 óra. — Próféták: Ámos, Hóséa, Ézsájás különböző fejezetei (eredeti szövegben). Micha pr. Vallástörténet. — Tankönyv: *dr. Neumann Ede*, Zsidó vallástörténet, I. kötet.

VI. osztály. Hetenkint 2 óra. — Válogatott fejezetek Jeremiás, Ezekiél és II. Jezsajás próféták könyveiből. Vallástörténet. — Tankönyv: *dr. Neumann Ede*, Zsidó vallástörténet II. kötet; *dr. Frisch Ármin*, Pr. Szemelvények

VII. osztály. Hetenkint 2 óra. — A szentírás könyvei. Mózes öt könyvének tartalma, beosztása, heti szakaszai. Eredeti szövegben tanult szentírási versek alapján erkölcsi eszmék fejtegetése. — Tankönyv: Mózes öt könyve és *Weiszburg dr*: A biblia könyvei.

VIII. osztály. Hetenkint 2 óra. — Vallás- és Erkölcstan. „Atyák szakaszai." Erkölcsi eszmék. 13 hitágazat. A zs. v. forrásai, tanai s törvényei. A zs. erkölcstan kiinduló pontja, jellemzése és a zs. erkölcsi világnézlet. Részletes erkölcstan. — Tankönyv: *Fényes Mór*, Szilárd szövetség. Imakönyv. Szemelvények vallásbölcseleti művekből.

Magyar nyelv. I. A és B osztály. Hetenkint 5—5 óra. — A hangok. A mondat. A mondat fajai. A mondatrészek. Az egyszerű mondat. A beszédrészek. Az ige. Az ige fajai. Az igeragozás. — Olvasmányok: Prózai olvasmányok: Az már nem igaz. A hazaszeretet példái. A kapitány és a cigányasszony. A fehér ló mondája. Lehel kürtje. A magyarok a szt.-galleni kolostorban. Csanád győzelme. Korona és kard. Szent László. Solon és Croesus. A kis malac és a farkasok. A cápa. Egyszer volt Budán kutyavásár. Mátyás király lustái. Az isteni gondviselés. Hunor és Magyar. Attila Isten ostora. Catalaunumi csata. Botond. — Költemények: Hadnagy uram. Anyám tyúkja. A rab gólya. Künn a ménes . . Gyors a madár . . . Rákosi szántó. Fürdik a holdvilág. Téli világ. Nyalka huszár. Kőmives Kelemenné. János vitéz az óriások között. Halvány katona. Szüretünk. Szt. László füve. — Írásbeli dolgozatok: Havonként két iskolai dolgozat. Kezdetben tollbamondások, főleg a nyelvtan és a helyesírás gyakorlására. Később könnyebb utánzások. — Tankönyv: *Szinnyei József*: Iskolai magyar nyelvtan I. rész és *Lehr-Riedl*: Magyar olvasókönyv I. kötet. — Tanár: az A osztályban *dr. Velleditz Lajos*; a B-ben *dr. Glatz Károly*.

II. A és B osztály. Hetenkint 5—5 óra. Szófajok és szerepük a mondatban. Állandó határozók. Szórend. Összetett mondatok. — Olvasmányok: Rövid rajzok, elbeszélések és tanító mesék. Magyar történelmi olvasmányok: Hunyadi János, Hunyadi jelleme és háborúi. Mátyás király jeles tettei. Mátyás mint hadvezér és uralkodó. Középkori várak. A régi Visegrád. A görög történelemből: Herodotosból elbeszélések. Aristoteles és Nagy Sándor. Solon és Cyrus. Cyrus és Croesus. — Költemények: A Tisza. A lengyel anya. A jó öreg korcsmáros. A tudós macskája. A szegény asszony könyve. Az obsitos. Mátyás anyja. Both bajnok özvegye. Szibinyáni Jank. Az ó torony. Hazámhoz. A puszta télen. A keresztútról. — Írásbeli dolgozatok: Kéthetenkint egy-egy iskolai dolgozat, még pedig tollbamondások, nyelvtani feladatok és kisebb tárgyismétlések az olvasmány vagy hallomás alapján. — Tankönyv: *Szinnyei József*: Iskolai magyar nyelvtan, II. rész, IX. kiadás. *Lehr-Riedl*: Magyar olvasókönyv, II. kötet. — Tanár: az A osztályban: *dr. Nyilasi Lajos*, a B-ben *dr. Szabó Viktor*.

III. A és B osztály. Hetenkint 3—3 óra. — Rendszeres nyelvtan. Hangtan, különös tekintettel a hangok változásaira és a helyesírásra. Szótan: a szófajok, szóalkotás, igeragozás és névszók ragozása, folytonos tekintettel a magyar és német nyelv különbségeire és a budapesti germanizmusokra.

Mondattan: egyszerű és összetett mondatok, körmondat, a szórend főbb szabályai, az olvasmányok és az írásbeli dolgozatok alapján begyakorolva. — Olvasmányok: leírások, elbeszélések és életrajzok. Képek a magyar történetből: A mohácsi vész. Dobozi. Zrinyi. Buda visszafoglalása. A görög világból: Perikles. A görög színház. A könyvnyomtatás föltalálása. Amerika felfedezése. — Költemények: Himnusz. Szózat. Szülőföldemen. Családi kör. Pipás kántor. Füstbe ment terv. A hamis tanú. Szüreten. Az alföld. Egy gondolat bánt engemet . . . Fohászkodás. Gvadányi J. Peleskei nótáriusából. — Írásbeli dolgozatok: Kéthetenkint egy dolgozat: tollbamondások, átalakítások, költemények és fogalmazások olvasmány alapján. — Tankönyv: *Szinnyei József:* Rendszeres magyar nyelvtan és *Lehr-Riedl:* Magyar olvasókönyv, III. kötet. — Tanár: az A osztályban *dr. Kräuter Ferenc*, a B-ben *dr. Szabó Viktor.*

IV. A és B osztály. Hetenkint 3—3 óra. — Stilisztika: a nyelvkincs, a stílus fajai, tulajdonságai; a világosság és föltételei; a hangulatosság és tényezői: a szemléletesség és fordulatosság. — Verstan: a ritmus, nemzeti, klasszikai és nyugateurópai versidomok; a rím. Polgári ügyiratok. — Olvasmányok: Arany Toldija egészen, az I—IV., VI., VIII—XII. é. könyv nélkül; továbbá költői és prózai szemelvények a stilisztikai és verstani elmélettel kapcsolatban. — Írásbeli dolgozatok: havonkint két dolgozat: kisebb leírások és elbeszélések, fogalmazások a tárgyalt elmélet, az olvasmányok és költemények alapján. — Tankönyv: *Négyesy L.:* Stilisztika, *Arany-Lehr:* Toldi. — Tanár: az A osztályban *dr. Velledits Lajos*, a B-ben *dr. Glatz Károly.*

V. osztály. Hetenkint 3 óra. — Retorika. Próza és költészet. A próza fajai: az elbeszélő, szónoki és értekező próza elmélete. Az elrendezés tana. Az előadás főformái. A leírás. — Olvasmányok: Szondi históriája. Szondi két apródja. Látogatás Zrinyinél. Br. Eötvös József. Zrinyi a költő. Kossuth Lajos beszéde a haderő megajánlása ügyében. Deák Ferenc felirati beszéde. Mily üdvös a magunk ismerése Pázmánytól. Gyulai beszéde Arany ravatalánál. Kölcsey emlékbeszéde Berzsenyi felett. Deák Ferencről Csengery. Széchényiről Kemény Zs. Kölcsey Parainesis. Mikes leveleiből. — Nagyobb olvasmányok: Arany Toldi estéje, Jókai Az új földesúr. Gyulai emlékbeszéde Arany felett. — Írásbeli dolgozatok: Nyári szünidőm. Zrinyi jellemzése az olv. alapján. Kossuth haderőügyben mondott beszédének rövid tartalma. Garamvölgyi és Ankerschmidt megismerkedése és barátsága. Deák fölirati beszédének tört. előzménye. Szabad dolgozat. Kölcsey Paraenesisének főbb gondolatai. A sírásás jelenete a Toldi Estéjében. — Tankönyv: *Riedl:* Retorika és olvasókönyv. — Tanár: *Dr. Glatz Károly.*

VI. osztály. Hetenkint 3 óra. — Poetika: a művészetek felosztása; rendszeres verstan: nemzeti, klasszikai és nyugateurópai versidomok. Nép- és műköltés. A lírai, epikai és drámai költészet elmélete a megfelelő példák olvastatása után. — Nagyobb olvasmányok: Zrinyiász. A két szomszédvár, Julius Caesar, Csalódások. — Írásbeli dolgozatok: A szép a természetben és művészetben. A költészet felosztása és jelentősége. Vagy: A színképelemzés jelentősége. A Walesi bárdok alapgondolatának kifejtése. Vagy: Az állati felhámképletek. Csodás elemek a Zrinyiászban. A Kádár Kata c. népballada fejtegetése. A szülői szeretet Petőfi költeményeiben. Az újkori dráma eredete. — Tankönyv: *Riedl,* Poetika és olvasókönyv. — Tanár: *dr. Nyilasi Lajos.*

VII. osztály. Hetenkint 3 óra. Irodalomtörténet. Az irodalom és történetének fogalma. A magyar nemzet származása és pogánykori műveltsége. Óskölteszetünk nyomai. Hún- és magyar mondák. Legrégibb nyelvemlékeink. Krónikák. Legendák. A renaissance. A hitújítás kora és irodalma: hitviták, bibliafordítások. Világi költészetünk a reformáció korában. Tinódi és Ilosvai. Balassi. Katholikus visszahatás. Pázmány; Szenczi Molnár Albert; Geleji Katona István; Apáczai Csere János; Zrinyi Miklós; Gyöngyösi. A

kuruc-költészet. Mikes és Faludi. Bessenyei és társai. Dugonics és Gvadányi. Bacsányi János. Kármán József. Csokonai. Kisfaludy Sándor. A deákos iskola és Berzsenyi. A németes iskola: Kazinczy, Kölcsey. A nyelvújítás. A tudományos irodalom áttekintése. — Olvasmányok: A tárgyalt írókból vett szemelvények s a rájuk vonatkozó esztétikai és irodalomtörténeti tanulmányok. Szemelv. a Katalin és Margit legendából, Murányi Vénus, kuruc költemények, Kazinczy: Pályám emlékezete, Kármán: Fanni hagyományai. Dorottya. — Írásbeli dolgozatok: Arany Naiv eposzunk c. ért. gondolatmenete. A középkori ember gondolkozása, különös tekintettel a kor magyar irodalmi emlékeire. Balassi költészete. A kuruckor költészete. Bessenyi nemzetművelő programmja és irodalomtörténeti jelentősége. A barometer szerepe a meteorologiában. Bánk és Getrudis összeütközése. Berzsenyi és Kölcsey hazafias költészete. A régi irodalom korszakainak rövid jellemzése. Tankönyv: *dr. Horváth Cyrill*: A magyar nemzeti irodalom története. Tanár: *dr. Glatz Károly.*

VIII. osztály. Hetenkint 3 óra. Irodalomtörténet. A nemzeties költészet kora: Kisfaludy K., Katona, Vörösmarty. Bajza. A népies nemzeti költészet aranykora: Jósika, Eötvös, Kemény, Tompa, Petőfi, Arany, Szigligeti, Jókai, Madách. A legújabb és a tudományos irodalom áttekintése. — Olvasmányok: A tárgyalt írókból vett szemelvények és a rájuk vonatkozó esztétikai és irodalomtörténeti tanulmányok. Nagyobb olvasmányok: Zord idő, Buda halála, Az ember tragédiája, Szemelvények Széchenyitől. — Írásbeli dolgozatok: Kisfaludy K. irodalmi reformja. Vörösmarty a reformkor leghivatottabb költője. Vagy: A jéggyártás. Jósika életkörülményeinek hatása költészetére. Vagy: Védekezés a villámcsapás ellen. Buda halálában a tragikum. Az alkoholizmus káros hatásai. Hogyan küzdhetünk káros hajlamaink, indulataink és szenvedélyeink ellen? A középkor mikép tükröződik Toldi szerelmében? Az eszményi törekvések küzdelme Az ember tragédiájában. Tankönyv: *dr. Váczy J.*: A magyar irodalom története, II. kötet. — Tanár: *dr. Nyilasi Lajos.*

Német nyelv. I. A és B osztály. Hetenkint 5—5 óra. A betük leírása és a hangok kimondása. A magyartól eltérő hangtani sajátságok, különös tekintettel a helyesírásra. Egyelőre a legszükségesebb nyelvtani ismeretekre szoritkozva, direkt módszer szerint való begyakorlása a következő olvasmányoknak és költeményeknek kérdések és feleletek alapján. — Olvasmányok: a kézikönyv gyakorlatai (Übung). Das Schaf und die Schwalbe, Der Frühling. — Költemények, könyv nélkül is: Viel Lärm auf dem Hofe. Der Nutzen der Tiere. Der Frosch. Die Einkehr. Die drei Brüder. Gefunden — Hávonkint két írásbeli dolgozat: másolás, tollbamondás és beszélgetések anyagának alapján való fogalmazás. — Tankönyv: *Markovics Sándor* és *dr Hegedüs Izidor*: Német nyelv-, olvasó- és gyakorlókönyv szemléltető alapon I. rész. — Tanár: az A osztályban *dr. Velledits Lajos*; a B-ben *dr. Weniger László.*

II. A és B osztály. Hetekint 5—5 óra. — Az első osztály anyagának ismétlése után a számnév, névmás, igeragozás, praepositiók és főbb mondattani szabályok. Beszédgyakorlatok a direkt módszer szerint az olvasmányok alapján. — Olvasmányok: Der lügenhafte Hirtenknabe. Die Kornähren. Der Knabe im Walde. Schulze Hoppe. Die beiden Ziegen. Der Fuchs und die Weintrauben. Der Fuchs und die Katze. — Költemények: Der grosse Hund. Die Kapelle. Die Katzen und der Hausherr. Der gute Mäher. Die grüne Stadt. Es regnet. Das faule Hänschen. Die Versuchung. Gott grüsse dich! Wollen und Sollen. Wassertröpflein. Wanderers Nachtlied. — Kéthetenkint iskolai dolgozat, tollbamondás, fordítás. — Tankönyv: *Markovics—Hegedűs*: Német nyelv-, olvasó- és gyakorló könyv szemléltető alapon. II. rész. Tanár: az A osztályban: *dr. Nyilasi Lajos*, a B-ben *dr. Weninger László.*

III. A és B osztály. Hetenkint 3—3 óra. Direkt módszer alapján való begyakorlása a nyelvtani sajátságoknak. A deklináció, konjugáció, szóképzés

mondattan, szórend. — Olvasmányok: Aus dem Tagebuche Ludwigs, Karl der Grosse, Die Heimat, Rotkäppchen, Das Rotkehlchen, Der Rattenfänger, von Hameln, Paul macht eine Reise in die Stadt. — Költemények: Wie Kaiser Karl Schulvisitation hielt, Heidenröslein, Die Lorelei, Erlkönig, Das fromme Kind, Graf Richard Ohnefurcht, Barbarossa. — Írásbeli dolgozatok: Reprodukciók, átalakítások és beszélgetések. — Havonként két dolgozat. — Tankönyv: *Markovics Sándor* és *dr. Hegedüs Izidor:* Német nyelv-, olvasó- és gyakorlókönyv szemléltető alapon. III. rész. — Tanár: az A osztályban: *dr. Kräuter Ferenc*, a B-ben: *dr. Szabó Viktor.*

IV. A és B osztály. Hetenkint 3—3 óra. — Rendszeres nyelvtani összefoglalás: a név- és igeragozás, mondattan. A verstan. — Olvasmányok: Die Geschichte von dem brennenden Hause, Aus dem Tagebuche Ludwigs, Die Sagen vom Schweizer Befreiungskampfe, Bilder aus dem Mittelalter, Die Nibelungen, Deutschland. — Költemények: Der Sänger, Des Knaben Berglied, Lied des Hirten, Der Alpenjäger, Die Rache, Schwäbische Kunde, Das Schwert, Die Wallfahrt nach Kevlaar, Schilflied, Der Handschuh. A költemények mind könyv nélkül is. — Írásbeli dolgozatok: Kéthetenkint az olvasmányok alapján eszközölt fordítások. — Tankönyv: *Markovics-Hegedüs*: Német nyelv-, olvasó- és gyakorlókönyv szemléltető alapon. IV. rész. — Tanár: az A osztályban: *dr. Velledits Lajos*; a B-ben: *dr. Weninger László.*

V. osztály. Hetenkint 3 óra. — Stilisztika. Műfajok. — Olvasmányok: Die Boten des Todes. Über die Schmeichelei. Des Perikles Leichenrede. Chrie. — Költemények: Die Bürgschaft. Der Ring des Polykrates. Der Taucher. Der Handschuh. Die Kraniche des Ibykus. Der Graf von Habsburg. Der Kampf mit dem Drachen. Zauberlehrling. Erlkönig. Hans Euler. — Írásbeli dolgozatok: Fordítások, átalakítások, tartalmi kivonatok. — Tankönyv; *Heinrich Gusztáv*, Német tan- és olvasókönyv, I. r. — Tanár: *dr. Szabó Viktor.*

VI. osztály. Hetenkint 2 óra. — Poetika. Epikai, lírai és drámai költészet. — Olvasmány: Goethe: Hermann und Dorothea. Schiller: Wilhelm Tell. — Költemények: König Karls Meerfahrt. Das Grab im Busents. Das Lied vom braven Manne. Bertran de Born. Der Reiter und der Bodensee. Das Glück von Edenhall. Die Sonne bringt es an den Tag. Die Heideschenke. Die Grenadiere. — Írásbeli dolgozatok: fordítások, átalakítások, tartalmi kivonatok. — Tankönyv: *Heinrich Gusztáv:* Német tan- és olvasókönyv, II. rész. — Tanár: *dr. Szabó Viktor.*

VII. osztály. Hetenkint 2 óra. — A német irodalom története a legrégibb időktől Herderig. — Olvasmányok: Das Hildebrandslied. Walther von Aquitanien. Der arme Heinrich. Der Gral und Parzival. Aus dem Niebelungen- und Kudrunliede. Sankt Peter mit der Geige. Die Schildbürger. Das Faust-Buch. Ahasverus. Nathan der Weise. Die Fabel von den drei Ringen. Lessing: Minna v. B. Hamburgische Dramaturgie. Könyv nélkül: Schillers Bürgschaft, Der Ring des Polykrates. Bürger, Lenore. — Írásbeli dolgozatok: Szabad dolgozatok: Selbsterkenntnis. Beharren und Fortschritt. Fordítások: Das Nibelungenlied. Kudrun. Minna von Barnhelm. Götz von Berlichingen. — Tankönyv: *Heinrich Gusztáv*, Német tan- és olvasókönyv. III. rész. — Tanár: *dr. Kräuter Ferenc.*

VIII. osztály. Hetenkint 2 óra. — A német irodalom Lessingtől napjainkig. — Olvasmányok: szemelvények a tárgyalt írókból, nevezetesen Goethe Iphigenie auf Tauris- és Egmont-jából és Schiller Wallenstein-trilogiájából. — Írásbeli dolgozatok: fordítások, tartalmi kivonatok és szabad dolgozatok. — Tankönyv: *Heinrich Gusztáv:* Német tan- és olvasókönyv, IV. rész. — Tanár: *dr. Szabó Viktor.*

Francia nyelv. III. A és B osztály. Hetenkint 5—5 óra. — A hangok. Olvasás. A határozott, határozatlan és részelő névelő. A főnevek ejtegetése és többese. A melléknév nőneme és fokozása. Számnevek, névmások, viszony-

szók. Az avoir és être igék, az er, ir és re végű igék ragozása, a személytelen igék és az igék szenvedő alakja. Mindezek a nyelvtani kategóriák összefüggő és egy-egy tárgykörre vonatkozó olvasmányok alapján gyakoroltattak be. Ilyenek: L'École, La Famille, Poids et Mesures, Les Monnaies, Le Firmament, Le Corps Humain, Les Repas, Maximes et Préceptes de Conduite, Les Quatre Saisons de L'Année, Les Mois et les Jours, etc. Nagy gondot fordítottunk a szóbeli reprodukcióra és a beszédgyakorlatokra a végzett olvasmányok keretében. — Költemények: Entrée en Classe, Les Trois Braves, Le Petit Paresseux, La Cigale et la Fourmi, Le Laboureur et ses Enfants. — Írásbeli dolgozatok: kéthetenként fordítás magyarból franciára és tollbamondás. — Tankönyv: *Bartos-Chovancsák:* Francia nyelvtan I. rész. — Tanár: az A osztályban *dr. Birkás Géza,* a B-ben *dr. Kräuter Ferenc.*

IV. A és B osztály. Hetenkint 5—5 óra. — Az alaktan folytatása, különösen a rendhagyó igék, azonkívül a visszaható igék, a főnévi igenév s a részesülők használata. Olvasmányok: Le Vieux Mendiant, Bayard, Le Vieillard, 8 levél és kisebb mesék és történetek a nyelvtani anyagnak megfelelőleg. — Költemények: Après La Bataille, Le Corbeau et le Renard, Le Loup et l'Agneau, La Laitière et le Pot au Lait, Histoire d'une pièce d'or, Le Savetier et le Financier, Les Deux Mulets. — Írásbeli dolgozatok: fordítások magyarból franciára, tollbamondások és átalakítások. — Tankönyv: *Bartos-Chovancsák*: Francia Nyelvtan és Olvasókönyv, II. rész. — Tanár: az A osztályban *dr. Chovancsák István*, a B-ben *dr. Birkás Géza.*

V. osztály. Hetenkint 4 óra. — Rendszeres nyelvtan, különös tekintettel az igeidők és igemódok használatára. A főnév eseteinek használata. Az összetett főnevek többesszáma. — Olvasmányok: a nyelvtani anyag begyakorlására szolgáló, összefüggő olvasmányokon kívül, Bruno, Le Tour de la France c. művéből 30 fejezet. — Költemények: Les Oiseaux, Les Souvenirs de Peuple, Le Loup et le Chien. — Írásbeli dolgozatok: fordítások magyarból franciára, átalakítások és összefoglalások. — Tankönyv: *Klimó-Bartos:* Rendszeres Francia Nyelvtan és Olvasókönyv, I. rész. — Tanár: *dr. Chovancsák István.*

VI. osztály. Hetenkint 3 óra. — A mondattan rendszeres összefoglalása, különös tekintettel az infinitif és a két participe használatára; a névmások, számnevek, névelők, viszonyszók rendszeres összefoglalása. Szórend. — Olvasmányok: a nyelvtani tananyag begyakorlására szolgáló összefüggő olvasmányokon kívül: a Le Siège de Berlin és La Mère Sauvage (G. de Maupassant) c. elbeszélések, továbbá: Lavoisier, Inventions et Découvertes és Les Chemins de Fer és Sévigné válogatott levelei. — Költemények: L'un ou l'autre (Coppée), Le Tailleur et la Fée (Béranger.) Pour le Drapeau (F. Coppée). — Írásbeli dolgozatok: fordítások magyarból franciára a nyelvtani tananyagnak megfelelőleg és tollbamondások. — Tankönyv: *Bartos-Klimó:* Rendszeres francia nyelvtan és olvasókönyv II. rész és *Mme de Sévigné:* Lettres choisies (Francia könyvtár.) — Tanár: *dr. Chovancsák István.*

VII. osztály. Hetenkint 3 óra. — A nyelvtani ismeretek folytonos ismétlése mellett olvasták a Chanson de Roland c. hőskölteményt és XIX. századi francia költők (Béranger, Lamartine, Hugo, Barbier, Brizeux, Baudelaire, Leconte de l'Isle, Sully-Prudhomme, Coppée, Verlaine) válogatott lyrai költeményeit. Nagy gondot fordítottunk a nyelv gyakorlati kezelésére az olvasottak összefoglalása és megbeszélése által. — Írásbeli dolgozatok: La Chanson de Roland (2 részben), La Vie et les Oeuvres de V. Hugo (2 részben), Résumé de la II. partie de la Chanson de Roland, Le Louvre, Le Romantisme français (2 részben), Notre-Dame. — Tankönyvek: La Chanson de Roland, Theisz-féle kiadás és Anthologia des poètes français du dix-neuvième siècle, Gábor-Ignác-féle kiadás. Tanár: *dr. Birkás Géza.*

VIII. osztály. Hetenkint 4 óra. — Olvasmányok: Voltaire Siécle de Louis XIV. (2. r.) c. műve a szerző életrajzával s a XVIII. századbeli irodalom s társadalmi viszonyok ismertetése. Kritikai essai-k a modern kritikusoktól (Brunetiére, Cernetère essentiel de la littérature française, J. Lemaitre, Le patriotisme, Sainte Beuve, Qu'est-ce qu'un classique ?). — Írásbeli dolgozatok: Vie de Voltaire (2 r.), La bataille de Rocroi, La guerre de la Fronde (2. r.) — Tankönyv: Voltaire, Siècle de Louis XIV. (Francia Könyvtár). — Tanár: *dr. Chovancsák István*

Történelem. III. A és B osztály. Hetenkint 2—2 óra. Magyarország történelme a honfoglalástól a mohácsi vészig. Őslakók; a rómaiak kora; húnok és avarok. A honfoglalás. A kereszténység behozatala és a királyság megalapítása. Német és görög befolyás. Az aranybulla; a tatárjárás. Az utolsó Árpádok. Az Anjouk és Hunyadiak. Belső viszályok; külső hadjáratok; a mohácsi vész. A műveltségi állapotok ismertetése. — Tankönyv: *Baróti-Csánki*, Magyarország története, I rész. — Tanár: az A és B osztályban *Bognár János.*

IV. A és B osztály. Hetenkint 3—3 óra. — A magyar nemzet története a mohácsi vésztől 1867-ig. Magyarország megoszlása. Török hódítás. Az erdélyi fejedelmek kora. Az alkotmányért és vallásért folyt küzdelmek. II. Rákóczi Ferenc fölkelése. A Lotharingen-Habsburg házból való királyok kora. A francia forradalom hatása. Reformküzdelmek. Szabadságharc. Önkényes uralkodás. Kiegyezés. Koronázás 1867-ben. Magyarország politikai földrajza. Magyarország és Ausztria közösen intézendő ügyei. — Tankönyv: *Baróti-Csánki*, Magyarország története, II. rész. — Tanár: az A osztályban *Rapcsányi István*, a B osztályban *Bognár János.*

V. osztály. Hetenkint 3 óra. — Előismeretek a világtörténelemről és segédtudományairól. Ó-kor. Keleti népek. A görögök története, művelődésük és állami életük fejlődése. A római alkotmány. A köztársaság fejlődése és bukása. A hellén műveltség befolyása. A római császárság története. Művelődési viszonyok. A nyugatrómai birodalom bukása. — Tankönyv: *Mika Sándor*, Világtörténelem, I. rész. — Tanár: *Bognár János.*

VI. osztály. Hetenkint 3 óra. A nyugatrómai birodalom romjain alakult államok. Az izlám terjedése. Az egyházi és világi hatalmak küzdelmei. A keresztes hadjáratok; okaik és következményeik. A hűbériség. A lovagrendek. A keletrómai birodalom hanyatlása. A tudomány és művészetek fejlődése; találmányok és felfedezések. A hitújítás és az ellenreformáció. A 30 éves háború és a westfáli béke. — Tankönyv: *Mika Sándor*, Világtörténelem, II. rész. — Tanár: *Rapcsányi István.*

VII. osztály. Hetenkint 3 óra. — Az újkor története. Dinasztikus államok Európában. A XVII. század abszolutizmusa. A XVIII. század demokratikus törekvései. Az amerikai szabadságharc. Lengyelország felosztása. a francia forradalom. Európa népei a bécsi kongresszustól napjainkig. A főbb államok politikai viszonyai. — Tankönyv: *Mika S.* Világtörténelem, III. rész. — Tanár: *Rapcsányi István.*

VIII. osztály. Hetenkint 3 óra. — Magyarország oknyomozó története. A hún és magyar népek származása és költözködése. Magyarország őslakói. A honfoglalás; külföldi kalandozások. A kereszténység terjedése, a királyság megalapítása. Német és görög befolyás. Az aranybulla; a tatárjárás. Az Anjouk és a Hunyadiak kora. A Jagellók és a mohácsi vész. A török uralom Magyarországon. Nemzeti harcok az alkotmányért. Az uralkodók és a nemzet ellentétes törekvései. Elvharcok és reformküzdelmek. Új államintézmények. A szabadságharc, az abszolutizmus és a kiegyezés. A műveltségi állapotok ismertetése korszakok szerint. — Tankönyv: *Andor József*, A magyarok története. Tanár: *Bognár János.*

Földrajz. I. A és B osztály. Hetenkint 3—3 óra. — Magyarország földrajza. Tájékozódás a természetben, a földgömbön és a térképen. Térképolvasás és egyéb földrajzi előismeretek. Magyarország határai, alakja, felszíne,

vízrajza, éghajlata, terményei, kapcsolatban a lakosság foglalkozásával és életmódjával. Magyarország kormányzata, közigazgatási felosztása és nevezetesebb községei. Magyarország viszonya Ausztriához. Térképvázlatok készítése és szemléleti tárgyak bemutatása. — Tankönyv: *Kőrösi Albin*, Földrajz, I. rész és *Kogutovicz*, Földrajzi iskolai atlasz. — Tanár: az A osztályban *dr. Somogyi István*, a B osztályban *dr. Weninger László*.

II. A és B osztály. Hetenkint 3—3 óra. — Az osztrák-magyar monarchia részletes ismertetése. Európa többi államai. Ázsia általános ismertetése a nevezetesebb országok és európai gyarmatok kiemelésével. — Térképvázlatok készítése. — Tankönyv: *Kőrösi Albin*, Földrajz, II. rész és *Kogutovicz*, Földr. iskolai atlasz. — Tanár: az A osztályban *Bognár János*, a B osztályban *Rapcsányi István*.

III. A és B osztály. Hetenkint 2—2 óra. — Afrika, Amerika és Ausztrália leírása. A földrészek fekvése, alakja, határai, felszín, folyók és tavak; időjárás és termények. A népek faji sajátságai, nyelvük és vallásuk; foglalkozásuk és életmódjuk. A kiválóbb gyarmatok jelentősége. Térképvázlatok készítése. — Tankönyv: *Brózik-Létmányi*, Földrajz, II. rész és *Kogutovicz*, Földr. iskolai atlasz. — Tanár: az A és B osztályban *Rapcsányi István*.

Természetrajz. I. A és B osztály. Hetenkint 2—2 óra. — A legismertebb hazai és külföldi gyümölcsök leírása, a különböző gyümölcsnemek megismertetése, a gyümölcs feladata. Háziállatok. A fenyőerdő. Az ember lakása közelében, a mezőn és az erdőn élő emlős-állatok; ezek csoportosítása. Tavaszi flóra; a növény szervei. Házi szárnyasok. — Tankönyv: *dr. Szterényi Hugó*, Természetrajz a középiskolák alsó osztályai számára I. kötet. — Tanár: *dr. Somogyi István*.

II. A és B osztály. Hetenkint 2—2 óra. — Őszi virágok. A gerincesek körének egyes osztályai részletesebben. Csigák, kagylók. Az ízeltlábúak köréből különösen a rovarok. Főleg az élősködő férgek. Az állatvilág áttekintése. Gyümölcsfák, erdei fák és cserjék, gazdasági növények. — Tankönyv: *dr. Szterényi Hugó*. Természetrajz a középiskolák alsó osztályai számára, II. kötet. — Tanár: *dr. Somogyi István*.

V. osztály. Hetenkint 3 óra. — Néhány őszi növény leírása. A növény szervei. A növény belső szervezete. Életjelenségek. Rendszertan. Őszi, tavaszi dudvák, néhány fa, bokor, gazdasági növények. — Tankönyv: *dr. Szterényi Hugó*, Növénytan a reáliskolák ötödik osztálya számára. — Tanár: *dr. Somogyi István*.

VI. osztály. Hetenkint 3 óra. — Az állat testének belső szerkezete. A szervek és működésük. Biologiai jelenségek. Az állatok csoportosítása. A hét állatkör. — Tankönyv: *dr. Szterényi Hugó*, Állattan, a középiskolák felsőbb osztályai, úgyszintén tanítóképző-intézetek használatára. — Tanár: *dr. Somogyi István*

Természettan. III. A és B osztály. Hetenkint 2—2 óra. — Alapfogalmak a mechanikából, melegségről, hangról, mágnességről, az elektromosságról és a fényről. — Tankönyv: *Kemény X. Ferenc*, Kisérleti fizika. — Tanár: *Tárkányi Jenő*.

IV. A és B osztály. Hetenkint 2—2 óra. — A fizikai és csillagászati földrajz elemei. — Tankönyv: *Hankó-Müller*, Természettan. — Tanár: az A-ban és B-ben: *dr. Weninger László*.

VII. osztály. Hetenkint 4 óra. — Mechanika. Hangtan. Fénytan. — Tankönyv: *Vörös Cyrill*, Természettan. — Tanár: *dr. Koren Dénes*.

VIII. osztály. Hetenkint 4 óra. — Hőtan. Mágnesség és elektromosság. A csillagászati földrajz alapelemei. — Tankönyv: *Vörös Cyrill*, Természettan. — Tanár: *dr Koren Dénes*.

Kémia és ásványtan. V. osztály. Hetenkint 3 óra. — A vegytan fogalma és feladata. A víz és levegő ismertetéséből kiindulva, az elem és összetett test fogalma. Analizis, szintézis. Vegyület, elegy, keverék. Az alkat-

részek mennyiségi törvényei. A gáztörvények és egyéb kémiai törvények. Atom és molekula, atomsúly és molekulasúly, s meghatározásuk. A nem fémes elemek s azok vegyületei egymással. A sósav, kénsav, salétromsav és ammonia gyártása és alkalmazása. Vegysúlytani feladatok megoldása. A tanult vegyületek alaki tulajdonságaiból kiindulva a kristály fogalma; a kristályok szimmetriája s a kristályrendszerek. Kristálykombinációk gyakorlati elemzése. — Tankönyv: *dr. Hankó Vilmos,* Kémia és ásványtan, I. rész. — Tanár: *dr. Toborffy Zoltán.*

VI. osztály. Hetenkint 3 óra. — A fémes elemek, oxidjaik, hidroxidjaik, továbbá a szulfidok, haloidok, nitrátok, szulfátok, karbonátok, foszfátok és szilikátok a fontosabb gyártási műveletek ismertetésével. Az egyszerű és összetett testek minőleges elemzése. A színképelemzés. Az ásványként szereplő vegyületek csoportosítása. A földtan elemei. A főbb kőzetfajok összetétele s szerepe hazánk területén. A földfelületet átalakító geologiai tényezők. A föld történelmének vázlata, a szerves világ fejlődésének főbb mozzanataival. — Tankönyv: *dr. Hankó Vilmos,* Kémia és ásványtan, I. rész. — Tanár: *dr. Toborffy Zoltán.*

VII. osztály. Hetenkint 2 óra. — A karboniumvegyületek fogalma és elemzés-módjai. Izomeria, homológia. A sorozatok általános formulái, valamint a tipus- és struktur-formulák ismertetése. A telített szénhidrogének és származékaik. Aromás csoport. Alkaloidok. Éterikus olajok, gyanták és balzsamok. Fehérjefélék. A legfontosabb tápszerek csoportosítása. — Tankönyv: *dr Hankó Vilmos,* Kémia és ásványtan, II. rész. — Tanár: *dr. Toborffy Zoltán.*

Mathematika. *A*) Számtan. I. A és B osztály: Hetenkint 4 óra. — A négy számolási művelet egész számokkal, tizedes és közönséges törtekkel. A hazai pénzrendszer, a hosszúság-, súly-, terület- és űrmérték ismertetése. Időszámítás. — A feladatok tárgyköre főleg az iskola, a város, az ország egyszerűbb statisztikai viszonyai, a család háztartása, a hazai földrajz és történet fontosabb adatai stb. — Tankönyv: *Beke Manó,* Számtan. — Tanár: az A osztályban *dr. Toborffy Zoltán* a B osztályban *Tárkányi Jenő.*

II. A és B. osztály. Hetenkint 4 óra. — Egyszerűbb számolási rövidítések. Korlátolt pontosságú szorzás és osztás. Az arányosság fogalmának további fejtegetése és alkalmazása az egyszerű hármasszabályra; százalékszámítás. — A feladatok tárgyköre főleg a tanuló előtt ismertebb gazdasági élet, valamint a hazai statisztika és földrajz megfelelő adatai stb. — Tankönyv: *Beke Manó,* Számtan. — Tanár: az A osztályban *dr. Koren Dénes,* a B osztályban *Lenkei Lehel.*

III. A és B osztály. Hetenkint 3—3 óra. — A százalékszámítás további alkalmazásai. Az összetett hármasszabály, kamatszámítás, érmeszámítás. A feladatok tárgyköre főleg a kereskedelmi és állami életben előforduló egyszerűbb viszonyok; a takarékpénztárak és bankok némely számítása (takarékbetétek, értékpapir-számítás, váltó-diszkontálás), stb. — Tankönyv: *Beke Manó,* Számtan. — Tanár: az A osztályban *Tárkányi Jenő,* a B osztályban *dr. Toborffy Zoltán.*

B) Algebra és geometria. IV. A és B osztály. Hetenkint 4 óra. — Bevezetés az algebrába az ismert számítási eljárások képletbe foglalásával. Összeadás és kivonás egész számokkal. A negativ szám. A pozitiv és negativ számok összeadása, kivonása és szorzása. A hatvány. Kéttagúak négyzete és köbe. Számok négyzetének és köbének kiszámítása. Osztás és a törtszámokra vonatkozó műveletek. Elsőfokú egyenletek egy ismeretlennel, kiterjeszkedve az arányok tanára. — Tankönyv: *Lutter Nándor,* Algebra. — Tanár: az A osztályban *Priváry József,* a B osztályban *Tárkányi Jenő.*

V. osztály. Hetenkint 5 óra. *a*) Algebra. Elsőfokú egyenletrendszerek. Négyzetgyök és másodfokú egyenlet megoldása, kapcsolatban a geometriában előfolduló számításokkal. Köbgyök. Számolás gyökmennyiségekkel. *b*) Geometria. A planimetria főbb tételei a körtan kivételével. A sztereo-

metria bevezető tételei: egyenesek és síkok egymáshoz való helyzete; lapszög és testszög. — Tankönyv: *Lutter-Éberling*, Algebra és *Ábel-Polikeit*, Mértan, I. rész. — Tanár: *dr. Koren Dénes.*

VI. osztály. Hetenkint 4 óra. — *a*) Algebra. A hatványozás általánosítása. (Negativ kitevők és alkalmazásuk a 10-es számrendszerre; tört kitevők.) Briggs-féle logaritmusok és alkalmazásuk. Az aritmetikai és véges geometriai haladvány. — *b*) Geometria. A kör kerülete és területe. — Síkháromszögtan; a hegyesszög függvényei, kapcsolatban a derékszögű háromszög kiszámításával. A szögfüggvények általános értelmezése. Szögek összegének és különbségének függvényei. A sinus-tétel, cosinus-tétel és tangens-tétel s alkalmazásuk a háromszög megoldására. Néhány egyszerűbb földmérési feladat megoldása. — Tankönyvek: *Lutter Nándor*, Algebra és Szorszámok és *Abel Károly*, Mértan, I. rész. — Tanár: *Priváry József.*

VII. osztály. Hetenkint 4 óra. — *a*) Algebra. A kamatos kamat- és járadékszámítás, kiterjeszkedve egyes fontosabb államkölcsönök ismertetésére. A végtelen geometriai haladvány kapcsolatban a tizedes törtekkel. Az elsőfokú határozatlan egyenlet. A másodfokú egyenlet elmélete. A másodfokú függvény szélső értékei. — *b*) Geometria. A hasáb, gúla, henger, kúp és gömb felszínének és köbtartalmának számítása. A gömbháromszögtan cosinus- és sinus-tétele és ezek alkalmazása a geográfiai helyek távolságának meghatározására. — Tankönyvek: *Lutter-Éberling*, Algebra és Szorszámok és *Abel-Polikeit*, Mértan, II. rész. — Tanár: *Priváry József.*

VIII. osztály. Hetenkint 3 óra. — *a*) Algebra. Az algebra összefoglaló áttekintése. — *b*) Geometria. Analytikai geometria. Egyszerűbb kifejezések grafikus ábrázolása; a pont coordinátái, pontok távolsága. Egyenes és kör tárgyalása; ellipsis, parabola és hyberbola mint geometriai helyek. A geometria összefoglaló áttekintése. — Tankönyvek: *Lutter Nándor*, Algebra és Szorszámok és *Ábel Károly*, Mértan, II. rész. — Tanár: *Priváry József.*

Rajzoló és ábrázoló geometria. I. A és B osztály. Hetenkint 4—4 óra. — Planimetriai alaktan. A legegyszerűbb síkidomok: a háromszög, négyszög, sokszög és kör bemutatása és elemzése (szög, egyenes, pont). A négyzet, derékszögű négyszög, ferdeszögű parallelogramm és háromszög területe. A kör területe és kerülete. Az idomok kongruenciájának, hasonlóságának és szimmetriájának bemutatása. A tárgyalt idomok és belőlük alakított egyszerű síkdiszítmények rajzolása körzővel és vonalzóval. — Tankönyv: *Kiss E. János*, A geometriai alaktan elemei, I. rész. Tanár: az A osztályban *Szerényi Géza*, a B osztályban *Lenkei Lehel.*

II. A és B osztály. Hetenkint 4—4 óra. — Stereometriai alaktan. A kocka, hasáb, gúla, henger, kúp és gömb szemléltetése és elemzése. A kocka, az egyenes hasábok, gúla, kúp és gömb felülete és köbtartalma. A tárgyalt testek axonometrikus rajzolása és az egyszerűbbek modelljének elkészítése. — Tankönyv: *Kiss E. János*, A geometriai alaktan elemei, II. rész. — Tanár: az A osztályban *Szerényi Géza*, a B osztályban *Lenkei Lehel.*

III. A és B osztály. Hetenkint 2—2 óra. — Konstruktiv planimetria. Egyenes vonalú idomok. Az egyenes vonalra és a szögre vonatkozó alapvető feladatok. Egyenes vonalú idomok szerkesztése és főbb tulajdonságaik ismertetése. A lépték ismertetése és használata. Másolás a kongruencia és hasonlóság alapján. — Tankönyv: *Kiss E János*, Konstruktiv planimetria, I. rész. — Tanár: az A osztályban *Lenkei Lehel*, a B osztályban *Szerényi Géza.*

IV. A és B osztály. Hetenkint 2—2 óra. — Konstruktiv planimetria. Görbe vonalú idomok. A körtannak fontosabb tételei. A kúpszeletek szerkesztése. Körök és kúpszeletek érintői és deréklői. — Tankönyv: *Kiss E. János*, Konstruktiv planimetria, II. rész. — Tanár: az A osztályban *Tárkányi Jenő*, a B osztályban *Tattay Ferenc.*

VI. osztály. Hetenkint 3 óra. — Ábrázoló geometria. Ortogonális projekció. A pont, az egyenes és a sík ábrázolása két képsíkon. A térelemek viszonylagos helyzeteire vonatkozó feladatok. Felező síkok. A tengelyre merőleges harmadik képsík. Síkidomok ábrázolása és árnyéka. — Tankönyv: *Kiss E. János*, Ábrázoló geometria, I. rész. — Tanár: *Lenkei Lehel.*

VII. osztály. Hetenkint 3 óra. — Ábrázoló geometria. Ortogonális projekció. Hajlásszögekre vonatkozó feladatok. Sík leforgatása, affinitás. Egyszerűbb szögletes testek ábrázolása, síkkal és egyenes vonallal való átmetszéseik és kifejtésük, megfelelő árnyékszerkesztések. Térelemek, síkidomok és egyszerűbb testek forgatása a képsíkra merőleges tengelyek körül. Új képsíkok bevezetése. — Tankönyv: *Kiss E. János*, Ábrázoló geometria, II. rész. Tanár: *Szerényi Géza.*

VIII. osztály. Hetenkint 2 óra. — Ábrázoló geometria. Ortogonális projekció. Kúp, henger és gömb ábrázolása, síkkal és egyenessel való metszéseik, érintősíkjaik, megfelelő árnyékszerkesztések. Összefoglaló ismétlés. — Tankönyv: *Kiss E. János*, Ábrázoló geometria, III. rész. — Tanár: *Szerényi Géza.*

Szabadkézi rajz. III. A és B osztály. Hetenkint 2—2 óra. — Vonal- és síkformaelemek vázolása. Zárt területű sík ékítményes formák vázolása és a rajzolt diszítményeknek egy vagy két színnel való bevonása. — Magyarázatok: A rajzolás technikai kivitelére vonatkozó útbaigazítások. A nézés és a látás közötti különbség. A szabályosság, a szimmetria, a tömegegyensúly, a rendszeresség és az arányosság. Az ékítmények alaktani szempontból. A színtan elemei.

IV. osztály. Hetenkint 2 óra. — Különböző stílű sík diszítmények és diszítményelemek rajzolása. Összeállítási gyakorlatok a rajzolt diszítményelemek fölhasználásával. Magyarázatok: a különböző stílusok ismertetése, a színek összeállítása.

V. osztály. Hetenkint 2 óra. — Szögletes és gömbölyű mértani testek és testcsoportok vázolása és kidolgozása természet után. Egyszerű használati tárgyak vázolása természet után. (Irónrajz és festés.) — Magyarázatok a távlattan és az árnyéktan köréből.

VI. osztály. Hetenkint 2 óra. — A szemléleti látszattan gyakorlása különböző összetettebb tárgyakon, különös tekintettel az árnyékváltozásokra. Használati, dísztárgyak és kitömött madarak festése természet után. — Megfelelő magyarázatok.

VII. osztály. Hetenkint 2 óra. — Különböző stílű domború ékítmények különböző technikai kivitelben (irón-, kréta-, szén-, tusrajz és festés). Párkányok, oszlopfejek és lábazatok stb. vázolása domború minták után. Különböző használati és dísztárgyak, — madarak, csendéletek, lepkék, virágok stb. festése természet után. — Megfelelő magyarázatok.

VIII. osztály. Hetenkint 2 óra. — A fej arányainak és különböző fejállások vázolása sodrony, gipsz és élőminták után. Fejek rajzolása lapminták után különböző technikai kivitelben. Fejek teljes kidolgozásban gipsz és élő minták után. — Megfelelő magyarázatok.

Házi feladatok valamennyi osztályban a húsvéti és karácsonyi szünet alkalmával. (Növények, használati és dísztárgyak, ablakok, ajtók, kapuk, erkélyek stbiekről természet után készült fölvételek.) — Tanár: valamennyi osztályban *Tattay Ferenc.*

Bölcsészet. VIII. osztály. Hetenkint 3 óra. — A bölcsészet fogalma és felosztása. — *a*) Lélektan. A lélektan tárgya és irányai. Test és lélek. A lelki tünemények elemzése és osztályozása. Az érzet és fajai. A képzetek és az érzelmek. Akarat. — *b*) Logika. A logika tárgya. A fogalom és fajai. — Az itélet és fajai. A következtetés. A rendszeres gondolkodás formái. Tankönyv: *Szitnyai Elek*, Lélektan és logika. — Tanár: *dr. Horváth Cyrill.*

Szépírás. I. A és B osztály. Hetenkint 1—1 óra. — A segédvonalak. Magyar és német nagy- és kisbetűk. Ütemes és folyóírás. — Mintalapok: *Vajda Pál*, Szépírási minták. — Tanár: Az A osztályban: *Bognár János*, a B osztályban *dr. Velleditz Lajos.*

II. A és B osztály. Hetenkint 1—1 óra. — Az írások keletkezésének rövid ismertetése. A ronde-írás. Alapvonalak; a kis- és nagybetűk. Ronde-írás előnyomtatott segédvonalakkal és azok nélkül. Fraktur, gót betűk. — Mintalapok: *Vajda Pál*, Ronde-írás. — Tanár: Az A osztályban *Bognár János*, a B osztályban *dr. Szabó Viktor.*

Tornázás. I—VIII. osztály. A testgyakorlás a svéd tornarendszer elvei szerint történt. Egy óra keretében a következő felosztással végeztettek a gyakorlatok: bevezető gyakorlatok, gerincfeszítő, függési, lebegő állási, hát-, nyak-, vállizom- és hasizomgyakorlatok, járás-, futás- és oldalizom-gyakorlatok. Lábgyakorlatok; függeszkedési, ugrási, levezető és légzési gyakorlatok. — A játékok a következők voltak: *a*) Futójátékok: Nyul és farkas. Fekete-fehér. Üsd a harmadikat. Csalogató. *b*) Labdajátékok: Körróta. Közepes. Duplex. Futóduplex. Dominó. Huszáros. Labdahajsza. Várbevétel. — A játszótéren még füleslabda és football. Játék helyett végezték: a kötélhúzást helyből és futással, botbirkózást, bottolást, szökdelő kört, huszárversenyt és ellenállási gyakorlatokat. — Atlétikai gyakorlatok: rövid és kitartó futás, gátfutás, gyaloglás, távol- és magasugrás, rúdugrás, súlydobás.

II. RENDKÍVÜLI TÁRGYAK.

Latin nyelv. I. évfolyam. Hetenkint 4 óra. — Olvasmányok: az 1—38. sz. latin és magyar fordítási gyakorlatok. Ezek alapján a névragozások, a főnevek neme; a melléknevek fokozása és ragozása; az igehatározók képzése; a névmások és számnevek; a cselekvő és szenvedő igeragozás; az infinitivus, acc. és nom. c. inf. — Tankönyv: *Pirchala Imre*, Latin nyelvtan reáliskolák számára. — Tanár: *dr. Szabó Viktor.*

II. évfolyam. Hetenkint 3 óra. — Olvasmányok: az olvasókönyv latin szövegeiből válogatott részek. (Reges Romanorum I—VII. Regulus. Hannibal. — Ovidius: A világ négy kora, Arion, Újév.) — Magyar szövegek a syntaxis gyakorlására. Az alaktan átismétlése után az esetek használata; attributum; a módok használata; a mellékmondatok és oratio obliqua. — Tankönyv: *Pirchala Imre*, Latin mondattan olvasmányokkal a reáliskolák VI. osztálya számára. — Tanár: *dr. Nyilasi Lajos.*

III. évfolyam. Hetenkint 3 óra. — Olvasmányok: C. Sallustius Crispus: a Bellum Iugurthinumból 15 fejezet. Cicero: In Catilinam Oratio I. P. Vergilius Maro: Aeneidos lib. I. 1—100., II. 1—144., VI. 385—500. — Ezek alapján az alak- és mondattan átismétlése. — A tárgyalt írók életrajza. Az államrégiségek főbb fejezetei. — Tankönyvek: *G. Pecz:* C. Sallustii Cr. Bellum Catilinae et Iugurthae. — *Köpesdy:* M. Tullii Ciceronis in Catilinam orationes quattuor. — *Cserép:* Szemelvények P. Vergilius Maro Aeneiséből. — *Cserép:* Római régiségek és az irodalomtörténet vázlata. — Tanár: *dr. Nyilasi Lajos.*

IV. évfolyam. Hetenkint 3 óra. — Olvasmányok: Horatii Carminum I. 1, 2, 3, 12, 14, 20, 22, 27. II. 3, 10, 17, 18. III. 1, 2, 3, 6, 9, 30. IV. 7. — Carmen Saeculare. — Epodon 1, 7. — Satir. I. 1, 9. — Az Ars poeticából a szebb részletek. — Tacitus műveiből szemelvények. — Ezek alapján az alak- és mondattan átismétlése. — A régiségtan és irodalomtörténet fontosabb fejezetei. — Tankönyvek: *Wirth:* Szemelvények Qu. Horatius Flaccus műveiből. — *Dávid-Pozder:* Tacitus műveiből való szemelvények. — *Cserép*: Római régiségek és a római irodalomtörténet vázlata. — Tanár: *dr. Szabó Viktor.*

Egészségtan. VII. osztály. Hetenkint 2 óra. — A test ápolása. A betegségek okai és elkerülése. A fertőző betegségek. Balesetek. — Tankönyv: *dr. Gerlóczy Zsigmond,* Fodor József Egészségtana. — Tanár: *dr. Fillinger Ferenc.*

Vegytani gyakorlatok. V. és VI. osztály. Hetenkint 2 óra. A súly- és térfogatmérés gyakorlása, edények megközelítő és pontosabb kalibrálása. Az oldás, lecsapás, szűrés, desztillálás egyes gyakorlati jelentőségű, egyszerűbb vegykészítmények előállításával kapcsolatban. Az üvegmetszés, hajlítás, fúvás, az előadási kisérleti készülékek összeállítása egyszerűsített alakban. A savak, lúgok és sók tulajdonságainak kisérleti megállapítása, egyes előadási kisérletek ismétlése. A háztartásban használt vegyiszerek és vegyipari termékek készítése és megitélése. A minőleges vegyelemzés gyakorlati alkalmazása, a pozitiv és negativ gyökök meghatározása. Egyszerűbb kvantitativ elemzések. Gyárak látogatása.

VII. osztály. Hetenkint 2 óra. — Az organikus vegyületek fontosabb alkatrészeinek felismerése kvalitativ úton. Mérlegelés pontos analitikai mérlegen, majd egy szerves kvantitativ elemzés végzése. Organikus szintézisek, s fontosabb szerves készítmények előállítása. Szerves testek felismerése minőleges reakció segélyével. — Néhány egészségtan-kémiai vizsgálat: a tej, bor, ivóvíz minőségének megítélése, s hamisításának felismerése. — Vegyipari gyárak látogatása. — Tanár: *dr. Toborffy Zoltán.*

Gyorsírás. Hetenkint 2 óra. — Előadatott a Gabelsberger-Markovits-féle gyorsírói rendszer kezdőknek és haladóknak. Tan- és segédkönyvek a kezdőknél: *Bódogh János,* Levelező Gyorsírás; a haladóknál: A vita gyorsírás r. tankönyve és az Országos Gyorsíróközlöny ezidei évfolyama. — Tanár: *Bódogh János.*

Ének. Hetenkint 2 óra. — Elmélet. Éneklési szabályok. Vonalrendszer. Hangjelzés. Kulcsok. Emelő, leszállító és feloldó jegyek. A hangok értéke. Az ütem. Szünetjelek. A pont. Hangközök. Kemény (dur) és lágy (moll) hanglétrák. A műénekben előforduló időjelzések és műkifejezések. — Gyakorlat. Egy-, két- és négyszólamú énekek. — Tan- és segédkönyvek: *Erődi-Szent-Gály Gy.* Módszeres énektan I. *Harrach* J. Magyar Arion, I. és II. *Dohnányi*: „Énekeljetek az Urnak." — Tanár: *dr. Velledits Lajos.*

IV.

A könyvtarak és szertárak gyarapodása az 1912—13. tanévben.

A) **Könyvtárak**: 1. Tanári könyvtár. *Ajándékok*: *a*) A vallás- és közoktatásügyi minisztériumtól: Dr. Filarszky Nándor: Növénymorphologia. — Supan-Alexander: A fizikai földrajz alapvonalai, 2 köt. — Kőrösi-Szabó: Az elemi népoktatás enciklopédiája, 1 köt. — Révai-Lexikon, 6 köt. — Herkules, XXIX. köt., 1912.

b) A székesfővárosi tanácstól: Váradi Antal: Képek a magyar író- és színészvilágból, 3 köt. — Póra Ferenc: A magyar rokonértelmű szók és szólások kézikönyve. — Mikszáth Munkái, 32 köt. — Dr. Komlóssy Ferenc: Széchenyi István gróf élete. — Schönherr Gyula emlékezete. — Radó Antal: Idegen szavak szótára. — Budapesti Ujságírók Egyesülete almanachja;

c) Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egylettől: Az E. M. K. E. megalapítása és negyedszázados működése. — Az E. M. K. E. negyedszázados örömünnepének leirása;

d) Dr. Melich János, cimz. egyet. rendkiv. tanár úrtól: Melich János: A magyar szótárirodalom, I. füzet;

e) Dr. Velics Antal úrtól: Dr. Anton Velics: Über die Mnemotechnik der Zukunft;

f) Békefi Remig tanítványaitól: Dolgozatok Békefi Remig egyetemi tanári működésének emlékére;

g) Dr. Horváth Cyrill igazgató úrtól: Horváth Cyrill: A Csécsi-világ Patakon;

h) Dr. Éber József nyug. főreáliskolai tanár úrtól: Oországos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny, 45. évf. 1911—12;

i) Dr. Weninger László tanár úrtól: Malonyai Dezső: Mednyánszky. — Radics P.: Fürstinnen des Hauses Habsburg in Ungarn. — Dr. Sebestyén Gyula: Ki volt Anonymus. — Brunetière: Le roman naturaliste. — Engel: Psychologie der französichen Litteratur. — Albert: La littérature française an 17e siècle. — Bölsche: Heinrich Heine. — Goethe-Wilbrandt: Faust. — Wolfgang: Deutsche Dichtung, 3 köt. — Boehm: Deutsche Aufsätze.

j) Az Országos Középisk. Tanáregyesülettől: Az Országos Középiskolai Tanári Kongresszus naplója és jegyzőkönyve.

c) Birkás Géza tanártól: Magyar Középiskola, V. évf. 1912.

Kedvezményes áron, évi 24 korona átalányösszegen szereztettek be a M. T. Akadémiától: Akadémiai Értesítő, 1912. — Archaeologiai Értesítő, XXXII. köt. 1912. — Akakémiai emlékbeszédek, XV. köt. 1910—12. — Mathematikai és Természettudományi Értesítő, 1912. —

Gyulai Pál: Bírálatok. — Euripides: Drámák. — Szigetvári István: A komikum elmélete. — Gardner: A régi Athén, 2 köt. — Bain: Nevelés tudomány. — Goldzieher Ignác: Előadások az izlámról.

Vásárlás. a) Magyar nyelv és irodalom: Gyulai Pál: Kritikai dolgozatok — Rédei Tivadar: Péterfi Jenő. — Simonyi Zsigmond: Magyar nyelv. — Vende Ernő: Szemléltető képek a magyar irodalom tanításához, 2 köt. — Zempléni Árpád: Turáni dalok. — Kazinczy F. Levelezése, XVII—XXI. köt. — Szinnyei: Magyar írók élete és munkái, XIV. köt. 4—9. füzet. — Egyetemes Irodalomtörténet, III—IV. köt. — Ballagi: Régi magyar nyelvünk és a Nyelvtörténeti szótár, I. köt. I. füzet.

b) Német nyelv és irodalom: Hettner: Litterarturgeschichte des achtzehnten Jahrnunderts, 6 köt. — Grillparzer: Sämmtliche Werke, 4 köt. — Hebbel: Sämmtliche Werke. 4 köt. — Keller: Züricher Novellen. — Kühnemann: Schiller. — Lenau: Werke, 3 köt. — Bartels: Die deutsche Dichtung der Gegenwart. — Goedeke: Grundrisz, X. köt.. 27—28 füzet. — Grimm: Wörterbuch, 5 füzet.

c) Francia nyelv és irodalom: Vigny: Oeuvres complétes, 8 köt. — Lanson: Manuel bibliographique, III. köt. — Lamartine: Harmonies poétiques et religieuses. — Lamartine: La chute d'un ange. — Rostand. Oeuvres complètes 3 köt. — Racine: Histoire de Port-Royal. — Fagust: Propos de théâtre 4 köt. — Larroumet: Racine. — Retinger: Histoire de la littérature francaise. — Gazier: Mélanges de littérature et d'histoire. — Mistral: Miréio. — Reinhard: Die Quellen der Nerbonesi. — Reuter: Die Bataille d'Arleschant. — Runeberg: Études. — Hatzfeld-Darmesteter-Thomas: Dictionnaire général de la langue francaise. — Lotheissen: Geschichte der französischen Litteratur im 17. Jahrhundert, 2 köt. — Hugó: Ouvres complètes, 3 köt. — Lamartine Oeuvres poètiques, 4 köt. — Prévost: Histoire de Manon Lescaut. — Voltaire: Thèâtre.

d) Természetrajz: Strassburger-Yost-Schenk: Lehrbuch der Botanik. — Műveltség Könyvtára, új sorozat, I.—III. köt.

e) Földrajz: Magyarország vármegyéi és városai: Nógrád vármegye, Torontál vármegye, Temes vármegye és Temesvár.

f) Vegytan: Chemische Technologie der Neuzeit, szerk. Dammer, I. kötet.

g) Mennyiségtan: Holzmüller: Elemente der Geometrie. — Hauch: Lehrbuch der malerischen Perspective. — Beke-Mikola: A középiskolai matematikai oktatás reformja. — Guldberg-Wallenberg: Theorie der linearen Differenzgleichungen. — Tricke-Klein: Vorlesungen, 4 kötet. — Scheffer: Lehrbuch der Mathematik.

h) Természettan: Landolt-Börstein: Phisikalisch-chemische Tabellen. — Trabert: Lehrbuch der Kosmischen Physik. — Abraham-Töppl: Einführung in die maxwellsche Theorie der Elektrizität. — Mach: Die Mechanik in ihrer Entwicklung.

i) Neveléstan, bölcsészet és vegyesek: Rein: Encyclopädisches Handbuch der Pädagogik, IX—X. köt. és Systematisches Inhaltsverzeichnis.

k) Szemlék és szakfolyóiratok: Hazaiak: Magyar Nyelv, IX. köt., 1912. — Egyes Philologiai Közlöny, XXXIV. köt., 1912. — Irodalomtörténeti Közlemények, XXII. köt., 1912. — Budapesti Szemle, 149—152. köt., 1912. — Uránia, XIII. köt., 1912. — Chemiai Folyóirat, XVII—XVIII. köt., 1911—12. — Tornaügy, XXIX. köt., 1911—12. — A Magyar Filozofiai Társaság Közleményei, 1912. — Középiskolai Mathematikai Lapok, XIX. köt., 1911—12. — Fővárosi Közlöny, XXIII. köt. — Történeti Szemle, I. köt., 1912. — Álattani

Közlemények, XI. köt., 1912. — Botanikai Közlemények, IX. köt., 1912. — Földrajzi Közlemények, 40. köt., 1912. — Természettudományi Közlöny, 54. köt., 1912. — Rajzoktatás, XV. köt., 1912. — Új Élet — Népművelés, VII. évf., 1912., 2 péld. — Magyar Figyelő, II. köt., 1912. — Magyar Paedagogia, XXI. köt., 1912. — Alkoholizmus, VIII. köt., 1912. — Művészet, XI. köt., 1912. — A Gyermek, VI. köt., 1912. — Egészség, XXIV. kőt., 1912. — Századok, 46. évf., 1912. — Külföldiek: Revue des deux Mondes, 83. évf., 1912. — Dekorative Kunst, XV. évf., 1911—12. — Art et Décoration, XVI. köt., 1912. — Deutsche Rundschau, 38. évf., 1911—12. — Mathematische Annalen, 72. köt., 1912. — Nouvelles Annales des Mathématiques, XII. k.öt, 1912. — Zeitschrift für den physikalischen nnd chemischen Unterricht, XXV. kö., 1912.

A tanári könyvtár az 1912—13. tanévben ajándék útján 32, vétel útján 96 művel szaporodott, állománya tehát 2766 mű, 4958 kötetben. A középiskolai értesítők száma: gimnáziumi 4165 drb, reáliskolai 929 drb, összesen 5094 drb.

Dr. Birkás Géza.
könyvtáros.

2. Ifjúsági könyvtár. *Vásárlás*: Abonyi L.: Utolsó kuruc-világ I—II. — Havasok ura. — Az egyetem pallosa. — Árvaleányhaj. — Pásztortűz. — A mi nótáink. — Itt a szép Alföldön. — Kisbán M.: A nagyúr. — Das grosse Weltpanorama. — Ambrus Z.: A tegnap legendái. — Vezető elmék. — Régi és új világ. — Jókai M.: Sárga Rózsa, 6 p. — Páter Péter 3 p. — Damokosok. — Enyém, tied, övé. — Móricz P.: Régi magyar élet 2 p. — Műveltség könyvtár XI. — Hugo V.: Nyomorultak I—IV. — Dickens K.: Dombey és fia I—III. — Biró L.: Kúnszállási emberek. — Ostwald: Feltalálók és felfedezők. — Keller G.: Zöld Henrik I—II. — Herczeg F.: Napváros. — Álomország. — Gárdonyi G.: Hosszúhajú veszedelem. — Becher Stowe: Tamás bátya kunyhója. — Benedek E.: Nagy magyarok élete 10 k. — Böngérfy: Harc a szabadságért. — Cooper-Mikes: Vadfogó. — Bőrharisnya. — Defoe: Robinson Crusoe 2 k. — Donászy F.: Életünket és vérünket. — Egy magyar diák élete Mátyás király korában 2 p. Miklós vitéz. — Farkas P.: Egy magyar fiu Napóleon seregében. — Gedeon A.: Német hősmondák. — Hevesi L.: Jelky András kalandjai. — Kalandok világa. — Kipling R.: Történetek az őserdőből. — May H.: Vad Kurdisztánon át. — Rákosi V.: Császárok sírjai. — Egy tutaj története 2 p. — Sas: Fölkelő nap hősei. — Simonyi: Idegen népek közt. — Tóth S.: Budapesti séták. — A legnagyobb magyar 2 p. — Kuruc király. — Kuruc krónikák. — Twain M.: Huckleberry Finn. — Vámbéry A.: Utazásaim Ázsiában. — Arany J.: Toldi 10 k. — Verne Gy.: Munkái 14 k. — Tóth B.: Magyar Anekdótakincs 6 k. — Mendemondák. — Szájról-szájra 2 k. — Újkori híres utazók. — Gibson: Modern villamosság. — Porzó: Utazás Pestről Budapestre. — Flammarion C.: Népszerű csillagászat. — Szemere Gy.: A két jómadár. — Gárdonyi G.: Messze van odáig. — Sebők Zs.: Szahara. — Sárándy: Titokzatos vizeken. — Gáspár F.: Fehér ember útja. — Molet H.: Elhagyottan. — Cooper: Vadölő. — Campe: Robinson. — Rákosi V.: Oglán bég. — Benedek E.: Bálványos vár. — De Amicis-Radó: Aszív. — Sebők Zs.: Tengereken túl. — Öt világrészen keresztül. — Carlyle: A francia forradalom. — Jókai: Rózsák szigete. — Pajeken: A vöröském. — Dickens: Coopperfield D. — Lóczy: A mennyei birodalom története. — Vas G.: Egy alispán. — Garasos arisztokrácia. — Tekintetes urak. — Dixi. — Dedek Cr.: Tu me sequere. — Pázmány P.: Imádságos könyv. — Kálmán: Zsoltárok. — Andor: Nagy Lajos 4 p. — Dickens K.: Nickleby Miklós 4 p. — Kis Dorrit 4 p. — Twist Olivér 4 p. — Szeghy E.: Japán 2 p. — Bunyitay-Rapaics-Karátsonyi: Egyháztörténeti emlékek 4 k. — Platz B.: Tudományos kalandozások. — Dante-Babics:

A pokol. — Dickens K.: Két város. — Rákosi V.: Kóborlások itthon és idegen földön. — Dumas: Napóleon élete. — Magyar Földrajzi Társaság kiadványai I—XII. k. — Petit Larousse illustré. — Tarczai: Német világ Budán. — Endrődi S.: Magyar költészet kincsesháza. — Gáspár F.: Negyvenezer mérföld vitorlával és gőzzel. — Gáspár F.: Hét év a tengeren. — Tóth B.: Mendemondák. — Magyar ritkaságok. — Rákosi V.: Kóborlások itthon meg idegen földön. — Korhadt fakeresztek. — Elnémult harangok. — Benedek E.: A magyar népköltés gyöngyei. — Sienkievicz: A kis lovag. — Salamon F.: Magyarország a török hódítás korában.

Ajándék: Zempléni Á.: Turáni dalok (a m. kir. vallás- és közokt. miniszter úr ajándéka). — Rudnyánszky Gy.: Napszállat felé (a szerző ajándéka). — Schönherr Gyula emlékezete. — Temesmegye monographiája.

A könyvtár ezidei gyarapodása: 185 mű 242 kötetben. Az összes állomány 2721 mű 5025 kötetben.

Dr. Velledits Lajos
az ifjúsági könyvtár őre.

B) **Történelmi szertár.** Vétel útján gyarapodott 2 db. térképpel. Állománya: 101 db. történelmi kép, 10 kötet könyv, 4 db. gipsz-utánzat, 28 db. térkép és 31 db. terrakotta alak. *Rapcsányi István*, szertárőr.

C) **Éremgyűjtemény.** Az éremgyűjtemény változatlan maradt. Állománya 1329 db. pénz és érem. *Rapcsányi István*, szertárőr.

D) **Földrajzi szertár.** Szaporodott 6 darab térképpel és 32 darab diapositiv képpel. A szertár állománya: Ég- és földgömb 6 darab. Térkép 262 darab. Szemléltető és diapositiv kép 472 db, kézi térképek és atlaszok 8 db. Csillagászati készülék és térkép 6 db. — *Bognár János*, szertárőr.

E) **Természetrajzi szertár.** A jelen tanévben vétel útján 1 db. szárított összetett gyomrot és 1 db. halúszóhólyagot szereztünk be. A szertár jókarban tartására 21 K-t fordítottunk. A gyűjtemény tényleges állapota: 317 db. gerinces, 1273 db. gerinctelen állat, 162 db. borszesz készítmény, 78 db. górcsövi, 21 db. utánzat, 176 db. falitábla, 100 db. eszköz, összesen: 2127 db. Továbbá 948 db. szárított növény, 100 db. törzs, 50 féle mag, 70 db. górcsövi készítmény, 104 db. utánzat és 70 db. falitábla, összesen: 1342 db. Van végre 1101 db. ásvány, 250 db. kőzet, 637 db. kövület, 23 db. górcsövi készítmény, 13 db. eszköz, 353 db. utánzat, összesen: 2377 db. Összes darabszám: 5846. *Dr. Somogyi István*, szertárőr.

F) **Természettani szertár.** A szertár gyarapodása vétel útján: 1 db. tolómérő, 1 db. mikrométer-csavar, Frick-féle erőparallelogramm, 1 db. toluol-hőmérő, fémgolyó szigetelő állványon gömbhéjakkal, fémkorong szigetelő állványon dróthálóval, 2 db. Daniell-elem, 2 db. Leclanché-elem, izzólámpa-sorozat.

A szertár állománya: A szilárd testek mechanikájához tartozó eszköz 80 db.; a cseppfolyós testek mechanikája 36 db.; a légnemű testek mechanikája 34 db.; hangtan és hullámmozgás 45 db.; fénytan 48 db.; hőtan 60 db.; mágnesség 28 db.; elektrosztatika 53 db.; elektrodinamika 105 db.; összesen 489 db. *Dr. Koren Dénes*, szertárőr.

G) **Kémiai szertár.** A szertár gyarapodása: több kéziszerszám. Az elhasznált gummicsövek, üvegtárgyak és vegyiszerek helyébe újakat szereztünk be.

A szertár állománya: 69 db. mérőeszköz, 79 db. kisérleti és elemző készülék, 107 db. hevítő, szárító, olvasztó és párologtató készülék, 163 db. állvány, segédeszköz és szerszám, 40 db. falitábla, vetítőkép és rajz, 42 db. el nem használódó készítmény, tehát 513 db. leltári tárgy 193 tételben. *Dr. Toborffy Zoltán*, szertárőr.

H) **Geometriai szertár.** A szertár állománya: I. geom. minta 234 db. II. ábr. geom. minta 134 db. III. rajzszer 40 db. IV. műszer 26 db. V. vegyes 44 db. Összesen 478 db. (10 db. ajándék), 4797·21 korona értékben. *Szerényi Géza*, szertárőr.

I) **Szabadkézi rajzi szertár.** A jelen tanévben intézetünk szertárának *Pálos Ede* úr a győri áll. főreáliskola érdemes tanára 22 db., a természetutáni rajzoktatás céljainak megfelelő különböző tárgyakat, továbbá: Sternberg György V. oszt. tan. 2 db. régi hangszert ajándékoztak. Ezzel, valamint a vétel útján beszerzett tárgyakkal a szertár állománya a jelen iskolaévben a következő: I. Természetutáni rajzoktatási tárgyak: *a)* faneműek 51 db., 194.40 K értékben; *b)* fémneműek: 40 db., 78·10 K értékben; *c)* kő- és agyagedények: 50 db.. 33·75 K értékben; *d)* kitömött állatok és egyéb praeperatumok: 89 db., 244·50 K értékben; *e)* vegyesek: 37 db., 80·60 K értékben. II. Gipsz minták: 254 db., 928·65 K értékben. III. Különböző művek és lapminták: 294 db., 1694·02 K értékben. Összesen: 815 db., 3254·02 K értékben. *Tattay Ferenc*, szertárőr.

K) **Zeneművek tára.** A szertár állománya: 2 harmonium és egy zongora. — Hangjegyekben gazdagodott szertárunk sokszorosítás útján több egyházi és világi énekkel. Összes állomány 85 vegyes- és férfikar az Arion állományán kívül. *Dr Velledits Lajos*, szertárőr.

V.

Iskolaorvosi jelentés.

Az iskola épületéről egyebet nem jelenthetek, mint hogy tiszta. Játéktér az I. és II. osztályú tanulók részére az intézet befásított hátsó udvara, a többieknek a Budapesti Egyetemi Athletikai Club lágymányosi pályája (I. ker., Fehérvári-út 60. sz.). Korcsolyapálya nem volt.

Az iskolai év elején végzett trachomavizsgálat alkalmával, amikor egy trachomást sem találtam, összeírtam a szemükre és fülükre panaszkodókat. Szemére panaszkodott összesen 90 tanuló (mult évben 91), a fülére 17 (mult évben 17). Nem elégedtünk meg azonban az egyszerű figyelmeztetéssel és utasítással, hanem a jelentkezetteket mindaddig beidéztük, a míg szemüket-fülüket meg nem vizsgáltatták s szemüveget nem kaptak vagy gyógyszert nem szedtek.

Egész évre szóló tornamentességben részesült testi fogyatkozás miatt 3, egyéb gyengeségi állapot és fogyatkozás miatt a tankerületi főigazgató úrtól 12 teljesen, akikhez az év folyamán még 7 tanuló járult. Rövidebb-hosszabb időre 15 tanulót kellett részben vagy egészen fölmenteni a tornázás alól. Balesetünk nem volt ebben az évben. Haláleset 2 volt, egy vörheny, egy öngyilkosság következtében. Fertőző bajok okozta kitiltások száma összesen 26 volt. Fertőző beteg tanulónk volt 7 és pedig 4 vörhenybeteg, 1 bárányhimlős, 1 kanyarós, 1 fültőmirigyes; ezeken kívül a ker. tiszti orvos 20 tanulót tiltott ki hozzátartozóik fertőző betegsége miatt és pedig 10 esetben vörheny, 9 esetben kanyaró és 1 esetben fültőmirigy miatt.

Az egészségtant ezen iskolai évben a VII. osztály 33 tanulója tanulta heti 2 órában. Az eredmény kielégítő volt.

Dr. Fillinger Ferenc.

VI.

Jelentés az ifjúsági egyesületek működéséről.

I. Az önképző-kör.

Az ifjúsági Petőfi-önképzőkör vezetését az iskolai év elején dr. Nyilasi Lajos tanár vette át az igazgató megbízása folytán. A lefolyt esztendő nagy jelentőségű az egyesület életében, amennyiben a kör miniszterileg jóvahagyott szabályzatot kapott, amelynek szószerinti szövege a következő:

A budapesti VIII. ker. községi főreáliskola Petőfi-önképzőkörének alapszabályai.

I. Általános határozmányok:

1. Cím: A budapesti VIII. kerületi községi főreáliskola Petőfi-önképzőköre.

2. Cél: Az iskolai teendők elvégzése után megmaradt időnek fölhasználása a lelki tehetségeknek önképzés által való művelésére.

3. A működés köre: A jelzett célnak elérését előmozdítják a kitűzött időben való összejövetelek, melyeknek tárgyai: prózai és verses dolgozatok s ezeknek bírálata; költői és szónoki remekek előadása s ennek rögtönzött bírálata; egyes fölmerült kérdések vagy eszmék megvitatása; szabad előadások; zeneművek ismertetése és előadása; rajzok, képek készítése és bírálása; pályázatok kitűzése; a könyvtár használata.

II. Szervezet.

4. A kör a főreáliskola igazgatójának főfelügyelete alatt működik.

5. A közvetlen felügyeletet és irányitást a vezető tanár teljesíti.

6. Az ügyeket a következő tisztviselők intézik: a) a titkár, VIII. oszt. tanuló, aki a benyújtott dolgozatokat átveszi, jegyzékbe iktatja, a szerzők nevének titokban tartásával a bírálók közt kiosztja s végül irattárba helyezi; a tartandó gyűlésekről tárgysorozatot készít és a vezető tanárnak jóváhagyás végett bemutatja, s az intézet hirdető táblájára kifüggeszti.

b) a főjegyző, VIII. o. t., ki a gyűlésekről pontos jegyzőkönyvet vezet;

c) a pénztárnok, VII. o. t., ki a díjakat beszedi s az összeget a kimutatással együtt a vezető tanárnak kéthavonként átadja;

d) a könyvtárnok, VIII. o. t., aki felügyel a könyvtárra, kiadja és beszedi a könyveket, a könyvtár állományáért, rendben és jókarban tartásáért felelős;

e) a másodtitkár, VII. o. t., ki a titkárt helyettesti;
f) az ellenőr, VII o. t., ki a pénztárnok számadásait ellenjegyzi;
g) a másodkönyvtárnok, VII. o. t., a könyvtárnok segítője.

7. A kandidálandó tisztviselők előre megállapított névsora az igazgatónak és a vezető tanárnak a választás előtt 3 nappal bemutatandó, mivel a tanári kar nem fogad el olyan jelölteket, akik ellen tanulmányi vagy fegyelmi tekintetben kifogás van.

8. A benyújtott dolgozatok bírálóit a vezető tanár a VIII. és VII. osztály tanulói közül jelöli ki.

9. A tisztviselők a titkár kivételével bírálók is lehetnek.

10. A kör tagjai önként lépnek az egyesületbe s kétfélék: *a*) rendes, *b*) pártoló tagok. Rendes tagok az intézet két felső osztályának tanulói, pártoló tagok a VI. és V. osztály növendékei lehetnek.

11. A rendes tagok cselekvő és a fenti határozmányok értelmében szenvedő részt vesznek a kör tisztviselőválasztásaiban; dolgozatokkal, felolvasásokkal, szavalatokkal, szabad előadásokkal, rögtönzött szóbeli bírálatokkal járulnak az egyesület tevékenységéhez; használják a könyvtárt, részt vehetnek minden pályázatban és tagsági díj fejében 4 (négy) koronát fizetnek

12. A rendes tag a kör kötelékéből a vezető tanár tudta és beleegyezése nélkül ki nem léphet; oly tanulóknak azonban, akik iskolai dolgaikban hanyagok, a vezető tanár a működést megtilthatja.

13. A pártoló tagok jelen lehetnek a gyűléseken, használhatják a könyvtárt, szavalhatnak, szavaló eljárásuk sajátságait megokolhatják s résztvehetnek kör a szavaló pályázataiban. A pártoló tagsági díj 2 (kettő) K.

III. Módozatok.

14. A kör ügyrendjét a vezetőtanár állapítja meg; az ő hatáskörébe tartozik a pályázatokat és szavaló versenyeket illető módozatoknak megszabása, a fölmerülő kérdéseket ugyanő dönti el helyreigazító és irányadó észrevételeivel.

15. A beadott dolgozatokat mindíg két bíráló itélete alá kell bocsátani.

16. A könyvtár a kitűzött időben a tagok rendelkezésére áll. Egynél több művet egyszerre csak a vezető tanár engedélyével lehet kikölcsönözni; a szépirodalmi műveket egy hétnél, a tudományos munkákat egy hónapnál tovább senki sem tarthatja magánál; az elveszett vagy megrongált könyveket az illető megtéríteni tartozik.

A körnek könyv- vagy irattárába tartozó minden könyv vagy irat a kör pecsétjével látandó el.

IV. Fegyelem.

17. A tagok magaviseletét és a kör minden fegyelmi ügyét illetőleg az iskolai rendszabályok az irányadók.

V. A kör vagyona.

18. A kör vagyona könyvtárából és a befolyó tagdíjakból áll, mely utóbbiaknak összege fele részben pályadíjakra, fele részben könyvtári beszerzésekre és a könyvtár jókarban tartására, továbbá az irattárra és egyéb elkerülhetetlenül szükséges kiadásokra fordítandó.

19. A kör feloszlása esetén ennek minden vagyona a budapesti VIII. k. közs. főreáliskola ifjúsági könyvtárát illeti. A feloszlásra vonatkozó határozat azonban foganatosítás előtt a nagym. m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter úrhoz fölterjesztendő.

20. Azon esetben, ha az egyesület az alapszabályokban meghatározott célt és eljárást illetőleg hatáskörét meg nem tartja, az, amennyiben további működése által az állam, vagy az egyesületi tagok vagyoni érdeke veszélyeztetik, a m. kir. kormány által haladéktalanul felfüggesztetik s a felfüggesztés után elrendelendő szabályos vizsgálat eredményéhez képest végleg fel is oszlattatik, vagy esetleg az alapszabályok legpontosabb betartására különbeni feloszlatás terhe alatt köteleztetik.

Budapesten 1912. november 10.

Dr. Nyilasi Lajos,
az önképzőkör e. i. vezetője.

Dr. Horváth Cyrill,
igazgató.

177.395. szám.

Jóváhagyom.

Budapest, 1912. december hó 27.

A miniszter rendeletéből:

Boncz s. k.,
miniszteri tanácsos.

A kör alakuló ülése 1912. szeptember 15-én volt, mely alkalommal a vezető tanár kijelölte a tagoknak a munkálkodás irányát és egymás tevékenységének tárgyilagos méltatására buzdította az ifjakat.

A rendes tagok száma: 58, a pártoló tagoké 36.

A tisztikar következőleg alakult meg, az igazgató és vezetőtanár előzetes hozzájárulásával, a tagok választása útján: ifjúsági elnök: Radó Sándor VIII. o. t., alelnök: Földi Zoltán VIII. o. t., első titkár: Langer Géza VIII. o. t., másodtitkár: Löffler Ferenc VII. o. t., pénztárnok: Haller Ödön VII. o. t., könyvtárnok: Vámos Mór VIII. o. t., ellenőr: Berger Pál VII. o. t., főkönyvtárnok: Vámos Mór VIII. o. t., másodkönyvtárnok: Crha Gyula VII. o. t.

A körnek volt 1 alakuló, 10 rendes, 2 dísz- és egy záró ülése. Ezeken volt 19 szavalat, bírálatra került 17 eredeti költemény, 12 irodalmi, 3 művészeti, 4 természettudományi értekezés, felolvasás, illetve szabadelőadás formájában. Volt ezenkívül 14 zeneszám, melyeket az illető zeneszerzőről szóló ismertetés előzött meg.

Meg kell még külön emlékeznünk mint úttörő vállalkozásról a folyó év január 6-án rendezett irodalmi matinéról, amelynek kiemelkedő száma volt egy székelyföldi betlehemes játék bemutatása és Shakespeare Julius Caesarjából az Antoniusz-féle nagy jelenetnek jelmezekben való előadása. Általában a kör munkássága felölelte az iskolai életnek minden ágát, nem véve ki a zenét sem.

A hirdetett pályázatok eredménye a következő:

1. Mi a nemzeti szellem? Jutalma a Magyar Országos Szövetség adományából 20 K. A jutalmazott mű szerzője Antal István VII. o. t.

2. Irodalomtörténeti értekezés: I. díj 20 K. II. díj 10 K. A 20 K jutalomra méltó művet Földi Zoltán VIII. o. t. írta.

3. Történeti értekezés: Parasztmozgalmak hazánkban. A 20 K jutalmat Földi Zoltán VIII. o. t. kapta.

4. Német műfordítás: Uhland, Graf Richard ohne Furcht. Jutalma 10 K, melyet Perl Béla VII. o. t. nyert el.

5. Francia műfordítás: La chanson de Roland. 28. és 29. f. A 10 K jutalmat nyert mű szerzője Perl Béla VII. o t.

6. Fizikai értekezés: A légszivattyúról. Beérkezeti 2 mű. Az I. díjat Földi Zoltán VIII., a II. díjat Hauer Ödön VII. o. t. nyerte el.

7. Eredeti festmény. Jutalma 10 K. Beérkezett 2 mű. Vámos Leó VIII. o. t. műve dicséretben részesült.

A kör Földi Zoltán VIII. o. tanulót, mint minden tekintetben legbuzgóbb tagját, Pacher J. VII., Szenes Ernő V. o. és Berger Pál VII. o. tanulót a zenében tanusított buzgóságukért 10—10 K-val jutalmazta.

8. Mathematikai verseny. I. díj 20, II. díj 10 K. A feladatokat Priváry József tanár jelölte ki s bírálta el. A versenyben 5 tanuló vett részt. Az I. díjat Földi Zoltán, a II. díjat Radó Sándor VIII. o. t. nyerte meg.

Rudnyánszky Gyula úr, hírneves költőnk, szép levél kíséretében legújabb verseskötetéből 2 példányt küldött, hogy a kör két buzgó tagját jutalmazzuk vele. Az egyiket Langer Géza VIII., a másikat Takáts István VI. o. t. kapta.

Dr. Nyilasy Lajos.
az önképzőkör vezetőtanára.

II. A gyorsíró-kör.

Az intézetben évekkel ezelőtt megszünt gyorsírókör f. évi január hó 31-én Bódogh János szaktanár vezetése alatt újból megkezdte működését.

A tisztikar következőkép alakult meg:

Elnök lett Gink Lajos VII., jegyző Löffler Ferenc VII., titkár Szentirmay Endre VII., pénztáros Kemény László VI., könyvtáros Rédlich Miklós V. o. tanuló.

A kör a gyakorlati kiképzés előmozdítására kéthetenként gyakorló órákat, havonkint pedig gyorsírási tárgyú történelmi felolvasásokat és versenyírásokat tartott. Közgyűlés kétszer volt: első ízben a magyar gyorsírás atyjának Markovits Ivánnak emlékét méltatta, második ízben rendszerünk 50 éves fennállását ünnepelte. Azonkívül a kör tagjai résztvettek a „Szegedi gyorsírók egyesülete“ által hirdetett szabatos vitairási pályázatban, mely alkalommal Gink Lajos, Löffler Ferenc VII., Gombos Tibor és Pór Ferenc IV. a) oszt. tanuló díszokiratot nyert.

Jutalmakkal összekapcsolt írásversenyt a kör a tanév végén rendezett, mely alkalommal a 146—184 szótagig fokozódó diktátumnál Gink Lajos és Löffler Ferenc 10—10 korona, a 120—140 szótagos versenynél pedig Szentirmay Endre VII. és Gombos Tibor IV. a) oszt. tanuló 5—5 korona jutalomban részesült.

Könyvjutalmat kapták:

Görög Henrik V., Szabó Géza, Pór Ferenc, Schneidt Sándor IV. a), továbbá Heverdle István és Freud Imre III. a) oszt. tanulók.

Dicséretet érdemelt: Szerdahelyi Zoltán IV. a) és Reichfeld György III. a) oszt. tanuló.

A körnek bevétele 46 korona volt, melyből pályázatra, illetőleg saját tagjainak jutalmazására 35 korona, szaklapok előfizetésére és belköltségeire pedig 11 korona fordíttatott.

Bódogh János,
a kör vezetőtanára.

VII.

Ösztön- és segélydíjas tanulók.

Az intézet ezévi ösztöndíjas tanulóinak száma: 5.

I. Állami ösztöndíjat élveznek: 1. *a jövedéki bírság-alapból:* Schneidt Sándor IV. A) oszt. tanuló, a m. kir. pénzügyminiszter 1909. évi július 31-én kelt 54.939. sz. rendelete alapján évi 200, és Magyar Elemér V. oszt. tanuló, a m. kir. pénzügyminiszternek 1906. évi aug. 9-én 54.465. sz. a. kelt rendelete továbbá a fő- és székvárosi püigazgatóság 1561/VII—1913. sz. végz. alapján évi 300 koronát; 2. a *Váczi Mária Terézia-féle ösztöndíj-alapból:* Heidenthaller József IV. B) oszt. tanuló, a VKM. 1912. márc. 26-án kelt 43.413. sz. rendelete alapján évi 240 koronát; 3. a *Győri kir. árva-alapítványból*: Antal István VII. oszt. tanuló a VKM. 1912. április 6-án kelt 28.504. sz. végzése alapján évi 200 koronát.

II. Nem állami ösztöndíjak: *Egyesült Budapest Fővárosi Takarékpénztár* ösztöndíja: élvezője Wohl József VIII. oszt. tanuló, a takarékpénztárnak 595/1908. sz. a. kelt igazgatósági végzése alapján; összege évi 200 korona.

Segélydíjasok. A Szilágyi István-féle alapítványból a székesfővárosi tanács 27.031/1913—VII. sz. alatt hozott határozattal intézetünkből 7 tanulót részesített, egyenkint 160 koronás segélydíjban. A segélydíjas tanulók a következők: Buchmüller József és Lamy Imre IV. A) oszt., Görög Henrik, Németh Károly V., Takács István VI., Crha Gyula VII. és Földi Zoltán VIII. oszt. tanuló. A segélydíjak összege: 1120 korona.

VIII.

Kisebb segélyezések.

Szilágyi István-féle alapítvány. Néhai nemes Szilágyi István, pesti polgár és gombkötőmester alapítványából a székesfőváros tanácsa m. é. okt. 23-án 132.538/1912—VII. sz. a. kelt határozatával intézetünknek 50 koronát utalványozott szegény tanulóknak tanszerekkel való segélyezésére. Ezen az összegen 9 db. kézikönyvet vásároltunk, melyet 9 tanuló segítésére fordítottunk.

Felsmann József-alapítvány. Az alapítvány célja szegény és szorgalmas tanulókat író- és rajzeszközökkel és a szükséghez képest iskolakönyvekkel is segélyezni. Az alapítványt a székesfőváros letéti hivatalában kezelteti. Az alapítványi tőke után 1911. évre rendelkezésre álló és 1912. évi febr. 24. kelt 12.179/1912—VII. számú tanácsi határozattal kiutalványozott 519 K 29 f kamatösszeget kézikönyvek vásárlására fordítottuk. Az alaptőke álladéka az 1912. év január 1-én 11.670 korona és 57 fillér.

Milleniumi Segélyalapítvány. A magyar nemzet ezeréves fennállásának emlékére 1896-ban Felsmann József igazgató úr létesítette oly módon, hogy előbb az intézet tanulói, majd a fővárosi pénzintézetek körében is gyűjtést eszközölt. Célja, hogy évi kamataiból intézetünk szegény és jó tanulói iskolakönyvekkel, író- és rajzeszközökkel, esetleg ruhával, táplálékkal, gyógyszerekkel stb. segélyeztessenek. Az alapítványi tőke időközi kamatait a székesfőváros tanácsa minden évben közvetlenül az iskolai beiratkozásokra kitűzött idő előtt, a megszabott célra leendő felhasználás végett az intézet igazgatójának kezéhez kiutalványozza, aki az ily módon kézhez vett kamatok felhasználásáról az iskolai év végén a tanácsnak elszámolni köteles.

A folyó iskolai évben a székesfőváros tanácsa 1913. febr. 13. kelt 118.335/1912—VII. sz. határozattal rendelkezésre álló kamatok fejében 262 koronát és 17 fillért utalványozott, amely segélyző-összeg növeléséhez a Pesti Első Hazai Takarékpénztár 200, az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár 100 és Vörösváry Béla leányisk. igazgató úr 10 koronával járult. 26 tanulót 572·17 koronával segélyeztünk. Az alaptőke álladéka 6200 korona és 15 fillér.

Ezen iskolai évben az intézetnek 109 tanulója 989 db tankönyvvel segélyeztetett.

Díjmentesség. Felmentetett az iskolai év kezdetén az egész tandíj fizetése alól összesen 113 tanuló, féltandíjmentességben részesült 68 tanuló. Az év folyamán még 2 tanuló nyert teljes és 3 tanuló félévi mentességet. Az iskolaiév második felében elégtelen előmenetel következtében 14 féltandíjmentes tanuló vesztette el a kedvezményt, úgy, hogy a kimaradottak tekintetbe vételével az iskolai év végén összesen 117 volt tandíjmentes és 54 féltandíjmentes. A rendkívüli tárgyakra járó növendékek közül 34-en élveztek teljes és 6-an félmentességet. Az összes tandíjmentesítések 12,344 K-át képviselnek.

IX.

Jutalmazott tanulók.

A székesfőváros tanácsa az évzáró ünnepen kiosztandó jutalomkönyvekre 1913. május 5-én kelt 55.482/1913—VII. sz. határozatával 200 koronát utalványozott. A tanári testület kijelölése alapján, mint kifogástalan viseletű, jeles előmenetelű és osztályaikban legjobb tanulók jutalomkönyvet kaptak: az I. A) osztályból: Radó Zoltán, Szerényi László, Keller János; — az I. B) osztályból: Náthán István; — a II. A) osztályból: Klein József; — a II. B) osztályból: Fáber Gusztáv, Prickelmayer Ferenc, Schleifer Miklós, Weisz Miksa; — a III. A) osztályból: Heverdle István, Kolos László; — a IV. A) osztályból: Schneidt Sándor, Buchmüller József; — a IV. B) osztályból: Tattay Ferenc, Haidenthaller József; — az V. osztályból: Nánássy György; — a VI. osztályból: Springer József, Takács István, Kemény László; — a VII. osztályból: Antal István, Pacher István, Crha Gyula, Jendrássik Loránd; — a VIII. osztályból: Földi Zoltán, Vámos Mór, Radó Tibor. — Ezenkívül az énekben tanusított szorgalmáért jutalomkönyvben részesült Kállay Géza VII., mint buzgó és tehetséges gyorsíró Görög Henrik V., Pór Ferenc és Szabó Géza IV. A) oszt. tanuló. Összesen 30 tanuló.

X.

A tanulók érdemsorozata.

A jegyek és rövidítések magyarázata.

Jegyek. Az előmenetelben: 1 = jeles; 2 = jó; 3 = elégséges; 4 = elégtelen.

A magaviseletben: 1 = jó; 2 = szabályszerű 3 = kevésbé szabályszerű; 4 = rossz.

Az általános itéletben: 1 = Felsőbb osztályba felléphet, vagy a VIII. osztályban: Érettségi vizsgálatra jelentkezhetik; 2 = Javító vizsgálatra bocsáttatik; 3 = Osztályismétlésre utasíttatik; 4 = Az osztályt nem ismételheti.

Rövidítések: ism. = ismétlő; tm. = tandíjmentes; ftm. = féltandíjmentes; öd. = ösztöndíjas; sd. = Szilágyi-féle segélydíjas; fm. = fölmentve.

A) RENDES TÁRGYAK.

I. *A)* osztály.

Osztályfőnök: dr. Velledits Lajos.

	A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
	Agulár Károly	2	2	2	3	2	2	2	2	2	1	1
	Antal Lajos tdm.	1	1	2	1	1	2	2	1	2	1	1
	Apfelmann Géza	2	4	3	3	3	3	4	3	2	2	3
	Bartha László	2	3	3	2	2	3	2	2	1	1	1
5	Bárczy József	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Dreiacker Ferenc	1	3	3	1	1	2	3	2	2	1	1
	Engelmann Sándor	2	4	3	3	3	3	3	3	2	2	2
	Finkelstein Vilmos	1	3	2	2	2	3	3	3	3	2	1
	Forgács István	2	3	3	3	3	3	3	2	3	1	1
10	Franciszczy Béla	1	3	3	3	3	3	4	2	3	1	2
	Frankfurt Ernő ftm.	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	1
	Freiberger Jenő	2	3	1	3	2	3	3	3	2	2	1
	Fuchs Jenő	2	3	3	3	3	3	3	1	2	1	1
	Giustini Elemér	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	1
15	Guzsik Gusztáv tdm.	3	4	3	3	3	3	3	3	2	1	2
	Heuduska Imre	3	4	3	3	3	3	4	3	2	2	3
	Kalmár József tdm.	2	4	3	3	3	4	4	3	2	2	3
	Kalmár István ftdm	2	3	2	3	2	3	3	3	fm.	2	1
	Kapcsos Imre	3	4	3	3	3	3	3	2	1	2	2
20	Kara Ernő	1	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
	Kelen Jenő	2	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1
	Keller János tdm.	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
	Kerényi Andor	3	4	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Klein Aladár	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
25	Kohn József	1	2	2	1	2	2	3	1	2	2	1
	Kun László tdm.	1	2	2	3	3	2	3	2	1	1	1
	Libhard Béla ftdm.	3	4	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Marks Tibor	3	3	3	3	3	4	3	2	3	2	2
	Müller Antal tdm.	2	3	3	2	3	3	3	1	1	1	1
30	Nagy Henrik tdm.	2	3	2	1	2	3	3	1	3	1	1
	Parmanthie Miklós tdm.	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Politzer Imre	2	1	1	2	2	2	3	1	1	1	1
	Radó Zoltán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Radó Géza tdm.	1	3	3	3	2	3	3	3	3	2	1
35	Rennard Béla tdm.	1	2	2	1	2	3	2	2	2	1	1
	Schwarcz Endre	2	3	2	2	2	2	3	3	3	1	1
	Simon Alfréd ftdm.	2	3	3	3	3	3	3	3	1	1	1
	Stern Jenő ftdm.	1	3	3	3	2	3	3	2	2	2	1
	Stréli Ferenc tdm.	3	4	4	3	3	3	3	3	2	2	3
40	**Szerényi László** tdm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Takács Gyula tdm.	2	4	3	3	3	3	3	3	1	2	2
	Vajda László	2	3	1	3	2	3	3	2	3	1	1
	Varga József tdm.	1	2	3	1	1	2	2	1	2	1	1
	Várady Gábor	3	3	3	3	3	4	4	3	2	2	3

A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános ítélet
45 Várady Géza	3	3	3	3	3	4	4	3	3	2	3
Végső József	2	3	4	3	3	3	3	3	2	1	2
Wahl István	2	2	2	1	1	3	3	2	2	1	1
Weisz Miklós	2	3	3	3	3	3	3	2	3	2	1
Woppera József	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
50 Zala György ftdm.	2	3	3	3	3	3	2	2	2	1	1
Zinhóbel Lajos	2	3	3	2	2	3	3	1	2	1	1
Zolnay József	2	3	3	3	3	3	3	2	1	1	1
Zwick János	3	4	3	3	3	3	3	3	1	2	2
Magántanuló:											
Fogl Dezső	2	4	3	4	4	4	4	3	—	—	3

Magántanulásra tért: Fogl Dezső márc. 1-én. *Kimaradt:* Hátfalvy János ápr. 4-én, Kertész Tibor jún. 2-án, Weiszberg Sándor márc. 1-én.

Felvétetett 57. Vizsgálatot tett 54.

I. *B* osztály.

Osztályfőnök: dr. Glatz Károly.

A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes-, vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános ítélet
Bánszky Zoltán	1	3	3	2	3	2	2	3	2	1	1
Bárdi László	3	3	3	3	3	4	3	3	2	2	2
Bedőcs Mihály ftm.	1	3	3	3	2	2	2	3	1	1	1
Bena Jenő	2	3	3	3	3	3	4	3	1	1	2
5 Binét Miklós ftm.	1	3	3	3	1	2	3	3	2	1	1
Birnfeld Imre	2	3	2	3	2	2	1	2	2	2	1
Borovits Ede	3	3	3	3	3	4	3	3	3	1	2
Csapliczki Sándor	2	4	4	4	3	4	4	3	3	2	3
Csillag Imre tm.	1	2	2	2	3	2	2	3	1	1	1
10 Deutsch Andor tm.	1	3	2	3	3	2	3	2	1	1	1
Ebner Sándor	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1

	A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e ?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános ítélet
	Eglmayer Miklós	2	4	3	3	2	3	3	3	1	1	2
	Erős Lajos	2	3	4	4	3	3	3	3	3	1	3
	Fekete István	2	3	4	3	3	3	4	3	2	2	3
15	Fischer László tm.	3	2	2	2	2	2	2	3	2	1	1
	Flam Oszkár tm.	2	2	2	3	3	1	2	2	1	1	1
	Frankl Ákos	3	2	2	3	3	2	2	3	2	1	1
	Grünbanm László	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Grünvald József tm.	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
20	Gutman Rezső	2	3	2	3	2	3	3	2	2	2	1
	Holsteni Imre tm.	2	2	2	3	2	3	3	2	1	1	1
	Horváth Gyula	2	4	3	3	3	3	3	3	2	2	2
	Horvát Károly tm.	2	3	3	3	2	3	3	2	1	1	1
	Juhász Rezső tm.	1	3	3	3	2	2	2	3	2	1	1
25	Kappel Jenő tm.	1	3	3	3	2	3	3	3	1	1	1
	Kemény Pál	1	3	3	3	2	2	3	3	2	1	1
	Klein László ftm.	2	3	3	3	2	3	3	3	2	2	1
	Kovács Gyula tm.	1	2	2	1	1	1	2	2	2	1	1
	Kovács Kálmán	2	3	4	3	3	3	3	3	3	2	2
30	Kutassy Lajos	2	4	3	4	4	3	4	3	3	2	3
	Lakner Mátyás	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1
	Lax Hugó ftm.	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1
	Ligart Géza tm.	2	2	2	3	2	3	3	3	2	1	1
	Löffler János	2	4	3	3	2	3	2	3	1	1	2
35	Maricsek Ágoston	3	4	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Martos Károly ftm.	1	2	2	3	1	2	2	3	2	1	1
	Máy József	1	2	2	2	2	2	3	2	2	1	1
	Minár Pál	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2	1
	Minár Péter	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2	1
40	Mitrovácz Andor	1	2	2	1	1	2	1	3	2	1	1
	Nagy Ernő	2	4	3	3	3	3	4	3	3	2	3
	Nagy Imre tm.	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2	1
	Nathán István	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
	Ney László tm.	1	3	3	2	1	2	3	3	2	1	1
45	Odorfer Károly tm.	2	2	2	3	2	3	1	3	2	1	1
	Paulay Zoltán	1	3	3	2	2	2	2	3	1	1	1
	Paraszthy Sándor tm.	2	3	3	3	3	3	2	2	2	1	1
	Paulik Ede	2	3	3	3	3	3	4	2	2	1	2
	Paulik Oszkár	2	3	3	3	3	3	3	3	1	1	1
50	Ragályi Dénes tm.	1	2	2	1	2	2	3	2	1	1	1
	Rosenberg István	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Róth Andor tm.	1	2	3	2	2	2	2	3	2	1	1
	Rőhrling Rezső	1	3	3	1	1	2	2	2	2	1	1
	Schäffer Gyula	2	3	3	3	2	3	3	3	2	1	1
55	Schwarz Károly	1	3	3	3	2	3	2	3	2	1	1
	Szkolnik József	3	3	3	3	3	4	3	3	3	2	2
	Spinka Miklós	1	2	2	1	1	1	1	2	1	2	1
	Spitzer Imre	2	4	3	3	3	4	3	3	2	1	3
	Steiner Károly	2	3	3	3	3	2	2	3	3	1	1
60	Szagán István	3	4	3	4	3	3	3	3	2	1	3

A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e ?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános ítélet
Szobota Béla	1	1	1	2	2	2	3	3	1	1	1
Szűcs Endre	2	1	1	1	2	2	2	3	2	2	1
Taufenecker Vilmos	2	3	3	1	2	2	3	3	1	1	1
Tarján István	1	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
65 Thiringer István	2	3	3	2	2	3	2	2	2	1	1
Tóth József	2	3	3	2	2	2	3	3	2	1	1
Vértes György	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1
Vidosfalvy Béla	1	3	3	3	2	3	4	3	2	1	2
Wodnyánszky György	2	3	3	3	1	3	3	3	2	1	1
Magántanulók:											
70 Bross Antal	1	3	3	1	2	3	3	2	—	—	1
Jendrássik Tibor	1	2	2	2	2	3	3	2	—	—	1

Kimaradt: Bodnár Ferenc máj. 1., Bokor Andor márc. 17., Königsberg Béla jauuár 17., Pikler Ernő január 1.

Beiratkozott 77. Vizsgálatot tett 73.

II. *A* osztály.

Osztályfőnök: dr. Nyilasi Lajos.

A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e ?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános ítélet
Balla Gyula	1	2	2	3	3	1	2	3	2	1	1
Bernát Jenő	2	4	4	4	2	3	3	3	1	1	3
Bernolák Tibor ism.	2	3	3	4	3	3	3	4	2	2	2
Brenner Árpád	2	3	3	3	2	2	3	3	2	1	1
5 Castelli Lehel	3	4	4	4	2	4	3	4	3	2	3
Csutorás Ede tm.	1	2	2	2	1	1	2	3	1	1	1
Dóczi Lajos	1	2	3	3	2	3	3	3	2	1	1
Dreszmann Károly	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
Ehrlich István ftm.	2	2	3	3	2	2	3	3	2	1	1
10 Elbert Aladár	1	4	4	3	3	4	4	2	2	2	3
Elsner Pál	2	2	2	3	1	3	3	3	2	2	1
Fabing László	1	2	2	2	1	1	2	2	2	1	1
Faragó Pál tm.	2	1	2	2	1	1	2	2	2	1	1
Flór László tm.	2	3	3	3	2	3	3	2	2	2	1

	A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
15	Flór Sándor tm.	2	3	3	3	2	3	3	2	2	2	1
	Földi Elemér ftm.	2	3	3	3	3	3	3	4	3	2	1
	Gócza Áron	1	2	2	3	2	3	2	3	2	1	1
	Goldner Tivadar	1	2	3	3	2	2	2	3	2	1	1
	Goldschein Jenő ism.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
20	Grünhut Géza ftm.	2	3	3	3	2	3	3	2	3	1	1
	Halmos Imre	2	3	4	3	3	3	3	2	2	1	2
	Herók Vilmos	2	3	3	3	2	3	3	3	1	1	1
	Homonnay Ödön	2	3	3	3	2	3	3	3	2	1	1
	Kalocsay Győző	1	3	3	3	2	3	3	3	2	2	1
25	**Klein József**	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1
	Kohn Walter	2	2	1	3	1	2	3	1	3	2	1
	Korányi György	1	3	3	3	2	3	3	3	3	1	1
	Kovács Imre	3	3	4	3	3	3	3	3	2	2	2
	Kovács István ftm.	1	2	2	2	2	2	3	3	2	1	1
30	Kovács Lajos ftm.	2	2	3	3	2	3	3	3	2	1	1
	Kozma Gyula ftm	2	3	4	3	3	3	2	3	2	1	2
	László Emil	2	3	3	3	3	3	2	3	2	1	1
	Löwinger Károly ism.	2	3	3	3	2	3	3	3	2	2	1
	Markovics Elek ftm.	2	1	3	3	2	2	3	4	2	2	1
35	Martos Béla ism.	2	2	2	3	2	2	3	2	2	2	1
	Masztig László	1	2	3	3	1	2	3	3	1	1	1
	Müller Pál	1	2	3	2	2	2	3	3	1	1	1
	Neumann Zoltán	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Novák Pál	2	3	3	3	2	3	3	3	fm.	1	1
40	Pál Tibor	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2	1
	Radvaner Vilmos	1	3	3	3	3	3	3	3	fm.	1	1
	Raschka György	2	3	4	3	3	3	4	3	2	2	3
	Reichmann Andor	2	4	4	4	3	3	4	3	2	2	3
	Rotter Lajos tm.	2	2	3	3	2	2	1	3	2	2	1
45	Rózsa Pál tm.	1	2	2	3	2	2	3	3	2	1	1
	Sarkadi Miklós ftm.	1	3	3	3	2	3	3	3	2	1	1
	Schenk Ferenc	2	2	2	3	2	3	2	3	2	1	1
	Schmidhofer István tm.	2	2	2	3	2	3	2	3	2	1	1
	Sperl Tivadar tm.	2	3	3	3	2	3	3	3	fm.	1	1
50	Szántó József	2	2	2	2	3	2	3	3	2	2	1
	Szegő Sándor	1	2	2	2	2	3	3	2	3	1	1
	Szőllősi László	3	3	3	3	3	3	4	4	3	2	2
	Takács László ism.	2	3	4	3	2	3	3	2	2	1	2
	Tóth Aladár	2	2	2	3	3	3	3	3	2	2	1
55	Váncza József	1	2	2	2	1	1	1	2	2	1	1
	Vidor Andor	2	2	2	3	2	3	3	3	2	1	1
	Weinstein Lajos	1	3	3	3	2	3	2	3	2	1	1
	Magántanuló:											
	Rudnyánszky Sándor tm.	2	2	3	3	2	2	2	3	—	—	1

Kimaradt: Berger György szept. 16., Puder Mór máj. 27.

Beiratkozott 60. Vizsgálatot tett 58.

II. *B* osztály.

Osztályfőnök: dr. Lenkei Lehel.

	A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e ?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános ítélet
	Ányos István	2	2	1	3	3	3	3	2	2	1	1
	Barna Dénes	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1
	Bedőcs János	2	2	3	2	3	3	3	3	2	1	1
	Bendzsay Gyula ftm.	1	1	3	2	2	3	3	1	2	1	1
5	Berger Tibor	3	2	2	3	2	2	3	2	3	1	1
	Buchbinder László	2	2	1	2	2	3	3	2	3	1	1
	Eisenberg Henrik tm.	1	2	1	3	2	2	3	2	3	1	1
	Engelmann Ernő	3	3	3	3	3	3	3	3	fm.	1	1
	Farkas József	1	2	2	3	1	3	3	2	2	1	1
10	**Faber Gusztáv** tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Fábián István	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Feigl Gyula	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1
	Feiwel Miklós	1	3	1	3	2	3	3	2	2	1	1
	Fichtl Miklós	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2	1
15	Göhr József	1	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
	Gold László	2	3	3	4	3	3	3	3	fm.	1	2
	Gút Károly tm.	2	2	3	2	2	3	2	2	2	1	1
	Heller László	2	2	3	3	2	2	3	2	2	1	1
	Hrabák Dezső	2	3	3	3	2	3	3	2	2	1	1
20	Holitscher Dezső ftm.	2	2	2	2	3	2	3	2	2	1	1
	Januschek Béla	1	2	3	3	2	3	3	2	2	1	1
	Király Béla ftm.	2	2	3	3	3	3	3	2	1	1	1
	Klein Lajos	1	2	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Krenek Ferenc	1	1	2	3	3	3	3	2	3	1	1
25	Kovács Lajos ftm.	2	3	3	3	3	3	3	3	1	1	1
	Löbl József	2	3	2	3	3	2	3	3	3	2	1
	Markovics László	1	2	3	2	2	3	3	2	2	2	1
	Mitrovácz Miklós	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1
	Mungyer Tivadar	1	2	3	2	3	3	3	3	fm.	1	1
30	Müller László	2	2	1	3	3	3	2	2	2	1	1
	Német Béla	2	2	3	3	2	3	3	1	2	2	1
	Pollák Imre	2	3	3	3	3	3	4	3	2	2	2
	Prickelmayer Ferenc tm.	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1
	Radocsay Ferenc	3	3	3	4	3	3	3	3	2	2	2
35	Ramberger László tm.	1	2	2	2	3	3	2	2	2	1	1
	Rákos Jenő tm.	1	2	1	2	2	3	3	2	2	1	1
	Rippel Ernő	3	3	2	3	3	4	3	2	3	1	2
	Rosenberger Andor	3	3	3	3	3	2	3	2	2	1	1
	Róth Pál	1	1	3	3	2	3	3	2	3	1	1
40	Röhrling József	1	2	2	3	2	3	3	2	2	1	1
	Rysavy János	2	3	2	3	2	3	3	3	2	1	1
	Salzberger Imre	2	2	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Schleiffer Miklós	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1
	Schuldner Miklós	2	2	3	3	2	3	3	2	fm.	2	1
45	Skultéty Lajos ftm.	1	2	3	2	2	1	1	2	2	1	1
	Sonnenschein Gyula tm.	2	2	3	2	3	3	3	1	2	1	1
	Strasser László	1	2	3	3	3	3	3	3	2	1	1

A tannló neve ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e ?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Raj oló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Megaviselet	Általános itélet
Süveg László	1	3	3	3	2	3	3	3	2	1	1
Székely László	2	2	2	2	2	2	3	3	2	1	1
50 Szemző László ftm.	3	3	2	3	3	4	3	3	2	2	2
Szigeti Miklós	1	2	3	3	2	2	2	2	1	1	1
Szpevák József	1	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
Weismann Sándor tm.	1	1	2	3	2	2	2	1	2	1	1
Weisz Miksa ftm.	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1
55 Wilcheim Arnold	3	3	3	3	3	2	3	2	3	1	1
Wurst Peregrin ftm.	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
Zaun Sándor	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
Zeiss Lipót	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1

Beiratkozott 58. Vizsgálatot tett 58.

III. *A* osztály.

Osztályfőnök: Dr. Kräuter Ferenc.

A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
Bajlós József	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
Bauer Gyula	1	2	2	2	3	1	3	2	2	1	3	1	1
Bedekovics Dezső tm.	2	2	3	3	3	3	3	3	2	1	2	1	1
Bettes Vilmos	1	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	1	1
5 Berrár István tm.	1	3	3	3	2	3	3	3	2	2	1	1	1
Braun Gyula	4	3	3	4	3	3	3	3	4	3	3	3	3
Borbély László	2	3	3	4	3	3	3	3	3	2	2	1	2
Brummer Ernő	1	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	1	2
Fábián László	1	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
10 Fábián Pál	1	1	2	2	2	1	2	1	2	2	1	1	1
Falta Tibor ftm.	1	2	3	3	3	2	3	3	3	2	2	1	1
Faragó István	1	3	3	2	3	3	2	3	3	3	2	1	1
Freud Imre	1	2	2	2	3	1	3	2	3	3	2	1	1
Gaál László	2	3	3	4	3	3	2	3	3	3	1	1	2
15 Gáspár Ernő	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
Gottlieb László	3	3	3	3	3	3	2	2	3	2	3	1	1
Gráf István	2	2	3	3	4	4	3	2	3	2	2	1	3
Guth Béla ftm.	2	2	2	3	3	2	2	3	3	3	3	1	1
Hammang József tm.	2	3	2	4	3	3	3	3	3	2	2	1	2
20 Hegyi Ferenc	2	3	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
Heverdle István tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	1
Hochsinger György	2	3	1	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
Honfy Pál	1	3	3	4	3	3	3	3	3	3	2	1	2
Horák Antal	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
25 Kalmár Károly tm.	1	1	2	2	2	1	1	1	2	2	2	1	1

	A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
	Kálnai Ferenc	2	2	3	3	3	3	2	3	3	2	2	2	1
	Károlyi Gyula	2	3	2	3	3	3	3	3	2	3	2	2	1	1
	Kárpáti Elemér	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
	Királyhegyi Pál	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
30	Kiskós Antal	2	2	3	3	3	2	3	3	1	2	2	1	1
	Klemp Gusztáv	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Kolos László	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1
	Kovács Gyula	1	2	1	1	2	1	2	2	2	1	1	1	1
	László Miklós	1	3	3	2	3	3	3	2	3	2	2	1	1
35	Lenhardt Vilmos ftm.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
	Mály Károly	2	3	2	3	4	3	3	3	3	3	3	1	2
	Nemes Árpád	1	2	2	2	3	3	2	2	1	2	2	1	1
	Németh Vilmos ftm.	2	3	3	4	3	3	3	3	3	2	1	1	1
	Niewelt Ferenc	2	3	3	3	3	3	3	2	3	2	1	1	1
40	Osztiadal József	2	2	3	3	3	3	1	1	2	2	1	2	1
	Reichfeld György	2	3	2	2	3	3	2	2	3	3	2	2	1
	Rosenbaum Pál	1	3	3	3	4	3	2	2	2	3	3	1	2
	Rosenfeld János ftm.	1	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Rózsa László	1	3	2	3	3	3	2	2	3	3	2	1	1
45	Rudnyánszky Sándor tm.	2	1	3	2	3	3	3	2	3	2	3	1	1
	Samu Ferenc tm.	1	2	2	2	2	3	2	2	2	1	2	1	1
	Schön Andor	2	2	2	3	2	2	3	2	3	2	2	1	1
	Singer Márton	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2	3	1	1
	Stark Sándor	1	2	3	3	3	3	2	2	3	2	2	1	1
50	Szalai Béla ftm.	3	3	3	4	3	3	2	3	3	2	2	1	2
	Szubota Nándor tm.	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2	1
	Szűcs István	2	1	2	2	2	3	1	1	1	2	1	1	1
	Tänzer Ernő tm.	1	2	2	3	3	3	3	2	3	2	fm.	2	1
	Weiler László	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	fm.	2	1
55	Zartl Zoltán	1	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	1

Beiratkozott 55. Vizsgálatot tett 55.

III. *B* osztály.

Osztályfőnök: Dr. Szabó Viktor.

	A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
	Austerlitz László tm.	2	2	2	2	3	2	3	3	3	2	2	1	1
	Békési Miklós	2	3	3	2	3	3	3	3	2	2	3	2	1
	Brand János tm.	1	1	1	2	2	2	2	2	3	2	2	1	1
	Bruckner József	2	2	3	3	2	3	3	3	3	2	2	1	1
5	Brydl Gyula	2	2	2	2	2	1	3	3	3	2	1	1	1
	Csizik Andor tm.	1	1	1	1	3	1	3	3	2	2	1	1	1

	A tanuló neve ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
	Erdély Sándor ism. . .	3	3	3	3	4	3	3	4	3	1	3	2	4
	Erdélyi Endre	2	3	4	3	3	3	2	3	3	3	3	2	2
	Fehér Vilmos	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	1	1	1
10	Fekete József	2	3	3	3	4	3	3	3	3	2	2	1	2
	Forgács Ferenc	2	2	3	3	2	3	3	3	3	2	3	2	1
	Fridli Károly ism. . . .	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1	1
	Gálfi Gyula	2	2	2	3	3	3	3	3	4	1	2	1	2
	Germán Jenő	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1	1
15	Girus Lajos	1	2	3	3	3	3	3	3	3	1	fm.	1	1
	Goldner Elemér	1	2	2	2	2	3	2	3	3	2	2	1	1
	Gubovits István	2	2	2	2	2	3	3	2	3	3	2	1	1
	Hajós Béla	1	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Hatschek Béla	2	3	3	3	3	4	2	3	3	2	fm.	1	2
20	Hermann István	1	2	2	2	3	3	3	3	3	2	2	1	1
	Horváth Andor . . .	2	2	2	3	1	2	3	3	3	3	2	1	1
	Horváth Zoltán	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Kappel Károly tm. . . .	1	2	3	2	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Kellner Jenő	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
25	Klemens Antal	2	2	3	2	3	3	3	3	3	2	2	1	1
	Lammel Sándor	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
	Máhr Lajos	1	2	1	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Mayler Ede	1	2	1	3	3	3	3	3	3	1	3	1	1
	Megay László	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
30	Miklós Tihamér	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1	1
	Módl Zoltán	2	2	2	3	3	3	2	3	2	3	2	1	1
	Monger István	1	3	2	3	3	2	2	3	3	1	2	1	1
	Morbitzer Andor . . .	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
	Neumann Tivadar . . .	2	2	2	2	3	3	2	3	3	3	2	1	1
35	Pieke Géza	1	3	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1
	Pudler Imre	1	2	2	2	1	2	3	3	3	3	3	1	1
	Ricsovszky József ftm. .	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Rotter Árpád	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Schiff László ftm. . . .	2	3	3	3	2	2	3	3	3	2	3	1	1
40	Schwarz József	1	3	3	3	3	2	3	2	3	3	3	1	1
	Solymos Pál	2	3	3	3	4	4	3	3	4	3	3	2	3
	Sternberg Ferenc ism. .	2	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	1	1
	Stirling László	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1	1
	Stuchlik Endre tm. . .	1	2	2	2	2	2	2	2	2	3	2	1	1
45	Szalay István	1	3	2	3	3	2	3	3	3	3	1	1	1
	Szénási László	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Szemper Kornél	1	3	2	3	3	3	2	3	3	3	1	1	1
	Thinsz Rezső	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1	1
	Thurzó Frigyes	1	3	2	3	3	3	3	3	3	1	2	1	1
50	Tóth József	1	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1	1
	Unterreiner Győző . . .	1	1	1	2	2	2	2	2	2	1	2	1	1
	Weil Salamon tm. . . .	1	1	1	3	3	3	2	3	3	2	3	1	1
	Weisz Dezső	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2	1	2	1

Meghalt: Boros Jenő 1913. márc. 8-án.

Beiratkozott 54. Vizsgálatot tett 53.

IV. *A* osztály.

Osztályfőnök: dr. Chovancsák István.

	A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
	Bayer Antal ism.	3	3	3	3	2	3	2	2	2	2	2	1
	Biró Imre tm.	2	3	3	3	2	3	2	3	3	2	1	1
	Buchmüller József sd.	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1
	Dán János	2	3	3	2	2	1	2	2	1	1	1	1
5	Deutsch Béla	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Derzsi Lajos	1	3	4	4	3	1	4	4	4	1	1	3
	Faragó Andor	2	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2	1
	Frankovits Károly	3	3	2	3	3	3	4	4	3	4	1	3
	Friedmann Zoltán	1	2	1	1	2	1	2	2	1	1	1	1
10	Gombos Tibor tm.	1	1	1	1	2	1	2	2	1	1	1	1
	Gundela Károly	2	2	2	3	3	3	3	2	2	2	1	1
	Kertész Ármin	2	3	3	3	3	3	2	3	3	2	1	1
	Krausz Sándor ism.	1	3	3	2	3	2	2	3	1	1	1	1
	Kurländer Ottó	2	3	3	3	3	1	3	3	2	2	1	1
15	Lamy Imre sd.	1	2	2	2	3	2	2	3	2	2	1	1
	Loewe Mihály	2	3	2	3	3	3	4	3	3	2	1	2
	Lukácsovits János ism.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Mészáros János	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Móger László	1	2	3	3	2	3	3	3	2	1	1	1
20	Morzál István	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Nádler József	3	3	3	4	3	3	3	3	3	1	1	2
	Nagy István	1	3	2	3	3	3	3	1	1	1	1	1
	Nándory Lajos	1	3	3	3	3	3	3	2	1	1	1	1
	Pinkay Jenő ftm.	2	3	3	3	3	3	4	3	2	2	1	2
25	**Pór Ferenc** tm.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
	Preyer István	3	3	3	3	3	2	4	3	3	2	2	2
	Rábolt József	3	3	3	3	4	2	4	3	3	2	2	3
	Rácz Jenő	1	3	3	3	2	3	2	3	2	3	1	1
	Roth László	3	3	3	2	4	3	3	3	3	3	1	2
30	Rothbaum István	2	3	3	3	3	2	2	2	3	2	1	1
	Schneidt Sándor öd.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Schwarz Béla	3	3	3	3	2	3	2	2	4	2	2	2
	Schwarz Jenő	2	2	2	3	2	3	3	3	3	1	1	1
	Sepsi János tm.	1	2	3	3	1	1	3	3	3	1	1	1
35	Szabó Géza	1	1	2	2	2	3	2	2	3	1	2	1
	Szerdahelyi Zoltán tm.	1	2	2	2	3	3	1	2	2	1	2	1
	Urbantsok Tibor tm.	2	1	1	2	2	2	3	1	1	1	1	1
	Wahl Ferenc	2	3	3	3	3	3	3	2	3	1	1	1
	Weidlinger Jenő	2	3	3	1	3	3	3	3	2	2	2	1
40	Weisz Ándor	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	1	1
	Zimmermann Aladár	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Magántanuló:												
	Wagner Béla	2	2	2	3	3	2	3	2	2	—	—	1

Beiratkozott 42. Vizsgálatot tett 42.

IV. *B)* osztály.

Osztályfőnök: Tárkányi Jenő.

	A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános ítélet
	Back Jenő	2	3	3	3	3	3	3	3	2	fm.	1	1
	Binét István tm.	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2	1	1
	Csillag Pál	3	3	3	3	3	2	3	3	2	3	1	1
	Dán Ferenc	2	2	3	2	3	2	2	3	2	1	2	1
5	Demeter Lajos	1	3	3	3	3	2	3	3	3	3	1	1
	Druzsbaczky Jenő ftm.	1	3	3	3	3	3	3	1	1	1	1	1
	Fischer Ernő ftm.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1
	Fleischmann Dezső	1	3	3	3	3	3	2	3	2	2	1	1
	Frint Sándor ism.	3	3	3	3	4	4	3	4	4	2	2	4
10	Goldberger Dezső	1	3	2	3	3	2	2	3	3	3	1	1
	Grátz Vilmos ftm.	1	3	1	3	3	2	3	3	3	2	1	1
	Gutmann Ferenc ftm.	2	3	3	3	3	3	2	3	3	3	1	1
	Häusler Pál	2	3	3	3	4	3	2	3	2	2	1	2
	Heidenthaller J. öd., tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
15	Henik Imre	3	4	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2
	Herzl Gyula tm.	2	3	3	3	3	3	2	2	3	1	1	1
	Homonnay Béla	2	3	3	3	3	2	2	3	2	1	1	1
	Kertész Lajos	3	4	4	3	4	3	4	4	4	2	2	3
	Kovács István	2	3	3	3	4	3	3	3	3	1	1	2
20	Kukorelly Antal	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1	1
	Mandits Miklós	1	3	3	3	3	2	3	3	2	2	1	1
	Matula József	2	2	3	2	3	2	3	2	2	1	1	1
	Muzsik Károly	3	3	3	3	4	3	4	3	3	2	1	3
	Nagy László	1	2	3	3	2	2	2	2	3	1	1	1
25	Neudold József	1	3	1	3	3	2	2	3	2	1	1	1
	Neumann Arthur	2	3	3	2	3	3	3	3	4	3	1	2
	Papp József	1	1	3	2	1	2	2	2	1	1	1	1
	Pataki Gábor	1	3	3	3	3	2	2	2	1	1	1	1
	Paulheim Géza	2	3	3	4	3	3	3	3	2	2	1	2
30	Peschky Ferenc ftm.	2	3	3	3	3	3	2	2	2	1	1	1
	Puder Sándor	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1	1
	Réthy Ernő	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
	Schiffer Ferenc ftm.	1	3	2	3	3	3	2	1	1	1	1	1
	Schmidt Ede	2	2	3	2	3	3	2	2	2	1	1	1
35	Schreiber György ftm.	2	4	3	4	3	3	4	3	4	1	1	3
	Schultz Ferenc tm.	1	3	3	3	3	3	2	3	3	2	1	1
	Szpevák István	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Szalay Zoltán	2	3	3	4	3	3	3	2	2	2	1	2
	Tattay Ferenc tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
40	Ujváry Géza	1	3	3	4	3	4	3	4	3	3	1	3
	Wanger Jenő	2	3	3	3	3	3	3	2	2	3	1	1
	Zemplényi Miklós	3	3	3	4	3	3	3	3	2	2	1	2

Beiratkozott 42. Vizsgálatot tett 42.

V. osztály.

Osztályfőnök: Bognár János.

	A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természetrajz	Vegytan	Mennyiségtan	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános ítélet
	Adler Sándor	2	3	3	3	4	3	3	3	2	2	1	2
	Decsy János	2	3	3	3	2	1	3	3	2	2	1	1
	Dreiacker Ödön	2	2	2	3	3	1	1	2	1	1	1	1
	Elbert Béla	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
5	Fényes István	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1	1
	Fésűs Béla	2	2	2	2	3	2	3	2	2	3	1	1
	Frankel Miksa ftm.	1	3	2	2	3	3	3	3	2	3	1	1
	Friedmann Béla	1	2	2	2	2	1	2	2	1	2	1	1
	Gábor Hugó	4	4	3	4	4	3	3	4	2	3	3	3
10	Görög Henrik tm., sd.	2	3	2	3	3	2	2	2	2	2	1	1
	Hajduska Ernő	2	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2	1
	Haller Tibor	2	3	3	3	3	3	2	3	3	2	1	1
	Haraszt László	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2	1	1
	Harrer József tm.	2	3	3	3	2	2	3	3	1	2	1	1
15	Hárnik Ernő	1	1	3	2	3	1	1	3	1	3	1	1
	Hocheinger Pál	2	3	1	3	3	2	3	2	2	2	1	1
	Holba Lajos tm.	1	3	2	2	2	2	2	3	2	2	1	1
	Horák József	1	2	3	2	2	1	1	3	2	fm.	1	1
	Jendrásik György	1	2	2	2	2	1	1	2	2	1	1	1
20	Kemény György tm.	1	2	3	2	2	1	2	3	2	2	1	1
	Kolos László tm.	2	3	3	2	3	2	3	3	2	3	1	1
	Lchoner Ödön	1	2	3	3	2	1	2	3	1	2	1	1
	Magyar Elemér öd.	1	1	2	2	1	1	1	2	2	2	1	1
	Nánássy György	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
25	Ney Imre	2	3	2	3	2	1	2	3	2	3	1	1
	Németh Károly tm., öd.	1	1	2	3	2	1	1	2	1	fm.	1	1
	Neumann Ferenc	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	1	1
	Nittinger Gyula	2	3	3	4	3	3	3	3	3	2	1	2
	Petz Béla	2	3	3	4	4	3	3	3	3	2	2	3
30	Platthy Zsigmond	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2	1
	Radványi Zoltán	2	3	4	4	4	2	2	3	1	2	1	3
	Redlich Miklós	2	2	1	2	3	1	3	3	3	fm.	1	1
	Roszinszky János ism.	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1	1
	Ruby Frigyes	2	3	2	3	3	2	1	3	1	fm.	1	1
35	Schiele Viktor	2	3	3	4	4	3	3	3	2	2	2	3
	Stadler László	2	3	2	3	3	2	2	3	1	1	2	1
	Stern László	2	3	3	3	3	3	3	4	2	2	1	2
	Sternberg György	2	3	3	3	3	2	3	3	2	3	2	1
	Szenes Ernő	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	1	2
40	Szerényi Géza	2	3	3	3	3	2	2	3	1	2	1	1
	Szerényi Gyula	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1
	Taufenekker Norbert	2	3	3	3	3	2	2	1	2	1	2	1
	Tiefenbeck József	1	2	3	3	3	2	2	2	2	2	1	1
	Warta Alajos	2	3	3	4	3	3	2	3	2	1	2	2

A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természetrajz	Vegytan	Mennyiségtan	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
45 Weidlinger Imre	2	3	2	2	2	1	2	3	2	2	1	1
Wohl Aurél	2	3	3	3	3	2	3	3	2	2	1	1
Magántanuló:												
Bernolák Gábor	2	3	3	3	3	2	3	3	2	—	—	1

Kimaradt: Főző Béla 1912. október 23., Schwarz Ármin 1913. március 7.

Meghalt: Hortobágyi László 1912. október 22.

Beíratkozott 50. Vizsgálatot tett 47.

VI. osztály.

Osztályfőnök: Rapcsányi István.

A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természetrajz	Vegytan	Mennyiségtan	Ábrázoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
Bernolák Gábor	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2	2	1
Darvas Lajos	2	2	1	2	2	1	3	3	2	1	2	1	1
Emőd Aurél ftm. . . .	2	3	3	3	3	2	3	4	3	2	1	1	2
Faragó János tm. . . .	2	3	1	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1
5 Haas Pál	2	3	2	3	3	2	3	3	3	2	2	2	1
Kalisch József	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Kelemen Béla	2	3	3	3	2	2	3	3	3	3	2	1	1
Kemény László tm. . .	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1	1
Kertész Jenő	2	4	3	3	3	2	3	3	2	3	1	1	2
10 Klampfer Károly ism. .	2	3	3	3	3	2	3	3	3	2	1	2	1
Kroner Alajos ftm. . . .	1	3	3	3	3	2	3	2	3	2	1	1	1
Kürti Rezső	2	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2	2	1
Minár József	2	3	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2	1
Nagy Lajos tm.	1	2	1	3	3	1	2	2	2	2	1	1	1
15 Nemes József	2	3	2	2	3	3	3	3	3	1	2	1	1
Ottava Gábor	1	2	1	2	3	1	1	3	2	1	2	2	1
Schrank Endre	2	3	3	3	2	2	3	3	2	2	2	1	1
Schwarz Lajos tm. . . .	2	3	1	2	2	1	2	3	3	2	1	1	1
Schwarz Pál	2	3	1	3	2	1	2	2	2	1	2	1	1
20 **Springer József** tm. .	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

A tanuló neve ismétlő-, tandíjmentds- vagy ösztöndíjas-e ?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természetrajz	Vegytan	Mennyiségtan	Ábrázoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
Szilágyi Béla tm. . . .	1	3	3	3	3	2	3	4	3	3	2	1	2
Takács István tm., sd.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Tausz Alfréd	1	2	1	2	2	1	2	2	3	2	2	1	1
Vass József tm.	1	2	2	3	3	2	3	3	3	2	2	1	1
25 Winkelhofer Árpád . .	2	3	3	3	3	2	3	4	2	2	fm.	2	2
Magántanuló:													
Dvoracsek László . . .	3	3	2	2	3	2	2	3	2	2	—	—	1

Vizsgálatlan maradt: Hartmann Győző magántanuló.
Magántanulásra tért: Kiss Sándor május 1., Rosenzweth Gyula febr. 14.
Kimaradt: Szvoboda Oszkár május 1., Vértes Árpád ism. febr. 28.

Beiratkozott 31. Vizsgálatot tett 26.

VII. osztály.

Osztályfőnök: dr. Koren Dénes.

A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e ?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történet	Természettan	Vegytan	Mennyiségtan	Ábrázoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
Antal István tm., öd. .	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Berger Pál	1	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	1
Botos Ferenc ism. . . .	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1	1
Crha Gyula tm., sd. . .	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5 Csopják Attila	2	4	3	4	3	4	3	3	4	3	3	1	3
Darvas Endre	1	2	1	2	1	2	1	2	2	1	1	1	1
Doktay István tm. . . .	2	3	3	3	3	2	3	3	2	1	1	1	1
Fischer Jakab	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1	1	1	1
Gink Lajos tm.	1	3	3	2	2	3	3	3	3	2	fm.	1	1
10 Haller Ödön	1	2	1	2	1	1	1	1	2	1	2	1	1
Jendrassik Lóránd . .	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kállay Géza tm.	2	2	3	3	2	3	2	3	3	2	2	1	1
Klein Árpád	3	3	3	4	3	4	3	4	3	2	2	2	3
Kleiszner Imre ftm. . . .	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
15 Krämer Sándor	3	3	3	3	3	4	3	3	4	2	1	2	3
Liedl Károly	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1	1	1
Lippert Lajos ism. . . .	1	3	3	3	3	4	3	3	3	2	2	1	2
Lipták Dezső	1	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2	2	1
Löffler Ferenc	1	2	1	1	1	2	1	1	2	1	1	2	1
20 **Pacher István** tm. . . .	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

	A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vágy ösztöndíjas-e ?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történet	Természettan	Vegytan	Mennyiségtan	Ábrázoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
	Perl Béla	2	1	1	1	1	2	2	3	2	2	1	1	1
	Poppe Henrik	2	3	2	2	3	3	2	2	2	1	1	1	1
	Poppel Miklós tm. . . .	2	3	2	3	3	3	2	2	3	1	1	2	1
	Reich Róbert	1	2	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1
25	Ruepp Ede	3	3	1	3	3	3	1	3	3	2	1	2	1
	Steiner Jenő	2	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2	1
	Szentirmai Endre . . .	1	3	2	2	2	2	1	3	2	2	1	1	1
	Szerényi Géza tm. . . .	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	1
	Szimper Géza	3	4	3	4	3	3	3	3	3	2	1	1	3
30	Tóth Imre	1	2	3	2	1	3	3	3	3	2	1	1	1
	Vitális Miklós	2	3	3	3	3	3	3	4	3	2	1	1	2
	Vörösváry Ferenc tm. . .	2	3	2	3	1	3	1	2	3	3	3	2	1
	Wallenburger Gusztáv .	2	3	1	2	3	3	2	3	4	1	1	1	2
	Weidler Ábrahám . . .	3	3	3	3	3	4	3	4	4	3	1	2	3
35	Weidlinger Tibor	3	3	2	3	2	3	3	3	2	3	2	1	1
	Magántanuló:													
	Buchelt Sándor	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	—	—	1
	Grigoli István ism. . . .	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	—	—	2
	Grünhut Izsó tm. ism. .	2	3	3	3	3	3	2	2	3	3	—	—	1

Beiratkozott 38. Vizsgálatot tett 38.

VIII. osztály.

Osztályfőnök: Priváry József.

	A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Ábrázoló geometria	Szabadkézi rajz	Bölcsészeti előtan	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
	Beifeld Ferenc ftm. . .	1	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	1	1
	Bienenstock Fülöp . . .	1	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1	1	1
	Deiszler Ernő tm. . .	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1
	Dóró Lajos	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	1	1
5	Fischer Dezső tm. . . .	1	1	1	2	1	1	1	2	2	1	1	1	1
	Földi Zoltán ftm., sd. .	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	1
	Guttmann Zsigmond tm.	1	2	3	3	3	2	2	3	2	2	1	1	1
	Heverdle Károly tm. . .	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1
	Jendrasik Aladár	1	3	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1
10	Kaupy Nándor ftm. . .	1	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	1	1

	A tanuló neve, ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e è	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Ábrázoló geometria	Szabadkézi rajz	Bölcsészeti előtan	Testgyakorlás	Magaviselet	Általános itélet
	Kemény Árpád tm. . .	1	3	1	2	2	3	2	3	1	2	2	1	1
	Kemény Gyula tm. . .	1	2	2	3	2	2	3	3	2	2	2	1	1
	Langer Géza tm. . . .	1	2	2	1	1	2	3	3	2	2	1	1	1
	Lichtenstein János . . .	1	3	2	3	3	3	3	3	2	3	1	1	1
15	Misángyi Ottó ftm. . . .	1	2	2	2	2	3	3	3	1	2	1	1	1
	Nagy Lajos ftm.	1	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	1	1
	Pfeifer Imre	1	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	2	1
	Radó Sándor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	2	1
	Rosenberg László . . .	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	fm.	1	1
20	Roszkos Mihály	1	3	2	3	2	3	3	3	1	2	1	2	1
	Sasvári Sándor tm. . .	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	2	1	1
	Sárkány Imre ftm. . . .	1	3	2	3	3	3	3	3	1	1	2	2	1
	Spitzer Ernő tm. . . .	1	3	2	3	3	2	3	2	1	1	1	2	1
	Steiner Izsó tm.	1	3	2	3	3	3	3	3	2	3	2	2	1
25	Szana András	1	3	1	3	3	3	3	3	2	2	1	1	1
	Vadász Sándor	3	3	2	3	3	3	3	3	2	3	2	1	1
	Vámos Mór tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	1
	Vellay István	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1	1	1
	Werth József	1	3	2	3	3	3	3	3	2	3	3	1	1
30	Wilhelm Boldizsár ftm. .	2	3	2	3	3	3	3	3	2	3	1	1	1
	Magántanulók:													
	Ledács Kiss Dezső . .	3	3	4	4	3	4	4	3	2	4	—	—	3
	Sunavecz Mihály . . .	2	3	4	4	3	3	3	3	2	3	—	—	3
	Wohl József tm.	1	2	2	2	3	2	2	2	1	2	—	—	1

Kimaradtak: Buchelt Sándor okt. 12., Mitiner János nov. 30.

Beiratkozott 35. Vizsgálatot tett 33.

B) RENDKÍVÜLI TÁRGYAK.

Latin nyelv. I. évfolyam. Dreiacker Ödön 3, Frankel Miksa 3, Heller Tibor 1, Magyar Elemér 2, Németh Károly 2, Platthy Zsigmond 3, Weidlinger Imre 2.

II. évfolyam. Faragó János 3, Kelemen Béla 3, Minár József 2, Nagy Lajos 2, Ottava Gábor 3, Szilágyi Béla 3, Tausz Alfréd 2, Vas József 2.

III. évfolyam. Antal István 1, Crha Gyula 1, Doktay István 2, Haller Ödön 2, Jendrassik Loránt 2, Löffler Ferenc 2, Reich Róbert 1, Vörösvári Ferenc 3, Vitális Miklós 3.

IV. évfolyam. Beifeld Ferenc 3, Fischer Dezső 2, Guttmann Zsigmond 2, Heverdle Károly 2, Langer Géza 2, Nagy Lajos 3, Szana András 3, Wilhelm Boldizsár 2. Összesen 32.

Egészségtan. VII. oszt. Antal István 1, Berger Pál 1, Crha Gyula 1, Csopják Attila 3, Darvas Endre 2, Doktay István 3, Fischer Jakab 2, Gink Lajos 2, Haller Ödön 1, Jendrássik Loránd 1, Kéllay Géza 3, Klein Árpád 3, Kleiszner Imre 2, Kräuer Sándor 2, Liedl Károly 3, Lipták Dezső 2, Löffler Ferenc 1, Pacher István 1, Perl Béla 3, Poppe Henrik 2, Poppel Miklós 2, Reich Róbert 1, Ruepp Ede 2, Steiner Jenő 3, Szentirmai Endre 1, Szerényi Géza 3, Singer Géza 3, Tóth Imre 1, Vitális Miklós 2, Vörösvári Ferenc 3, Weidler Ábrahám 4, Weidlinger Tibor 3, Wallenburger Gusztáv 2. Összesen 33.

Vegytani gyakorlatok. V. osztály. Dreiacker Ödön 1, Elbert Béla 2, Fényes István 2, Fésüs Béla 2, Görög Henrik 2, Hajduska Ernő 2, Haller Tibor 1, Jendrássik György 2, Nánássy György 1, Nagy Imre 2, Németh Károly 1, Nittinger Gyula 2, Radványi Zoltán 1, Redlich Miklós 1, Ruby Frigyes 1, Szerényi Gyula 1, Wohl Aurél; VI. osztály: Minár József 2, Ottava Gábor 2, Szilágyi Béla 2, Schwartz Pál 2, Winkelhofer Árpád 2; VII. osztály: Crha Gyula 1, Darvas Endre 1, Gink Lajos 2, Haller Ödön 1, Jendrassik Loránd 1, Reich Róbert 1, Ruepp Ede 2, Steiner Jenő 2, Vörösvári Ferenc 1. Összesen 31 tanuló.

Gyorsírás. a) *Kezdők.* III. A) osztály: Bajlós József 1, Braun Gyula 2, Freud Imre 1, Heverdle István 1, Királyhegyi Pál 3, Lenhardt Vilmos 1, Rechfeld György 2, Samu Ferenc 1, Singer Márton 3, Tänzer Ernő 1; IV. A) osztály: Dán János 1, Kurländer Ottó 2, Sepsi János 1, Szerdahelyi Zoltán 1, Schneidt Sándor 1, Schwartz Béla 3, Weidlinger Jenő 2, Weisz Andor 3; a IV. B) osztályból: Häusler Pál 2; az V. osztályból: Nánássy György 2, Redlich Miklós 2. b) *Haladók.* IV. A) osztály: Buchmüller József 2, Gombos Tibor 1, Pór Ferenc 1, Szabó Géza 1; IV. B) osztály: Guttmann Ferenc 3; V. osztály: Horák József 1, Kemény György 1; VI. osztály: Darvas Lajos 1, Kemény László 1, Minár József 2, Ottava Gábor 1. Összesen 32. Kimaradt Róth László IV. A) o. t.

A fentibbieken kívül a gyakorlatokban részt vettek: Görög Henrik V., Kertész Jenő VI., Darvas Endre, Gink Lajos, Löffler Ferenc és Szentirmay Imre VII. o. t.

Ének. I. A) oszt.: Freiberger Jenő 1, Kalmár József 1, Müller Antal 1, Parmanthie Miklós 1, Radó Zoltán 1, Rennard Béla 1, Stréli Ferenc 1, Takács Gyula 1, Végső József 1; I. B) oszt.: Birnfeld Imre 1, Csaplitzky Sándor 1, Deutsch Andor 1, Horváth Károly 1, Juhász Rezső 1, Kovács Kálmán 1, Klein László 1, Maricsek Ágoston 1, Paulik Oszkár 1, Ragályi Dénes 1, Rőhrling Rezső 1, Szubota Béla 1; II. A) oszt.: Bernát Jenő 1, Masztig László 1, Müller Pál 1, Schenk Ferenc 1; II. B) oszt.: Faber Gusztáv 1, Hrabák Dezső 1, Prickelmayer Ferenc 1, Benzsay Gyula 1, Janusek Béla 1, Gúth Károly 1,

Ramberger László 1, Zeiss Lipót 1; III. A) o s z t.: Kalmár Károly 1; III. B) o s z t.: Gálfi Gyula 1, German Jenő 1, Horváth Andor 1, Horváth Zoltán 1, Klemens Antal 1, Stuchlih Endre 1, Szalay István 1; IV. A) o s z t.: Dán János 1, Lamy Imre 1, Lukácsovits János 1, Mészáros János 1, Nagy András 1, Pinkay Jenő 1, Rácz Jenő1 , Schneidt Sándor 1, Schwarz Jenő 1; IV. B) o s z t.: Tattay Ferenc 1; V. o s z t.: Holba Lajos 1, Nittinger Gyula 1, Tiefenbäck József 1, Wohl Aurél 1; VI. o s z t.: Kelemen Béla 1, Klampfer Károly 1, Króner Alajos 1, Kürti Rezső 1, Minár József 1, Schwartz Lajos 1, Springer József 1, Szilágyi Béla 1, Vas József 1; VII. o s z t.: Antal István 1, Doktay István 1, Kállay Géza 1, Liedl Károly 1, Lippert Lajos 1, Pacher István 1, Ruepp Ede 1, Vitális Miklós 1; VIII. o s z t.: Misángyi Ottó 1, Roszkos Mihály 1, Wilhelm Boldizsár 1. Összesen 75.

XI.

Érettségi vizsgalatok.

Az érettségi vizsgálatok írásbeli részét május hó 19., 20. és 21. napján tartottuk. Kidolgozásra a tankerületi kir. főigazgató úr a következő tételeket tűzte ki:

1. *A magyar nyelvből:* Arany J. és Tompa M. hazafias érzésének megnyilatkozása a szabadságharc után való költeményeikben;

2. *a német nyelvből: a)* szabad dolgozatra: Beschreibung einer selbstgemachten Reise, oder eines Ausfluges; — *b)* fordítás magyarból németre: Edenhall szerencséje;

3. *a mathematikából:* 1. Valaki egy pénzintézetben, amely félévi 2% kamatot fizet, 1890. jan. 1-én elhelyezett 38.650 koronát és ezt a tőkét és kamatait 1908. jan. 1-ig érintetlenül hagyta. Ekkor először, és azóta minden félév első napján kivett 3000 koronát. Kérdés: mennyi pénze volt 1910. dec. 31-én? — 2. Egy egyenlő oldalú henger felülete egyenlő azon gömb 40°-ú párhuzamos körének területével, amely gömbnek térfogata 1000 m^3. Mekkora a henger alapkörének átmérője?

A szóbeli vizsgálatokat június 23—25. napján dr. Erődi Béla, udvari tanácsos, tanker. kir. főigazgató úr elnöklete alatt tartottuk.

A vizsgálatra 32 tanuló jelentkezett, akik közül 30 intézetünkben a f. iskolaévben végezte a VIII. osztályt, 1 ismétlő volt a múlt esztendőről, 1 katonai reáliskolát végzett és a bölcsészeti előtanból kiegészítő vizsgálatot állott. Az írásbeli vizsgálatok alapján szóbelire bocsáttatott 32 jelölt; a szóbelitől visszalépett 1; a szóbeli vizsgálatok alapján jelesen érettnek nyilvánított a vizsgáló bizottság 5, jól érettnek 7, egyszerűen érettnek 11 tanulót; 8 tanuló a folyó évi szeptember hóban az intézetben tartandó javítóvizsgálatra utasíttatott.

Az érettségi vizsgálatot sikerrel tették le a következő tanulók:

Sorszám	A tanuló neve, vallása, születési helye és ideje	A középiskolai tanfolyamot végezte	Érettségi vizsgálatának fokozata Választott pálya
783	*Hunyadvári Arányi Béla* róm. kath. Budapest, 1893. ápr. 15.	Az I—II. oszt.-t a váci kegyes tanítórendi kath. főgimn.-ban, a III—V. oszt.-t a bp. I. ker. m. kir. áll. főgimn.-ban, a pécsi m. kir. honvédhadapródiskola I—II. évfolyamát; a VII. oszt.-t a bp. IV. ker. közs. főreáliskolában, a VIII. oszt.-t a bp. VIII. ker. közs. főreáliskolában.	Érett, jogi
784	*Deisler Ernő* róm. kath. Pozsony, 1895. okt. 20.	Az I—V. oszt.-t a pozsonyi m. k. áll. főreálisk.-ban, a VI—VIII. oszt.-t a bp. VIII. ker. közs. főreáliskolában.	Jól érett, katonai
785	*Dóró Lajos* reform. Resoff, (Galicia) 1893. márc. 19.	Felvételi vizsgálattal a III—IV. oszt.-t a bp. VIII. ker. Német-utcai közs. polg. fiúiskolában, az V—VIII. oszt.-t a bp. VIII. ker. közs. főreáliskolában.	Érett, gépészmérnöki
786	*Fischer Dezső* izr. Budapest, 1895. ápr. 23.	Az I—VIII. oszt.-t a bp. VIII. ker. közs. főreáliskolában.	Jelesen érett, jogi
787	*Földi Zoltán* róm. kath. Budapest, 1893. máj. 3.	Az I—VIII. oszt.-t a bp. VIII. ker. közs. főreáliskolában.	Jelesen érett, vegyészmérnöki
788	*Guttmann Zsigmond* izr. Alsó-Alap, Fehérm. 1894. márc. 6.	Az I. oszt.-t a paksi m. kir. áll. polg. iskolában, a II—IV. oszt.-t a bp. VII. ker. Wesselényi-utcai közs. polg. fiúiskolában, az IV—VIII. oszt.-t a bp. VIII. ker. közs. főreáliskolában.	Érett, gépészmérnöki
789	*Heverdle Károly* róm. kath. Budapest, 1895. ápr. 19.	Az I—VIII. oszt.-t a bp. VIII. ker. közs. főreáliskolában.	Jelesen érett, kultúrmérnöki
790	*Jendrássik Aladár* róm. kath. Budapest, 1896. febr. 7.	Az I—VIII. oszt.-t a bp. VIII. ker. közs. főreáliskolában.	Jól érett, vegyészmérnöki
791	*Kaupy Nándor* izr. Budapest, 1892. dec. 4.	Az I—VIII. oszt.-t a bp. VIII. ker. közs. főreáliskolában.	Érett, kultúrmérnöki
792	*Kemény Árpád* izr. Budapest, 1895. jún. 11.	Az I—VIII. oszt.-t a bp. VIII. ker. közs. főreáliskolában.	Jól érett, kultúrmérnöki

Sorszám	A tanuló neve, vallása, születési helye és ideje	A középiskolai tanfolyamot végezte	Érettségi vizsgálatának fokozata Választott pálya
793	*Kemény Gyula* izr. Budapest, 1895. nov. 30.	Az I—VIII. oszt.-t a bp. VIII. ker. közs. főreáliskolában.	Jól érett, vegyészmérnöki
794	*Küttel Lajos* róm. kath. Temesvár, 1894. szept. 7.	Az I—IV. oszt.-t a cs. és kir. katonai alreálisk.-ban Kőszegen, a kismartoni cs. és kir. katonai főreáliskola I—III. oszt.-t. A bp. VIII. ker. közs. főreálisk.-ban különbözeti vizsgát a bölcseleti előtanból.	Jól érett, kulturmérnöki
795	*Langer Géza* izr. Derzstomaj (J.-N.-K.-Szolnokm.) 1894. ápr. 8.	Az I—VIII. oszt.-t a bp. VIII. ker. közs. főreáliskolában.	Jól érett, jogi
796	*Lichtenstein János* izr. Budapest, 1895. máj. 24.	Az I—VIII. oszt.-t a bp. VIII. ker. közs. főreáliskolában.	Érett, gépészmérnöki
797	*Misángyi Ottó* róm. kath. Pécs, 1895. ápr. 20.	Az I—VIII. oszt.-t a bp. VIII. ker. közs. főreáliskolában.	Érett, konzuli
798	*Radó S. Tibor* róm. kath. Budapest, 1895. jún. 2.	Az I—VIII. oszt.-t a bp. VIII. ker. közs. főreáliskolában.	Jelesen érett, tanári
799	*Sasvári Sándor* izr. Budapest, 1895. márc. 9.	Az I—VIII. oszt.-t a bp. VIII. ker. közs. főreáliskolában.	Jól érett, kulturmérnöki
800	*Sárkány Imre* izr. Csákány (Vasm.), 1893. aug. 24.	Az I—IV. oszt.-t a bp. VII. ker. Rottenbiller-utcai közs. polg. fiúisk.-ban, a IV—VIII. oszt.-t a bp. VIII. ker. közs. főreálisk.	Érett, építészmérnök
801	*Spitzer Ernő* izr. Dombóvár (Tolnam.) 1894. máj. 19.	Az I—V. oszt.-t a pécsi m. kir. áll. főreáliskolában, a VI—VIII. oszt.-t a bp. VIII. ker. közs. főreáliskolában.	Érett, kulturmérnöki
802	*Steiner Izsó* izr. Budapest, 1894. júl. 25.	Az I—VIII. oszt.-t a bp. VIII. ker. közs. főreáliskolában.	Érett, gépészmérnöki
803	*Szana András* izr. Temesvár, 1895. aug. 10.	Az I—IV. oszt.-t a temesvári m. kir. áll. főreálisk.-ban, az V—VIII. oszt.-t a bp. VIII. ker. közs. főreáliskolában.	Erett, orvosi

Sorszám	A tanuló neve, vallása, születési ideje és helye	A középiskolai tanfolyamot végezte	Érettségi vizsgálatának fokozata Választott pálya
804	*Vámos Mór Leó* izr. Budapest, 1895. okt. 4.	Az I—VIII. oszt.-t a bp. VIII. ker. közs. főreáliskolában.	Jelesen érett, gépész-mérnöki
805	*Vellay István* róm. kath. Budapest, 1895. okt. 10.	Az I—V. oszt.-t a bp. IV. ker. közs. főreáliskolában, a VI—VIII. oszt.-t a bp. VIII. ker. közs. főreáliskolában.	Érett, vegyész mérnöki

XII. Statisztikai kimutatások.

I. A FELVETT TANULÓK.

I. A tanulók számának alakulása az iskolai év folyamán.

Betegségi és fegyelmi esetek száma

Osztály	Nyilvános tanulók: Az iskolai év folyamán: felvétetett	önként kimaradt	tanács folytán távozott	kizáratott	következtében meghalt: betegség	baleset	öngyilkosság	Az osztályvizsgálatról elmaradt	Osztályvizsgálatot tett	Magántanulók: felvétetett: fiú	felvétetett: leány	osztályvizsgálatot tett: fiú	osztályvizsgálatot tett: leány	Összesen vizsgálatot tett	Felvett nyilvános tanulók: megbetegedések száma: nem fertőző: könnyű	nem fertőző: súlyos	fertőző, esetleg járványos	megrovások száma: igazgatói	tanárkari
I. A) . .	57	4	—	—	—	—	—	—	53	1	—	1	—	54	145	5	2	—	—
* I. B) . .	73	4	—	—	—	—	—	—	69	2	—	2	—	71	193	1	—	—	—
II. A) . .	59	2	—	—	—	—	—	—	57	1	—	1	—	58	135	9	—	—	—
II. B) . .	58	—	—	—	—	—	—	—	58	—	—	—	—	58	196	—	—	—	—
III. A) . .	55	—	—	—	—	—	—	—	55	—	—	—	—	55	282	3	1	—	—
III. B) . .	54	—	—	—	1	—	—	—	53	—	—	—	—	53	126	1	1	—	—
IV. A) . .	41	—	—	—	—	—	—	—	41	1	—	1	—	42	113	1	—	—	—
IV. B) . .	42	—	—	—	—	—	—	—	42	—	—	—	—	42	118	3	—	—	—
* V.	49	2	—	—	—	—	1	—	46	1	—	1	—	47	169	2	2	—	—
VI.	30	5	—	—	—	—	—	—	25	2	—	1	—	26	29	1	—	—	—
VII.	35	—	—	—	—	—	—	—	35	3	—	3	—	38	91	4	1	—	—
VIII.	32	2	—	—	—	—	—	—	30	3	—	3	—	33	72	2	—	—	—
Összesen .	585	19	—	—	1	—	1	—	564	14	—	13	—	577	1669	32	7	—	—

II. A NYILVÁNOS ÉS MAGÁNTANULÓK LÉTSZÁMA DECEMBER 31-ÉN ÉS AZOK MEGOSZLÁSA KOR SZERINT

Osztály	Létszám december 31-én	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
		évét december hó 31-én már betöltötte														
I. A) . .	57	4	42	9	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I. B) . .	73	3	54	13	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II. A) . .	57	—	—	40	16	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II. B) . .	58	—	2	43	11	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. A) . .	55	—	—	3	36	13	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—
III. B) . .	54	—	—	5	33	9	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—
IV. A) . .	40	—	—	—	1	24	12	2	1	—	—	—	—	—	—	—
IV. B) . .	42	—	—	—	1	25	11	4	1	—	—	—	—	—	—	—
V.	48	—	—	—	—	2	33	9	4	—	—	—	—	—	—	—
VI.	30	—	—	—	—	—	2	17	7	4	—	—	—	—	—	—
VII.	38	—	—	—	—	—	—	1	25	4	5	2	—	—	1	—
VIII.	34	—	—	—	—	—	—	—	1	18	8	4	3	—	—	—
Összesen .	586	7	98	113	103	76	65	36	39	26	13	6	3	—	1	—

III. AZ OSZTÁLYVIZSGÁLATOT TETT (NYILVÁNOS ÉS MAGÁN) TANULÓK.

1. A tanulók megoszlása honosság szerint; 2. szülőik v. gyámjuk lakóhelye szerint.

Honosság és lakóhely			Osztály I. A	I. B	II. A	II. B	III. A	III. B	IV. A	IV. B	V.	VI.	VII.	VIII.	Összesen
Összes szám			54	71	58	58	55	53	42	42	47	26	38	33	577
Magyar honos	magyarországi	illetőségű	54	71	58	56	54	52	42	41	47	26	36	33	570
	horvát-szlavonországi		—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Külföldi honos			—	—	—	1	1	1	—	1	—	—	2	—	6
lakott: Budapesten			50	61	48	52	48	47	36	35	41	22	28	27	495
lakott: Pest vármegye más községében			1	6	6	6	3	4	3	7	5	2	8	3	54
lakott: A magyar anyaország más törvhat.-ban			3	3	3	—	3	2	3	—	—	2	2	3	24
lakott: Horvát-Szlavonországban			—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2
lakott: Külföldön, még pedig	Ausztriában		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Bulgáriában		—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Boszniában		—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1

A) Magyar anyaország.

a) Vármegyék:

Jász-Nagykun-Szolnok vm.	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.	1	6	6	6	3	4	3	7	5	2	8	3	54
Pozsony vm.	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	3
Tolna vm.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Bars vm.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	2
Liptó vm.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1	3
Zemplén vm.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Torontál vm.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Tolna vm.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Komárom vm.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Baranya vm.	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Nyitra vm.	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Borsód vm.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Bács-Bodrog vm.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Sopron vm.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Átvitel	2	9	9	6	6	6	5	7	5	3	10	6	74

Lakóhely	Osztály												Összesen
	I.		II.		III.		IV.		V.	VI.	VII.	VIII.	
	A	B	A	B	A	B	A	B					
Áthozat . .	2	9	9	6	6	6	5	7	5	3	10	6	74
Vas vm.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Szeben vm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Vármegyék együtt . .	2	9	9	6	6	6	6	7	5	4	10	6	76

b) Városok:

Budapest	50	61	48	52	48	47	36	35	41	22	28	27	495
Székesfehérvár	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Városok együtt	52	61	48	52	48	47	36	35	41	22	28	27	497
Vármegyék és városok összesen	54	70	57	58	54	53	42	42	46	26	38	33	573

B) Horvát-Szlavonország.

a) Vármegyék:

Szerém vm	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Pozsega	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—			1
Vármegyék együtt . . .	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2

b) Városok:

Városok együtt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vármegyék és városok összesen	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2

3. A tanulók megoszlása szülőik, vagy gyámjuk foglalkozása, társadalmi állása szerint.

Osztály	Nagybirtokos, nagybérlő 1000 kat. holdon felül	Középbirtokos, középbérlő 100—1000 kat. holddal	Kisbirtokos, kisbérlő 100 kat. holdon alul	Egyéb őstermelő; féles, major-os, kertész, halász	Egyéb gazdasági segédszemély, földmíves, napszámos	Gazdasági tisztviselő	Nagyiparos, bánya nagyvállal-kozó	Kisiparos, bánya kisvállalkozó	Egyéb ipari v. bányászati segéd-személy; előmunkás, segéd	Ipari v. bányászati tisztviselő	Nagykereskedő, nagyvállalkozó	Kiskereskedő, kisvállalkozó	Egyéb keresk. v. közl. segéd-személy; altiszt, segéd, szolga	Kereskedelmi v. közlekedési tisztviselő	Köztisztviselő (papok, tanárok, tanítók kivételével), közh. alk., díjnokok	Pap	Tanár, tanító	Másféle értelmiségi: orvos, ügyvéd s ilyeneknél alk. segéd, írnok	Közhiv. alk. v. másféle értel-miségi altiszt, v. szolga	Katonatiszt; honvéd-, csendőr-tiszt	Katona altiszt; honvéd-, csendőr altiszt	Különböző közelebbről meg nem nevezett foglalkozási ágban dol-gozó napszámos	Nyugdíjas v. jövedelméből élő; tőkés, járadékos, háztulajd.	Magánzó, eltartásos	Egyéb ismeretlen foglalkozású	Árvaházi, szeretetházi tanulók	Mindössze
I. A) .	—	—	—	—	3	1	—	4	2	3	—	10	7	4	9	—	1	1	2	2	—	—	3	2	—	54
I. B) .	—	—	—	—	—	—	—	14	23	3	1	6	—	2	4	—	1	2	1	1	—	—	—	2	11	71
II. A) .	—	—	1	1	—	—	3	11	4	4	1	11	9	3	2	—	—	3	—	—	1	—	1	2	1	58
II. B) .	—	—	—	—	—	—	3	4	6	4	2	11	5	6	3	—	2	1	1	—	—	1	3	2	4	58
III. A) .	—	—	—	—	—	2	3	9	4	5	1	4	—	10	1	—	2	3	1	—	—	—	4	4	2	55
III. B) .	—	—	—	—	—	—	1	14	5	5	2	3	—	7	1	—	1	8	1	1	—	1	2	1	—	53
IV. A) .	—	1	—	—	—	1	—	8	2	7	5	5	1	2	4	—	1	2	—	—	—	—	2	1	—	42
IV. B) .	—	—	—	—	—	—	1	6	6	3	—	5	4	5	5	—	1	—	1	—	—	—	—	5	—	42
V. . .	—	—	—	1	—	—	7	8	4	1	—	2	6	3	3	—	1	3	2	2	—	—	—	4	—	47
VI. . .	—	—	—	1	—	—	—	8	2	1	—	3	1	—	5	—	—	1	1	—	—	—	1	2	—	26
VII. . .	—	1	—	—	—	—	1	4	3	2	—	6	1	2	5	—	3	1	—	—	—	—	3	4	2	38
VIII. . .	—	1	—	—	2	1	2	5	—	2	—	6	—	2	2	—	—	2	—	1	1	2	1	3	—	33
Összesen	—	3	1	3	5	5	21	95	61	40	12	72	34	46	44	—	13	27	10	7	2	4	20	32	20	—	577

4. A tanulók megoszlása vallás szerint, 5. anyanyelv- és 6. nyelvismeret szerint.

Osztály	latin szertartású róm. kath.	görög szertartású róm. kath.	görög keleti	ág. h. ev.	reform.	izraelita		magyar	német	tót				Mindössze	A magyar anyanyelvű tanulók közül										A nem magyar anyanyelvű tanulók közül		
	vallású volt							anyanyelvű volt							csak magyarul tudott	más nyelven is tudott	németül is tudott	tótul is tudott	oláhul is tudott	horvátul is tudott	ruthénül is tudott	szerbül is tudott	bolgárul is tudott	csehül is tudott	csak anyanyelvén tudott	magyarul is tudott	más nyelven is tudott
I. A) . .	29	—	—	4	1	20	—	54	—	—				54	43	11	11	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I. B) . .	34	—	1	2	5	29	—	70	1	—				71	64	7	4	2	—	1	—	—	—	—	—	1	—
II. A) . .	24	—	—	—	4	30	—	56	2	—				58	50	8	7	1	—	—	—	—	1	—	—	2	—
II. B) . .	22	—	—	1	1	34	—	58	—	—				58	46	12	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. A) . .	23	—	—	—	8	24	—	55	—	—				55	48	7	7	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
III. B) . .	26	—	—	6	3	18	—	52	1	—				53	45	8	8	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
IV. A) . .	20	—	1	2	1	18	—	41	1	—				42	32	10	9	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
IV. B) . .	20	—	2	3	3	14	—	41	1	—				42	37	5	4	2	—	—	—	1	—	—	—	1	—
V.	18	—	—	4	2	23	—	47	—	—				47	39	8	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
VI.	13	—	—	1	2	10	—	26	—	—				26	16	10	9	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
VII.	21	—	—	5	—	11	1	36	2	—				38	25	13	13	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
VIII.	11	—	—	3	2	17	—	33	—	—				33	20	13	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen .	261	—	4	31	32	248	1	569	8	—				577	465	112	105	7	1	2	—	1	1	—	—	8	—

7. A nyilvános tanulók magaviselete és mulasztása. 8. A nyilvános és magántanulók előmenetele.

Osztály	Hány tanuló kapott magaviseletből									Rendes tárgyakból						Összes szám	Rendkívüli tárgyakból				
	1	2	3	4	egy órát sem	csak igazoltan	igazolatlanul	igazoltan	igazolatlanul	mindenből jeles	legalább mindenből jó	legalább mindenből elégséges	egy tárgyból elégtelen	két tárgyból elégtelen	több tárgyból elégtelen		latin ny.	egészségtan	vegytani gyak.	gyorsírás	ének
	osztályzatot				mulasztott			mulasztott órák száma		legalább elégséges eredmény											
I. A) . .	29	24	—	—	7	45	1	1.751	2	2	3	34	8	5	2	54	—	—	—	—	9
I. B) . .	51	18	—	—	8	59	2	1.977	6	1	7	45	11	5	2	71	—	—	—	—	12
II. A) . .	36	21	—	—	10	45	2	1.915	6	—	6	41	6	1	4	58	—	—	—	—	4
II. B) . .	49	8	1	—	9	47	2	1.624	2	1	5	47	5	—	—	58	—	—	—	—	8
III. A) . .	44	10	1	—	13	42	—	1.089	—	1	4	39	9	1	1	55	—	—	—	10	1
III. B) . .	43	10	—	—	4	49	—	1.406	—	—	1	46	4	2	—	53	—	—	—	—	7
IV. A) . .	31	10	—	—	7	34	—	1.243	—	1	4	28	6	2	1	42	—	—	—	12	9
IV. B) . .	39	3	—	—	9	32	1	665	4	2	—	28	7	1	4	42	—	—	—	2	1
V.	36	9	1	—	4	40	2	1.257	4	—	5	33	5	2	2	47	7	—	17	4	4
VI.	19	6	—	—	9	16	—	386	—	2	2	18	4	—	—	26	8	—	5	4	9
VII.	25	10	—	—	2	33	—	1.174	—	4	5	20	4	2	3	38	9	33	9	—	8
VIII.	24	6	—	—	5	25	—	1.165	—	3	4	25	—	1	—	33	8	—	—	—	3
Összesen .	426	135	3	—	87	467	10	15.652	24	17	46	404	69	22	19	577	32	33	31	32	75

Osztály	Fölvétetett az egész év folyamán	Intézetünk alsóbb osztályaiból lépett fel	Más intézetből jött föllépők	Intézetünkből ismétlők	Más intézetből jött ismétlők	Vizsgálatot tett	számokban: Felsőbb osztályba felléphet	számokban: Javító vizsgát tehet	számokban: Osztályismétlésre utasíttatik	számokban: Az osztályt nem ismételheti	percentekben: Felsőbb osztályba felléphet	percentekben: Javító vizsgát tehet	percentekben: Osztályismétlésre utasíttatik	percentekben: Az osztályt nem ismételheti	A vizsgálatot tett tanulók közül: magántanuló volt	ismétlő volt	I. félév: egész tandíjat fizetett	I. félév: féltandíjat fizetett	I. félév: tandíjmentes volt	II. félév: egész tandíjat fizetett	II. félév: féltandíjat fizetett	II. félév: tandíjmentes volt
I. A) . .	58	—	58	—	—	54	39	8	7	—	72	14	14	—	1	—	31	9	14	32	8	14
I. B) . .	75	—	74	1	—	71	53	11	7	—	74	15	11	—	2	1	42	8	21	43	5	23
II. A) .	60	46	9	3	2	58	47	6	5	—	81	10	9	—	1	5	42	9	7	43	8	7
II. B) . .	58	57	—	1	—	58	53	5	—	—	91	9	—	—	—	1	42	8	8	42	8	8
*III. A) . .	55	47	5	2	1	55	44	9	2	—	80	16	4	—	—	3	38	9	8	38	8	9
III. B) . .	54	46	5	2	1	53	47	4	1	1	89	7	2	2	—	3	45	2	6	45	2	6
IV. A) . .	42	32	7	3	—	42	33	6	3	—	79	14	7	—	1	3	35	1	6	36	—	6
IV. B) . .	42	32	7	2	1	42	30	7	4	1	71	17	10	2	—	3	30	6	6	31	5	6
V.	50	42	7	1	—	47	38	4	5	—	81	9	10	—	1	1	36	3	8	37	2	8
VI.	32	28	2	2	—	26	22	4	—	—	85	15	—	—	1	1	17	2	7	18	1	7
VII.	38	31	3	3	1	38	29	4	5	—	76	11	13	—	3	4	26	1	11	26	1	11
VIII.	35	31	4	—	—	33	32	—	1	—	97	—	3	—	3	—	15	7	11	16	6	11
Összesen .	599	392	181	20	6	577	467	68	40	2	80·9	11·8	6·9	0·4	13	25	399	65	113	407	54	116

AZ ÉRETTSÉGI VIZSGÁLATOK EREDMÉNYÉNEK ÁTTEKINTÉSE.

A vizsgálat ideje és megnevezése	Érettségire jelentkezett	Magántanuló volt		Az írásbeliről visszalépett	A vizsgálattól felfüggesztetett	Az írásbeli dolgozato(ka)t legalább elégséges eredménnyel készítette el	Írásbeli alapján		Szóbelire bocsáttatott	A szóbeliről visszalépett	A szóbeli alapján						Az érettségi vizsgálatot tett ifjak pályaválasztása														
		fi	nő				ism. vizsgára utasíttatott	végleg elutasíttatott			jelesen érett	jól érett	érett	javító vizsgára	ism. vizsgára	végleg elutasíttatott	jogi	orvosi	rajztanári	mérnöki	építészeti	gépészi	vegyészi	bányászati	gazdasági	vasúti	katonai	alsóbb hivatalnoki	kereskedelmi	
											lett			utasíttatott			pályára készült													
1913. jún. 23-25.																														
Első ízben tett érettségi vizsgálat . . .	32	1	—	—	—	32	—	—	32	1	5	7	11	8	—	—	3	1	—	6	1	6	3	—	—	—	1	1	—	

XIII.

Tájékoztató a jövő iskolai évre.

I. A tanulók felvétele.

A tanulók felvétele f. évi június hó 21-én és 27-én, s amennyiben a felveendő szám be nem telt, folytatólagosan f. évi szeptember hó 1., 2. és 3. napjain történik délelőtt 9 órától 12-ig. Szeptember hó 1-én és 2-án az első osztályba csupán és kizárólag helybeliek, a felsőbb osztályokba pedig intézetünk volt növendékei vétetnek fel.

Minden tanuló a felvételre személyesen, atyja vagy anyja, vagy gyámja, illetőleg azok valamely külön megbízottja kíséretében tartozik az igazgatónál és az illető osztályfőnöknél jelentkezni.

Aki az első osztályba akar beíratkozni, vagy azon tanuló, aki más intézetből akar intézetünbe átlépni, felvétel végett először az igazgatónál tartozik jelentkezni. A felvételre jelentkező tanuló keresztelő levelét, illetőleg születési bizonyítványát és a ker. tiszti orvos által kiállított vagy általa láttamozott himlőoltási bizonyítványát tartozik felmutatni, ha pedig 11. életévét már betöltötte, az újraoltást is igazolnia kell.

Az első osztályba szabályszerűen csak oly növendékek vétetnek fel, kik életük kilencedik évét már betöltötték, de 12 évesnél nem idősebbek és arról, hogy a népiskola negyedik osztályát jó sikerrel végezték, nyilvános népiskolától nyert bizonyítványt mutatnak elő. Az elemi iskola ötödik és hatodik osztályából jelentkező tanuló szabályszerű magánvizsgálat letétele nélkül csakis az első osztályba vehető fel. Tizenkét évesnél idősebb tanuló felvételéről a tanártestület határoz.

A felsőbb osztályokba való felvétel a megelőző osztály sikeres végeztétől függ.

Azon tanulók, kik nyilvános gimnáziumból vagy polgári iskolából akarnak a reáliskolába átjönni, kötelesek felvételi vizsgálatot tenni és ezért 20 koronát tartoznak előzetesen az igazgató kezéhez fizetni. A polgári iskolából jövő tanuló a megelőző osztályokról szóló összes bizonyítványokat tartozik felmutatni. A felvételi vizsgálat kiterjed intézetünk és az elhagyott iskola tanítási tervei közt mutatkozó lényeges különbözetre.

Azok a tanulók, akik a f. iskolai évben intézetünkben végezték tanulmányaikat s a jövőre intézetünk II—VIII. osztályába akarnak beíratkozni, fölvétel végett az illető osztályfőnöknél jelentkeznek, átadják a megelőző osztályról szóló iskolai bizonyítványukat és beíratási törzslapjukat s bemutatják himlőoltási, illetőleg ha életök 11. évét már betöltötték, újraoltási bizonyítványukat.

Mindazon tanulók, akik az iskolai év végén vétettek fel, szeptember hó 2-án, reggel 9 órakor tartoznak osztályukban megjelenni s osztályfőnöküknél személye-

sen jelentkezni; akik ezt megtenni elmulasztják, nemcsak a belépésre való jogosultságukat, hanem a befizetett felvételi díjat is elvesztik. — A jelentkezés alkalmával átadandó a mult évi iskolai bizonyítvány, bemutatandó a himlőoltási, illetőleg újraoltási bizonyítvány és lefizetendő a tandíj első részlete, 20 K.

Ha valamely tanuló a főnnebb kitűzött felvételi idő után kéri beíratását, a felvétel iránt a beíratkozási idő utolsó napjától számítva nyolc napig, a kérelem indokainak tekintetbe vétele mellett, az intézeti igazgató határoz. Ha pedig a felvétel iránti jelentkezés a beíratási határnaptól számítva egy hét után, de két hétnél nem később történik, a felvételre az engedélyt a tankerületi főigazgatóság adja meg alapos indokolás nyomán. Minden később jelentkező tanulónak, utólagos felvétel engedélyezése iránt a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz kell folyamodnia.

Azok a szülők vagy gyámok, akik nem laknak helyben, gyermekök vagy gyámfiuk felvételekor alkalmas helyettest tartoznak bejelenteni, akire a házi felügyelet és nevelés tekintetében kötelességüket és jogukat átruházzák, hogy a gondviselésére bízott tanuló felől az igazgatóság vagy az osztályfőnök értesítését elfogadhassa. A szülők és gyámok e részben minden változtatást személyesen vagy írásban tartoznak bejelenteni az igazgatónál; ennek viszont joga és kötelessége ott, ahol alapos oknál fogva a gondviselést elégtelennek vagy a befolyást épen károsnak tartja, megkövetelni, hogy e tekintetben célszerű változás történjék.

2. Fizetendő díjak és tandíjmentesítés.

a) Felvételi díj és tandíj.

Minden tanuló felvétele alkalmával 12 korona felvételi díjat tartozik fizetni. A felvételi díjat évenként mindenki, tehát a tandíjmentesek is tartoznak fizetni. Az árvaházak növendékei, valamint a fővárosi tápdíjasok, amennyiben ebbeli minőségüket a felvétel alkalmával hiteles okmánnyal igazolják, a felvételi díj fizetése alól mentesek.

Az évi tandíj 80 korona, mely négy egyenlő részletben fizetendő. Az első részlet a felvétel alkalmával, a második részlet december 1-én, a harmadik részlet március 1-én, a negyedik részlet május 1-én esedékes, a fizetés határideje pedig az illető hónap 10-ig tart. Az igazgató rendkívüli méltánylást érdemlő esetekben három hétig terjedő halasztást engedélyezhet. Aki az esedékes tandíj-részletet a megszabott határidőig az igazgató kezéhez le nem fizette, az iskolából azonnal eltávolítandó.

Azok a tanulók, akik latin nyelvet tanulnak, ezért évi 20 korona díjat tartoznak fizetni.

b) Vizsgálati díjak.

Azok a tanulók, akik intézetünkbe más jellegű iskolákból lépnek át, a fennálló szabályok értelmében felvételi vizsgálatra vannak kötelezve; ezért a vizsgálatért 20 koronát tartoznak fizetni.

A magánvizsgálat díja a felvételi díjon és a tandíj fele összegén kívül 80 korona, összesen 132 korona, osztályösszevonással tartott magánvizsgálat díja a felvételi és a tandíj felének összegén felül 120 korona, összesen tehát 172 korona.

Az érettségi vizsgálat díja 20 korona; magántanuló ennek kétszeresét fizeti. E vizsgálati díj az egész vizsgálat ismétlésekor újra fizetendő. Javító vizsgálatért a díjnak fele jár.

Minden díjat a vizsgálat előtt előzetesen kell az igazgató kezéhez lefizetni.

A javító- és pótlóvizsgálatok díjmentesek.

c) Tandíjmentesítés.

A tandíjfizetés alól való teljes vagy részleges felmentés joga a székesfőváros tanácsát illeti meg. A tanács ezen jogát kizárólag az igazgató útján gyakorolja.

Tandíjkedvezmények csak egész vagy fél tandíjmentesség alakjában engedélyezhetők.

A tandíjmentesség elbírálása a beiratás előtt történik. E végből a tanuló személyesen atyja vagy anyja, vagy gyámja kíséretében augusztus hó 31-én d. u. az intézet hirdető tábláján megjelölt helyen és időben tartozik megjelenni s az igazgatónak átadni a legutolsó iskolai bizonyítványt, a szülő vagy gyám adókönyvét, illetőleg adóívét, esetleg adóhivatali bizonylatot arról, hogy az illető szülő vagy gyám adót nem fizet.

A tandíjmentes tanulók a latin nyelvért járó díj alól, illetőleg a féltandíjmentesek ezen díj fele alól is mentesek.

A javító, pótló és felvételi vizsgálatokról.

Az összes javító, pótló és felvételi vizsgálatokra a tanulók f. évi augusztus hó 29-én, délelőtt 9 órakor tartoznak az igazgatónál jelentkezni.

Javító vizsgálatot tehet oly tanuló, aki csak egy tantárgyból kapott elégtelen érdemjegyet s akire nézve a tanári testület zárértekezleti itélete kimondja, hogy javító vizsgálatra bocsáttatik.

Azok a tanulók, akik egy vagy két tantárgyból kaptak elégtelen érdemjegyet és osztályismétlésre utasíttattak, a javító vizsgálatra való engedélyért az igazgatóság útján a „Budapest székesfővárosi tankerületi kir. Főigazgató"-hoz folyamodhatnak. Ezen egy koronás bélyeggel ellátott kérvényekhez a tanulók tartoznak iskolai bizonyitványukat mellékelni és kötelesek azokat legkésőbb folyó évi július hó 2-áig az igazgatónak átadni.

Ha valamely tanuló a mult iskolai év végén a vizsgálatokat betegség miatt le nem tehette vagy megszakította, a tanári testülethez folyamodhatik pótlóvizsgálatra való engedélyért. A betegség igazolására hatósági vagy hatóságilag megerősített orvosi bizonyítványt kell mellékelni. A pótló vizsgálat csak teljes lehet, azaz minden tárgyra kiterjed.

Figyelmeztetés. A szülő és gyám, aki fiát, illetőleg gyámoltját intézetünkbe beiratja, a tanítás és nevelés céljainak elérhetése végett, **tehát a tanuló ifjúság legfőbb érdekében**, a budapesti VIII. ker. közs. főreáliskola fegyelmi szabályzatának intézkedéseit a beírt tanulóra és önmagára, mint szülőre, illetőleg gyámra nézve kötelezőknek elfogadja és ezeknek tiszteletbentartását a tanulótól megköveteli.

Dr. Horváth Cyrill,
igazgató.

XV.

Függelék.

A budapesti VIII. ker. községi főreáliskola fegyelmi szabályzata.

1. Minden tanuló köteles a saját vallásabeli istentiszteletekben és vallásgyakorlatokban résztvenni.

2. Minden tanuló köteles az intézetnek *minden egyes* tanára iránt tisztelettel viseltetni, figyelmeztetésükhöz alkalmazkodni, tanácsaikat követni és rendeleteiknek engedelmeskedni. A tisztelet külső nyilvánítása az utcán és az intézet folyosóin hallgatag köszöntéssel, az osztályban fölállással történjék.

3. Minden tanuló köteles a tanintézetben és azonkívül magát minden tekintetben illedelmesen viselni.

4. Minden tanuló szeresse és becsülje tanulótársait, hogy ezek viszont szeressék és becsüljék.

5. Ha valamely tanuló társától sértettnek érzi magát, óvakodjék minden visszatorlástól és terjessze panaszát az illető növendék osztályfőnöke elé.

6. Ha több tanulónak van panasza, csak egyenként jelenhetnek meg az illető osztályfőnök, s ha szükséges, az igazgató előtt.

7. A leckeórák alatt a legnagyobb csend és figyelem követeltetik. A házi vagy iskolai föladványokat mástól leírni vagyis átcsempészni nem szabad.

8. Könyveket, írószereket vagy más tárgyakat, amelyeket a tanuló saját használatára kapott, elidegeníteni vagy cserébe adni tilos. Tilos továbbá a pénzkölcsönzés is.

9. A tanulók szülői kiséret nélkül vendéglőkbe, kávéházakba nem járhatnak, nyilvános táncmulatságokban részt nem vehetnek és pénzre nem játszhatnak.

10. Tanulónak, különösen nyilvános helyen, dohányoznia nem szabad.

11. A tanulók semminemű az intézeten kívül fönnálló társulatnak vagy egyesületnek tagjai nem lehetnek, igazgatói engedély

nélkül sem az intézetben, sem azon kívül gyűléseket nem tarthatnak, sem gyűjtéseket nem rendezhetnek.

12. Iskolai bútorokat, taneszközöket és falakat megrongálni vagy bepiszkolni, valamint a termekben vagy a folyosókon szemetet elszórni tilos. Aki kárt tesz, köteles megtéríteni s ha rosszakaratból, szándékosan tette, még fegyelmi büntetésben is részesül.

13. Az esetleges lakásváltoztatást kiki bejelenti osztályfőnökénél.

14. A tanulók tisztán öltözve, a szükséges tanszerekkel és könyvekkel ellátva jöjjenek az iskolába. Iskolai kézikönyveken kívül más könyvet vagy oly tárgyat, melyre a leckeórákon szükség nincs, az intézetbe hozni elkobozás büntetése alatt tilos.

15. Az iskolai füzetek az iskolában elfogadott alakúak és minőségűek legyenek; ezekre nézve utasítást később az egyes tanárok adnak.

16. A tanulók a leckeóra előtt, még mielőtt a tanterembe léptek, végezzék el esetleges szükségüket.

17. Az iskolába jövetelt minden tanuló úgy intézze, hogy megérkezése a tanítás kezdetét megelőző negyedóra alatt történjék. A túlságos koránjövetel épen úgy tilos, mint a későnjárás. A tanítás befejezése után az iskolaépületben tartózkodni vagy a leckeórák közt az intézetből távozni csak az igazgató engedélyével szabad.

18. Az iskolai épület előtt és az utcákon csoportosulni vagy az intézet folyosóin ácsorogni nem szabad.

19. A leckeórák közt 10 percnyi szünet engedtetik, amely alatt a tanulók a termet elhagyják, de a 10 perc elmultával kötelesek azonnal tantermeikbe vonulni.

20. Az osztályok egyik tanteremből a másikba, vagy a leckeórák befejezése után az intézetből, tanáraik vezetésével, csendben és a legnagyobb rendben vonulnak.

21. Ha valamely osztály a folyosón vagy lépcsőn halad, eléjekerülni vagy vele összekeveredni nem szabad.

22. Ha két osztály a lépcsőknél találkozik, az az osztály bocsátandó előre, amely felsőbb emeletről jön. Egyes tanuló mindenkor megvárja az osztály elvonulását.

23. Ha a tanuló előre nem látható akadály miatt kénytelen az előadási órát elmulasztani, mulasztását az iskolában való első megjelenésekor az osztályfőnöknél a szülőtől vagy ennek helyettesétől hozott igazolvánnyal, ha pedig az elmaradás oka betegség volt, orvosi bizonyítvánnyal igazolja.

Ha az akadály vagy betegség egy napnál tovább tart, a tanuló, szülői vagy ezek helyettesei kötelesek az intézet igazgatójánál levelezőlapon bejelenteni.

24. Előre látható akadályozás esetében a szülők vagy ezek helyetteseinek írásbeli kérelme alapján a tanulónak az elmaradásra engedélyt kell kérnie, még pedig egy napra osztályfőnökétől, több napra az intézet igazgatójától.

25. A köteles isteni tiszteletről való elmaradás igazolandó mulasztásnak tekintetik.

26. A tanulónak az előadások befejezése előtt az intézetből engedély nélkül távoznia nem szabad. Ha az előadásoknak befejezése előtt sürgős oknál fogva el kell mennie, az erre való engedélyt attól a tanártól kéri, akinek az osztályban legközelebb órája lesz.

27. Az a tanuló, aki igazolatlanul, habár szakadozottan is, annyi órát mulaszt, amennyi a köteles heti órák összege, az intézetből kilépettnek tekintetik.

28. A testgyakorlás alól való fölmentés az intézeti orvos véleménye alapján a szülők vagy ezek helyetteseinek kérelmére történhetik.

29. Aki valamely rendkívüli tárgy tanulására jelentkezett és fölvétetett, az illető tárgy óráira egész év folyamán eljárni köteles.

30. A félévi értesítőt, amelyet a tanulók január hó végén kapnak, továbbá az évközben kapott intőt a tanulók kötelesek szülőiknek vagy gyámjuknak aláírás végett bemutatni. Az értesítőt a szállásadók nem írhatják alá. Aláírt értesítőjét a második félév első előadási napján minden növendék tartozik osztályfőnökének átadni. Az oly értesítőt, amelyen a szülő láttamozó névaláírásán kívül más megjegyzés is van, az igazgató megsemmisíti.

Az újonnan kiállítandó értesítőért a bizonyítványmásodlatok díja (2 korona) fizetendő.

31. Az a tanuló, aki a fegyelmi szabályok ellen vét, büntetés alá esik, amely esetleg az intézetből való kizárás lehet.

Dr. Horváth Cyrill,
igazgató.

VIII. OSZTÁLY.

Uhlyarik. Apologetika. 2. kiadás 1·80

Pelikán-Dohnányi. Imák és énekek a kath. ifjúság számára . 1·60

Fényes Mór dr. Szilárd szövetség . . . . . 1·50

Horváth Cyrill. A magyar nemzeti irodalom története 3. kiad. 7·—

Heinrich G. Német tan- és olvasókönyv, IV. rész, 7. kiad. 2·40

Andor József. A magyarok oknyomozó története. 2. kiadás 3·—

Szittnyay J. Lélektan és logika, 6. kiadás . . . . . 3·20

Vörösz Cyrill dr. Kisérleti természettan 2. kiadás . . . . 5·—

Lutter-Éberling. Algebra. 13. kiad. 4·—

Lutter. Sorszámok. 16. kiadás, kötve . . . . . 2·40

Abel-Polikeit-Lévai. Mértan, II. r., 5. kiadás . . . . . 3·—

Kiss E. J. Ábrázoló geometria, III. rész. 2. kiadás . . . . . 1·50